

Слободан приступ информацијама:
Ставови и мишљења Повереника

Издавач
Повереник за информације од јавног значаја
и заштиту података о личности
Булевар краља Александра бр. 15, 11000 Београд
Тел.: + 381 11 3408 900
Факс: + 381 11 3343 379
Е-mail: office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

За издавача
Сања Унковић

Уредник
Славољупка Павловић

Лекџура, дизајн и њрелом
Службени гласник

Штамџа
Службени гласник д. о. о.

Тираж
700 примерака

ISBN-978-86-82712-08-4

Београд, 2026.

Повереник за информације
од јавног значаја и заштиту
података о личности

Слободан приступ информацијама: Ставови и мишљења Повереника

Садржај

Уводна реч	7
Уводна реч уреднице	9
1. Процесна питања	11
1.1. Благовременост жалбе изјављене против акта који не садржи поуку о правном леку	12
1.2. Кад је орган власти у обавези да поступи у складу с чланом 19. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја	14
1.3. Да ли информације морају бити систематизоване како је то тражено захтевом за приступ информацијама од јавног значаја?	15
1.4. Обавештење о поседовању тражених информација које су достављене у копији документа	20
1.5. Поднесак се цени по његовој стварној садржини	23
1.6. Последице жаличковог пропуштања да се одазове на позив органа да изврши увид у тражене информације	27
1.7. Захтев за приступ информацијама поднет у оквиру жалбе изјављене суду	32
1.8. Жалба изјављена Поверенику због непоступања Повереника по захтеву за издавање потврде правноснажности и извршности	35
2. Да ли је орган власти	37
2.1. АБМ путоградња д.о.о није орган јавне власти	38
2.2. Агента channels group d. o. o. у Београду је орган власти у смислу члана 3. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја	45
2.3. Статус правног субјекта са стопостотним друштвеним капиталом	46
2.4. Средња уметничка школа „Артимедиа“ у Београду јесте орган јавне власти	49
2.5. Статус Београдске берзе а. д. Београд	53
2.6. Стонотениски савез Србије јесте орган јавне власти	57
3. Утицај на правно уређен поступак	61
3.1. Информације у случају Генералштаб	62
3.2. Информације у вези с поступањем полицијских службеника у односу на грађане Ваљева у ноћи између 14. и 15. августа 2025. године	65

4. Пословна и професионална тајна	73
4.1. Информације у вези с експлоатацијом минералних сировина и пословна тајна	74
4.2. Информације о снимању серије означене као пословна тајна	78
4.3. Пореска контрола медијских кућа	83
4.4. Уговарање поверљивости	88
4.5. Уговори о куповини привредних друштава која обављају делатност електронских комуникација	92
5. Приватност јавност	97
5.1. Информације о поднетом захтеву за накнаду штете због неоснованог лишења слободе који је поднео власник „Делта холдинга“	98
5.2. Информације о стручним квалификацијама правобранилачког помоћника	102
5.3. Информације о датумима излазака на испите и оценама током студирања за председницу скупштине града Новог Сада	107
5.4. Подаци о здравственом стању малолетног лица као информације од јавног значаја	112
6. Информације о јавном здрављу и животној средини	117
6.1. Информације о чишћењу муља и одлагању седимента у речном кориту и рок од 48 сати	118
6.2. Извештај о „последњем мерењу“ нивоа буке и рок од 48 сати	121
7. Обавеза објављивања информатора о раду	127
7.1. Градска изборна комисија Града С. има обавезу израде и објављивања информатора о раду	128
7.2. Јавнобележничка комора Србије има обавезу израде и објављивања информатора о раду	134
8. Прекршајни поступак	139
8.1. Доказ о уручењу одговора тражиоцу информације	140
8.2. Статус органа јавне власти који није уписан у каталогу органа јавне власти на веб-презентацији Повереника	142
8.3. Технички проблеми услед којих није примљен захтев за приступ информацијама	145
8.4. Кашњење у поступању по захтеву за приступ информацијама од једног дана	148

УВОДНА РЕЧ

Уводна реч Повереника

Поштовани читаоче,

У рукама држиш петнаесту по реду публикацију Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности која садржи праксу Повереника у протеклих годину дана, између два Дана права јавности да зна, у области слободног приступа информацијама од јавног значаја. Ова публикација је карактеристична и јединствена по томе што су ову уводну реч написали заједнички Милан Мариновић, који је био Повереник до 26. јула 2026. године, и Сања Унковић, заменица Повереника која од 27. јула 2026. године обавља дужност Повереника.

Што се тиче саме садржине публикације, она је конципирана тако да у што већој мери олакша читаоцима упознавање с праксом Повереника и карактеристичним случајевима које је Повереник решио у периоду од претходне публикације. Морамо, нажалост, да вам скренемо пажњу да и ова публикација садржи резултате рада Повереника у значајно отежаним условима постојања системске злоупотребе права на приступ информацијама од јавног значаја у Републици Србији. Са жаљењем констатујемо да је ова ситуација са злоупотребом права постала традиционална, и уместо да своје капацитете и своју енергију Повереник и запослени у Повереника усмере ка ефикаснијем остварењу и унапређењу права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, и даље је већина људских капацитета и времена посвећена умањивању последица злоупотребе права, бар у оној мери у којој Повереник на то може да утиче.

Говорећи о конкретним примерима праксе које садржи ова публикација, посебно вам скрећемо пажњу на пример у којем је донета одлука у односу на жалиочево пропуштање да се одазове на позив органа власти да изврши увид у тражене информације и последице тог пропуштања, на примере поступања органа власти по захтеву за приступ информацијама у случајевима када су тражене информације део правно уређеног поступка који је у току, примере одлука у ситуацијама када су тражени подаци који представљају пословну тајну, примере о традиционалном односу права јавности да зна и права на заштиту података о личности, ставове Повереника у случају када су

тражене информације о животној средини, пар примера када је Повереник донео одлуку у односу на то да ли је одређени субјекат орган власти и да ли има обавезу израде информатора о раду, и, напоследку, примере из праксе поступања прекршајних судова.

У очекивању, израженом не први пут, да ће системски проблем злоупотребе права на приступ информацијама од јавног значаја коначно нормативно бити решен, а да ћемо право на слободан приступ информацијама од јавног значаја вратити својим коренима и сврси због којег је и прописан у закону, као и да ће сваки читалац ове публикације у њој, као и у њеним претходницама, пронаћи решење за неки свој проблем или одговор на неко питање из области приступа информацијама од јавног значаја,

У Београду, 13. 8. 2026. године

Сања Унковић
Милан Мариновић

Уводна реч уреднице

Истрајни у нашој намери да се прави дух и стварна сврха права на приступ информацијама од јавног значаја одрже, доследни свом ставу да је за развој демократског, отвореног и транспарентног друштва нужно што више информација објавити на проактивној основи, и ове године смо припремили публикацију, петнаесту по реду, у којој су садржани најинтересантнији и најзначајнији случајеви из праксе Повереника обрађени у последњих годину дана.

Случајеве, које смо уврстили у овогодишњу публикацију, изабрали смо вођени идејом како да помогнемо органима јавне власти да што брже и што лакше испуне своје обавезе у погледу омогућавања приступа информацијама од јавног значаја, свесни колико значајне размере злоупотребе права на приступ информацијама отежавају њихов рад, те који значај има њихова адекватна обука за правилну примену закона. Истовремено, једнако нам је било важно да путем изабраних случајева из праксе Повереника помогнемо и грађанима којима су изистински потребне информације од јавног значаја, а посебно новинарима, којима право на приступ информацијама представља једно важно оруђе за рад, посебно из разлога што они све теже и теже долазе до њих, нарочито када је реч о деликатним информацијама (нпр. еколошке информације, информације о капиталним пројектима, располагању јавним новцем и јавним средствима, начину на који органи јавне власти врше своја овлашћења, законитости њиховог рада, прекорачењу овлашћења и сл.). Због огромних размера злоупотребе права на приступ информацијама Повереник није у могућности да се у потпуности посвети проблемима оних који траже информације, којима информације стварно требају.

Имајући све то у виду, верујемо да је припрема оваквих публикација један од начина да се помогне грађанима и новинарима, с једне, и органима јавне власти, с друге стране, да боље разумеју дух Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, начин на који се ово право остварује, његов значај, сврху и улогу у једном демократском и отвореном друштву, с посебним акцентом на то како да се што брже и ефикасније оствари приступ траженој информацији. Осим тога, без слободног приступа информацијама од јавног значаја нема отвореног и транспарентног друштва, заснованог на владавини права.

Уредница
Славољупка Павловић

1. ПРОЦЕСНА ПИТАЊА

1.1. БЛАГОВРЕМЕНОСТ ЖАЛБЕ ИЗЈАВЉЕНЕ ПРОТИВ АКТА КОЈИ НЕ САДРЖИ ПОУКУ О ПРАВНОМ ЛЕКУ

Увидом у списе предмета, оцењујући благовременост поднете жалбе, утврђено је да је жалилац предметни акт 06 број: 037-01-222/2025 од 24. 7. 2025. године примио 30. 7. 2025, а жалбу изјавио 29. 9. 2025. године. Међутим, како наведени акт не садржи поуку о правном леку, Повереник налази да жалилац не може због тога да трпи штетне последице. Када је дато погрешно упутство о правном средству, а што подразумева да упутство уопште није ни дато, по изричитом слову закона странка не може да трпи штетне последице (члан 141. став 6. Закона о општем управном поступку), па се жалба сматра благовременом.

Из образложења:

А. А. из Г. поднео је захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 30. 2025. године Републичком геодетском заводу, Служби за катастар непокретности Н. позивајући се, између осталог, на чл. 5. и 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је тражио доставу из Службене збирке исправа копије докумената у вези с парцелом и објектима који се налазе на истој и то: 1) уговора који је оверен код Основног суда у Нишу под ознаком Ов.1.бр..../2010 од 10. 11. 2016. године и 2) уговора о купопродаји број ... од 9. 12. 1969. године.

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је у акту 06 број: 037-01-222/2025 од 24. 7. 2025. године, између осталог, навео да тражени уговори на основу којих је извршен упис у катастар непокретности садрже податке о личности физичких лица, односно уговорних страна продаваца и купаца, те из тог разлога ускраћује приступ истима у складу с одредбом члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да би у супротном учинио доступним податке о личности лица која нису „прописана“ као изузетак из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Даље је навео да се у конкретној ситуацији ради о приватном и појединачном интересу тражиоца, те би чињење доступним информација било супротно члану 4. став 1, чл. 5 и 12, члану 40. став 1. и члану 89. Закона о заштити података о личности. Такође је навео да су тражени уговори достављени првостепеном органу у сврху спровођења уписа у катастар непокретности и не постоји пристанак лица на које се тражени документи односе за даљу обраду личних података садржаних у тим исправама. Навео је да одбијање захтева по основу Закона о слободном приступу инфор-

мацијама од јавног значаја не искључује право жалиоца да приступ информацијама оствари по другом основу, као на пример у складу с чланом 64. Закона о општем управном поступку и чланом 52. став 1. Закона о поступку уписа у катастар непокретности и катастар инфраструктуре („Службени гласник РС“, бр. 41/18, 95/18, 31/19, 15/20 и 92/23), односно да у другом поступку прибави тражене информације. Такође је навео да је разматрао могућност делимичног приступа траженим информацијама, односно документима у складу с чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али је утврдио да по одредбама наведеног члана није могуће поступити. На овај начин, првостепени орган је одбио предметни захтев жалиоца за приступ информацијама од јавног значаја. Наиме, иако ожалбени акт не садржи све обавезне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган дао разлоге и образложење због чега сматра да предметни захтев треба одбити.

Дана 29. 9. 2025. године жалилац је изјавио жалбу против акта првостепеног органа 06 број: 037-01-222/2025 од 24. 7. 2025. године. (...) У прилогу је доставио копије захтева и ожалбеног акта.

Поступајући по жалби, Повереник је дописом од 6. 10. 2025. године исту доставио на изјашњење Републичком геодетском заводу у Београду, као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У одговору на жалбу од 14. 10. 2025. године првостепени орган је остао при наводима из ожалбеног акта, при чему је истакао да је жалилац ожалбени акт примио 30. 7. 2025. године за шта је у прилогу доставио повратницу, при чему је жалба против наведеног акта изјављена 29. 9. 2025. године, па је из тог разлога жалба неблаговремена и треба је одбацити.

(...)

Увидом у списе предмета а оцењујући благовременост поднете жалбе, утврђено је да је жалилац предметни акт 06 број: 037-01-222/2025 од 24. 7. 2025. године примио 30.7. 2025. године, а жалбу изјавио 29. 2025. године. Међутим, како наведени акт не садржи поуку о правном леку, Повереник налази да жалилац не може због тога да трпи штетне последице, јер када је дато погрешно упутство о правном средству, а што подразумева да упутство уопште није ни дато, то по изричитом слову закона странка не може да трпи штетне последице (члан 141. став 6. Закона о општем управном поступку), па се жалба има сматрати благовременом.

Решење број: 071-11-11833/2025-03 од 14. 1. 2026. године

1.2. КАД ЈЕ ОРГАН ВЛАСТИ У ОБАВЕЗИ ДА ПОСТУПИ У СКЛАДУ С ЧЛАНОМ 19. ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Само у случају када орган од кога је информација затражена не поседује документ који садржи тражену информацију, орган власти, сходно члану 19. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прослеђује захтев Поверенику и обавештава Повереника и тражиоца о томе у чијем поседу се, по његовом знању, документ налази. Међутим, у конкретном случају, првостепени орган се није изјаснио да не поседује документ који садржи тражене информације (документ за који зна да постоји, али није у његовом поседу), већ да није имао, нити има губитке по било ком основу.

Из образложења¹

(...)

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља путем електронске поште поднела дана 3. 1. 2024. године Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од наведеног органа власти тражила да јој достави следеће информације и то:

(...)

4. „да ли постоје одређене инвестиције које су изазвале значајне губитке у ПИО фонду, и како се планира компензација ових губитака...”

(...)

Поступајући по поднетом захтеву, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање у Београду је актом број: 182-42/24 од 15. 1. 2024. године обавестио жалиљу, у вези с тачком 4. предметног захтева, да ПИО фонд није имао, нити има губитке по било ком основу.

(...)

Одлука као у ставу III диспозитива овог решења донета је из следећих разлога:

Имајући у виду да је ожалбеним актом првостепени орган обавестио жалиљу у вези с тачком 4. предметног захтева да није имао, нити има губитке по било ком основу, садржину предметног захтева

1 Решењем Повереника бр. 071-11-1460/2024-03 од 19. 3. 2026. године, у ставу три диспозитива, одбијена је, као неоснована, жалба В. М. изјављена против акта Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у Београду, број: 182-42/24 од 15. 1. 2024. године, у преосталом делу.

у наведеном делу, наводе жалбе, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган, по наведеном делу захтева, поступио у складу са цитираном одредбом члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба у том делу неоснована. Ово стога што је у вези с тачком 4. захтева жалићу обавестио да фонд за ПИО није имао, нити има губитке по било ком основу, па је навод жалиће да првостепени орган није пружио информације о конкретним инвестицијама које су евентуално изазвале значајне губитке, нити о планираној компензацији тих губитака, неоснован. Такође, ни навод из жалбе да је у том случају могао да примени одредбу члана 19. Закона није могао бити уважен, из разлога што само у случају када орган од кога је информација затражена не поседује документ који садржи тражену информацију, орган власти, сходно члану 19. истог закона, прослеђује захтев Поверенику и обавештава Повереника и тражиоца о томе у чијем се поседу, по његовом знању, документ налази. Међутим, у конкретном случају, првостепени орган се није изјаснио да не поседује документ који садржи тражене информације (документ за који зна да постоји, али није у његовом поседу), већ да није имао, нити има губитке по било ком основу.

Имајући у виду све напред наведено, на основу чл. 23. и 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10, 105/21) и члана 167. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у ставу III диспозитива овог решења.

Решење Повереника бр. 071-11-1460/2024-03 од 19. 3. 2026. године

1.3. ДА ЛИ ИНФОРМАЦИЈЕ МОРАЈУ БИТИ СИСТЕМАТИЗИОВАНЕ ОНАКО КАКО ЈЕ ТО ТРАЖЕНО ЗАХТЕВОМ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА?

Околност да првостепени орган у ожалбеном решењу наводи да подаци који су тражени, а односе се на списак запослених, не постоје у траженом облику, није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што се Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја односи на предметне информације, тј. оне информације које су садржане у постојећим документима којима првостепени орган јавне власти располаже, при чему информације не морају бити садржане у једном документу и под одређеним називом, те тражилац не мора да зна тачан назив документа који садржи тражене информације. Формално, орган власти није у обавези да, према овом закону, врши

било какве анализе, упоредне прегледе и слично, или да сачињава документе само зато да би поступио по захтеву тражиоца, али јесте у обавези да све расположиве информације које су предмет захтева учини доступним тражиоцу, без обзира на то што се не налазе у облику у ком су тражене, односно у једном документу. У конкретном случају, првостепени орган није формално дужан да сачињава један документ под називом Списак, који би садржао информације систематизоване на начин како је то тражено предметним захтевом, али је дужан да жалиоцу достави копију сваког документа, без обзира на назив истог, који садржи тражене информације збирно или појединачно.

Из образложења²

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац 31. 5. 2024. године поднео захтев Агенцији за безбедност саобраћаја у Београду, којим је, између осталог, тражио да му се електронском поштом, на адресу@gmail.com, доставе копије докумената који садрже тражене информације, и то списак свих запослених са исплаћеним зарадама за обављени рад (основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде), накнадама за долазак и одлазак са рада, за време проведено на службеном путу у земљи, за време проведено на службеном путу у иностранству, смештаја и исхране за рад и боравак на терену, за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, за период од 1. 1. 2023. године до 31. 5. 2024. године.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган ожалбеним решењем одбио поменути захтев у наведеном делу, позивајући се притом на члан 4. став. 1. тач. 1. и 11, члан 5. став 1. тачка 2. и члан 12. став 1. Закона о заштити података о личности и

2 Решењем Повереника бр. 071-11-8278/2024-03 од 1. 7. 2025. године поништено је решење Агенције за безбедност саобраћаја у Београду број: 96-00-00012/2024-01.2 од 14. 6. 2024. године, у ставу II диспозитива, и наложено том органу да без одлагања, а најкасније у року од десет дана од дана пријема тог решења, обавести жалиоца да ли поседује тражене информације, односно документе (спискови или документи другог назива) из којих се за све запослене у Агенцији, за период од 1. 1. 2023. године до 31. 5. 2024. године, могу сазнати: исплаћене зараде за обављени рад (основна зарада, део зараде за радни учинак и увећана зарада), накнаде за долазак и одлазак са рада, накнаде за време проведено на службеном путу у земљи, накнаде за време проведено на службеном путу у иностранству, накнаде за смештај и исхрану за рад и боравак на терену, накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, уз одговарајућу заштиту података о личности.

члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У образложењу ожалбеног решења првостепени орган је навео: да не постоји легитиман правни интерес за траженим подацима који се према Закону огледа у стварној, конкретној и правно-друштвеној користи, а за чије је остваривање неопходна обрада одређених података о личности, те нису испуњени услови да би легитиман интерес био законит правни основ обраде података о личности јер не постоји неопходност обраде или претежног интереса над интересима или основним правним и слободама лица на које се подаци доносе; да у предметном захтеву постоји недостатак специфичног циља који тражилац жели да оствари намераваном обрадом, односно позитиван исход који би проистекао као резултат намеравања обраде и уз то је потребно да руковалац буде јасан и одређен и погледу конкретног циља намеравања обраде узимајући у обзир да тражене информације представљају податке о личности у смислу члана 4. став 1. тачка 1. Закона о заштити података о личности и исте задиру у приватност лица на које се односе; да подаци који су тражени, а односе се на списак запослених, пре свега, не постоје у траженом облику, а с друге стране поступање тражиоца прелази у злоупотребу права, с обзиром на учесталост и обим поднетих захтева за приступ информацијама од јавног значаја; да информације садржане у обрачунским листама зарада и накнада запослених садрже и информације као што су број банковног рачуна, минули рад, одбици од зараде на основу алиментације, кредита и сл., адресни подаци запосленог, ЈМБГ и сл., с чијим објављивањем се може нарушити приватност лица о чијим подацима је реч; као и да за објављивање тражених података нису испуњени услови за примену изузетака од права на приватност прописани чланом 14. став 1. тач. 1–3 Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

(...)

Имајући у виду да је жалилац предметним захтевом тражио, између осталог, информације ближе описане ставом II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев у наведеном делу, позивајући се на члан 4. став 1. тач. 1. и 4, члан 5. став 1. тачка 2. и члан 12. став 1. Закона о заштити података о личности и члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Ово најпре из разлога што се ради о информацијама које су настале у раду првостепеног органа, чије поседовање тај орган не оспорава, односно исте могу бити садржане у документима у његовом поседу, док оправдан интерес јавности да зна, у смислу члана 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, увек постоји, осим ако орган власти докаже супротно, то јест није на тражиоцу инфор-

мације да оправдава интерес јавности да зна, већ је на првостепеном органу да пружи доказе уколико тај интерес у конкретном случају не постоји, а што у конкретном случају није учинио. Самим тим, тражене информације јесу информације од јавног значаја јер су, у конкретном случају, испуњени сви елементи из цитираног члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који морају бити испуњени да би се информација сматрала информацијом од јавног значаја. Поред тога, одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја није прописано да је тражилац информација дужан да у свом захтеву наводи сврху и начин на који ће користити тражене податке, те околност да жалилац у свом захтеву није навео „специфични циљ који жели да оствари намераваном обрадом“, како наводи првостепени орган, није разлог за ускраћивање приступа жалиоцу траженим информацијама.

Даље, када се захтев подноси на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, треба имати у виду то да поменути закон представља правни основ органу јавне власти за предузимање свих радњи обраде података о личности у функцији остваривања оправданог интереса јавности да зна. Како је заштита података о личности елемент права на приватност, то у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна, примењују се одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у конкретном случају став 1. тачка 2. тог члана, с обзиром на то да су тражене информације у вези с радом запослених у Агенцији за безбедност саобраћаја у Београду, који обављају одређене послове за тај орган власти, за које су плаћени јавним новцем, а не у вези с њиховим приватним животима, те је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у вези с чланом 8. став 1. Закона да се тражене информације учине доступним јавности, с обзиром на то да је обим приватности наведених лица ужи у односу на тзв. обичне грађане. Ово посебно јер у односу на све информације које се односе на располагање јавним новцем органа власти, па и податке у вези са зарадама и накнадама које примају запослени по основу ангажовања у органима јавне власти, постоји јак интерес јавности да зна, те у том смислу пристанак тих лица није ни потребан, с обзиром на то да услови за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. Закона нису кумулативно постављени. При томе, уколико документи у којима су садржане тражене информације садрже и податке о личности чије би објављивање могло да представља повреду права на приватност и заштиту података о личности

лица на које се те информације односе (као што су адресни подаци, лични матични број грађана, број банковног рачуна и сл.), то није разлог да се жалиоцу ускрати приступ целокупним документима и информацијама у погледу којих постоји оправдан интерес јавности да зна, будући да се и у овом случају примењује институт издвајања информација, прописан чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, како је то наложено ставом II диспозитива овог решења. Такво поступање је у складу и са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом. Наведено је у складу и с чланом 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је прописано да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом. Самим тим се не може прихватити навод првостепеног органа да би чињење доступним тражених информација било у супротности са Законом о заштити података о личности. С тим у вези, тражене информације се односе и на поступање органа власти у вршењу послова из своје надлежности, те јавност има оправдан интерес да зна да ли се орган власти придржава закона у извршавању прописаних надлежности.

Околност да првостепени орган у ожалбеном решењу наводи да подаци који су тражени, а односе се на списак запослених, не постоје у траженом облику, није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што се Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја односи на опредељене информације, тј. оне информације које су садржане у постојећим документима којима првостепени орган јавне власти располаже, при чему информације не морају бити садржане у једном документу и под одређеним називом, при чему тражилац не мора да зна тачан назив документа који садржи тражене информације. Формално, орган власти није у обавези да, према овом закону, врши било какве анализе, упоредне прегледе и слично, или да сачињава документе само зато да би поступио по захтеву тражиоца, али јесте у обавези да све расположиве информације које су предмет захтева учини доступним тражиоцу, без обзира на то што се не налазе у облику у ком су тражене, односно у једном документу. У конкретном

случају, првостепени орган није формално дужан да сачињава један документ под називом Списак, који би садржао информације систематизоване на начин како је то тражено предметним захтевом, али је дужан да жалиоцу достави копију сваког документа, без обзира на назив истог, који садржи тражене информације збирно или појединачно.

(...)

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, будући да првостепени орган није доказао нити указао на било коју околност која би оправдавала ускраћивање приступа наведеним информацијама, па је, поступајући по жалби, на основу одредби чл. 23. и 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана и да жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се наведене информације учине доступним, уколико их Агенција за безбедност саобраћаја у Београду поседује, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, јер би доступност тих информација представљала повреду права на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе.

Решење број: 071-11-8278/2024-03 од 1. 7. 2025. године.

1.4. ОБАВЕШТЕЊЕ О ПОСЕДОВАЊУ ТРАЖЕНИХ ИНФОРМАЦИЈА КОЈЕ СУ ДОСТАВЉЕНЕ У КОПИЈИ ДОКУМЕНТА

Чињеница да се орган власти није на изричит начин изјаснио да поседује тражене информације није могла утицати на другачији одлуку у овој управној ствари. Ово стога што је жалили, као и њеном пуномоћнику јасно, односно морало је бити јасно да орган власти поседује документа у којима су садржане тражене информације, јер јој је копије аката доставио, при чему предметним захтевом и није на јасан начин тражено обавештење о поседовању тих информација.

Из образложења

По разматрању жалбе и осталих списка предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља, преко пуномоћника Б. Б., адвоката из С., дана 3. 10. 2025. године поднела Ловачком удружењу „Вожд-лов“ у Ракинцу захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је, позивајући се на одредбу члана 15. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, затражила да јој тај орган власти достави информације о томе „како се ближе уређује газдовање ловиштем, а нарочито начин организовања стручне и ловочуварске службе, начин организовања лова, време трајања лова, мере сигурности у лову, начин коришћења објеката у лову, контролу ловљења дивљачи, поступање са уловљеном и угинулом дивљачи и њеним деловима, као и о мерама за спречавање штете на дивљачи и штете од дивљачи, и информацијама о ценама одстрела дивљачи, меса одстрелене дивљачи, услуга у лову и живе дивљачи“, као и да достави копије аката којима се ближе уређује газдовање ловиштем, а нарочито начин организовања стручне и ловочуварске службе, начин организовања лова, време трајања лова, мере сигурности у лову, начин коришћења објеката у лову, контролу ловљења дивљачи, поступање са уловљеном и угинулом дивљачи и њеним деловима, копију акта о мерама за спречавање штете на дивљачи и штете од дивљачи, као и копију акта у коме су садржане информације о ценама одстрела дивљачи, меса одстрелене дивљачи, услуга у лову и живе дивљачи, и то поштом, на адресу адвокатске канцеларије пуномоћника. Такође је затражила да јој се омогући и увид у наведене акте.

Даље је, увидом у списе предмета, утврђено да је орган власти, пре изјављене жалбе, поступио по предметном захтеву у целости, тако што је жалиљи, преко пуномоћника, дана 13. 10. 2025. године, путем препоручене пошиљке број RD991663531RS, доставио копије аката у којима су садржане тражене информације, и то копије Правилника о газдовању ловиштем „Попово брдо“, заведеног под бројем 36/14 од 16. 2. 2024. године, и Ценовника за одстрелену дивљач и њене делове, као и за живу дивљач дел. број 24/25. Такође јој је, а што је неспорно, дана 18. 10. 2025. године доставио обавештење број: 71/25 од 14. 10. 2025. године, којим је позива да изврши увид у документе који су јој достављени преко пуномоћника.

Чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно уређеног захтева тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену

информацију, односно изда му или упуту копију тог документа. Копија документа је упућена тражиоцу даном напуштања писарнице органа власти од кога је информација тражена односно даном упућивања електронске поште.

Имајући у виду да је жалиља 20. 10. 2025. године изјавила жалбу Поверенику из разлога што јој нису достављене тражене информације тј. није дат одговор о информацијама од јавног значаја („први део захтева“), и из разлога што јој нису достављене копије докумената које садрже тражене информације, а да је орган власти, пре изјављене жалбе, по захтеву поднетом 3. 10. 2025. године поступио у целости, тако што је жалиљи, преко пуномоћника, дана 13. 10. 2025. године (путем препоручене пошиљке број RD991663531RS) доставио и копије докумената у којима су садржане тражене информације, Повереник је, испитујући жалбу у границама жалбеног захтева, нашао да је предметна жалба неоснована, с обзиром на то да је орган власти пре изјављене жалбе по предметном захтеву поступио у складу с чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тако што је именованој, преко пуномоћника, доставио копије докумената у којима су садржане тражене информације.

Чињеница да се орган власти није на изричит начин изјаснио да поседује тражене информације није могла утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што је жалиљи, као и њеном пуномоћнику јасно, односно морало је бити јасно да орган власти поседује документа у којима су садржане тражене информације, које копије аката јој је доставио, при чему предметним захтевом и није на јасан начин тражено обавештење о поседовању тих информација. Такође, Повереник указује да, приликом поступања по поднетим захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, органи власти нису у обавези да дају тумачења, мишљења, врше анализе, нити да сачињавају одређене извештаје само да би поступили по захтеву тражиоца, имајући у виду да је садржина права на приступ информацијама од јавног значаја одређена чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Стога је, у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10, 105/21) и члана 167. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучено као у ставу I диспозитива овог решења³.

Решење број: 071-11-13194/2025-03 од 5. 12. 2025. године

3 Жалба је одбијена.

1.5. ПОДНЕСАК СЕ ЦЕНИ ПО ЊЕГОВОЈ СТВАРНОЈ САДРЖИНИ

Из списка предмета се не може утврдити због чега је првостепени орган део поднеска којим је тражено да Министарство одбране предузме одређене радње третирао као захтев за приступ информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да се Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја не може тражити предузимање одређених радњи, као што је тражење од органа да другом органу, тј. правном субјекту наложи предузимање одређене радње или захтев за покретање провере законитости рада одређеног запосленог и сл.

С тим у вези, првостепени орган је пре свега морао да има у виду да је орган дужан да поднесак цени по његовој стварној садржини, а не према називу или форми коју му је странка дала (жалилац је цео поднесак насловио као Ургенција ради достављања информације од јавног значаја и упозорење на могуће кршење закона). Другим речима, орган је дужан да разуме стварну намеру подносиоца неког поднеска, а у случају да му није јасно шта је сврха поднеска и шта је предмет управне ствари, дужан је да у складу са одредбама чл. 58. и 59. Закона о општем управном поступку позове подносиоца поднеска да уреди поднесак и да га поучи о последицама пропуштања уређења на начин како му је то наложено.

Из образложења

По разматрању жалбе и осталих списка предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из А. поднео 30. 6. 2025. године поднесак насловљеном као: ПРЕДМЕТ: Ургенција ради достављања информације од јавног значаја и упозорење на могуће кршење закона, насловљен на Министарство одбране у коме је навео да, по основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражи достављање копије налаза, оцене и мишљења војно лекарске комисије и упутнице о извршеним лекарским и психолошким прегледима В. В. из В. обављених у Војној болници ... у .. и години, као и да моли Министарство одбране да 1. наложи Универзитету одбране да без одлагања достави тражену документацију њему као странци у поступку 2. покрене интерну проверу поступања овлашћеног лица Б. Б. и 3. о наведеном га обавести у року од 15 дана.

Поступајући по поднетом захтеву у делу којим је замолио да Министарство одбране наложи Универзитету одбране да му достави тражену документацију, покрене интерну проверу поступања овлашћеног лица Б. Б. и о истом га обавести, првостепени орган је донео

ожалбено решење којим је исти одбацио, позивајући се у уводу решења, између осталог, на члан 8, члан 9. став 1. тач. 1. и 5, члан 16. став 12. и члан 38. став 3. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члан 92. став 1. тачка 2. Закона о општем управном поступку, наводећи, у образложењу ожалбеног решења, између осталог, да је поступао у складу с чланом 92. Закона о општем управном поступку, имајући у виду да тражено није у надлежности овлашћеног лица.

Поступајући по поднетом захтеву, у делу којим је, позивајући се на Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражио достављање копије налаза, оцене и мишљења војно лекарске комисије за ... и ... годину и упутнице о извршеним лекарским и психолошким прегледима В. В. из В. обављених у Војној болници ... у ... и ... години, првостепени орган је донео решење број ... од 21. 7. 2025. године, против кога је А. А. из А. изјавио жалбу Поверенику, а поводом које је у служби Повереника формиран предмет број 071-11-10300/2025-03, о којој је већ одлучено решењем број 071-11-10300/2025-03 од 10. 3. 2026. године.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог поднеска од 30. 6. 2025. (молбе да Министарство одбране предузме одређене радње) у ожалбеном делу, наводе жалбе, одговор на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбацио предметни захтев у делу којим подносилац моли Министарство одбране да наложи Универзитету одбране да њему као странци у поступку достави тражену документацију, покрене интерну проверу поступања овлашћеног лица Б. Б. и да о наведеном обавести подносиоца захтева, а да претходно у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари. Ово стога што је ожалбено решење неразумљиво и донето је уз повреду одредаба члана 141. Закона о општем управном поступку, будући да чињенично стање према списима предмета не упућује на одлуку из диспозитива, а што је од утицаја на правилну одлуку у овој управној ствари. Наиме, предметним делом захтева жалилац моли Министарство одбране да предузме одређене радње, а из списка предмета се не може утврдити због чега је првостепени орган и наведени део поднеска – молбе да Министарство одбране предузме одређене радње третирао као захтев за приступ информацијама од јавног значаја.

С тим у вези, првостепени орган је пре свега морао да има у виду да је орган дужан да поднесак цени по његовој стварној садржини, а не према називу или форми коју му је странка дала (жалилац је цео

поднесак од 30. 6. 2025. године насловио као: ПРЕДМЕТ: Ургенција ради достављања информације од јавног значаја и упозорење на могуће кршење закона), а што произилази и из основних начела управног поступка, између осталог и одредби чл. 7. (начело заштите права странака и остваривање јавног интереса) и 8. (начело помоћи странци), тј. да је орган дужан да странци омогући да што лакше заштити своја права и своје интересе и да пази да незнање и неукост странке у поступку не буде на штету права која им припадају. Другим речима, орган је дужан да разуме стварну намеру подносиоца неког поднеска, а у случају да му није јасно шта је сврха поднеска и шта је предмет управне ствари, дужан је да у складу с одредбама чл. 58. и 59. Закона о општем управном поступку позове подносиоца поднеска да уреди поднесак и да га поучи о последицама пропуштања уређења на начин како му је то наложено.

У конкретном случају, жалилац је у делу поднеска од 30. 6. 2025. године који почиње речима: „Молим Министарство одбране да:...“, у односу на који је изјавио предметну жалбу, тражио одређене ствари од првостепеног органа (1. да Министарство одбране наложи Универзитету одбране да без одлагања достави тражену документацију њему као странци у поступку, 2. покрене интерну проверу поступања овлашћеног лица Б. Б. и 3. о наведеном га обавести у року од 15 дана), а који део поднеска се по својој садржини ни у формалноправном, ни у материјалноправном смислу не може сматрати захтевом за приступ информацијама од јавног значаја.

Ово стога што је чланом 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да је информација од јавног значаја информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези с радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна, а чланом 5. наведеног закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и да се захтевом за приступ информацијама од јавног значаја од органа власти може тражити да достави информације које су опредмећене у неком документу који је у поседу тог органа власти коме је захтев поднет. Другим речима, Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја се не може тражити предузимање одређених радњи, као што је тражење од органа да другом органу, тј. правном субјекту наложи предузимање одређене радње или захтев за покретањем провере законитости рада одређеног запосленог и сл.

Из наведених разлога крајње је нејасно и неразумљиво зашто се првостепени орган у уводу ожалбеног решења позвао на одредбе члана 8, члана 9. став 1. тач. 1. и 5, члана 16. став 12. и члана 38. став 3. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члан 92. став 1. тачка 2. Закона о општем управном поступку и зашто је у поуци о правном леку поучио жалиоца да изјави жалбу Поверенику, тј. зашто је ожалбени део поднеска жалиоца од 30. 6. 2025. године одбацио као захтев за приступ информацијама од јавног значаја.

Притом, посебно треба имати у виду да је првостепени орган у односу на део поднеска од 30. 6. 2025. године који извесно јесте захтев за приступ информацијама од јавног значаја (а којим је жалилац тражио достављање копије налаза, оцене и мишљења војнолекарске комисије за ... и годину и упутнице о извршеним лекарским и психолошким прегледима Б. Б. из Б. обављених у Војној болници ... у ... и ... години) донео решење број ... од 21. 7. 2025. године, против кога је А. А. из А. изјавио жалбу Поверенику, а поводом које је у служби Повереника формиран предмет број 071-11-10300/2025-03, а о којој жалби је већ одлучено решењем број 071-11-10300/2025-03 од 10. 3. 2026. године.

Осим тога, ожалбено решење је нејасно, односно увод, диспозитив и образложење наведеног решења нису усаглашени. Наиме, у уводу ожалбеног решења првостепени орган се позива, између осталог, на одредбе чл. 8. и 9. став 1. тач. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у диспозитиву одбацује захтев за приступ информацијама од јавног значаја, у образложењу ожалбеног решења само наводи да је поступао у складу с чланом 92. Закона о општем управном поступку, имајући у виду да тражено није у надлежности овлашћеног лица, а потом у правној поуци упућује жалиоца да изјави жалбу Поверенику.

На основу наведеног, Повереник је на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези с чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништио је ожалбено решење и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће утврдити све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари, па ће на основу правилно утврђеног чињеничног стања поново одлучити о захтеву жалиоца у поменутом делу. Најпре ће несумњиво утврдити да ли је А. А., део захтева којим моли Министарство одбране да наложи Универзитету одбране да њему као странци у поступку достави тражену документацију, покрене интерну проверу поступања овлашћеног лица Б. Б. и да га о наведеном обавести, поднео у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног

значаја, при чему ће му јасно предочити шта у складу са чланом 5. тог закона тражилац може да тражи и добије, односно шта је садржина права на приступ информацијама или по неком другом основу. Уколико жалилац остане при томе да је поменути део захтева поднео у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (како у предметној жалби наводи), првостепени орган ће имати у виду да је чланом 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да је информација од јавног значаја информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна, а чланом 5. наведеног закона прописано да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и да се захтевом за приступ информацијама од јавног значаја од органа власти може тражити да достави информације које су одређене у неком документу који је у поседу тог органа власти коме је захтев поднет, а не да предузима одређене радње, и у складу са тим ће донети одговарајућу одлуку.

Приликом доношења ове одлуке Повереник је имао у виду да је жалилац у жалби тражио да Повереник наложи Министарству одбране да именује друго, непристрасно овлашћено лице за одлучивање и да достави тражене информације судовима и њему као странци у поступку, али је нашао да тај захтев жалиоца није од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, јер Повереник није ни надлежан, нити овлашћен да се меша у интерне ствари било ког органа власти, па ни Министарства одбране, и да налаже органу које лице да се одреди као овлашћено лице за поступање по захтевима, нити је надлежан и овлашћен да органима власти налаже да неким другим органима достављају информације.

Решење број: 071-11-9802/2025-03 од 8. 4. 2026. године

1.6. ПОСЛЕДИЦЕ ЖАЛИОЧЕВОГ ПРОПУШТАЊА ДА СЕ ОДАЗОВЕ НА ПОЗИВ ОРГАНА ДА ИЗВРШИ УВИД У ТРАЖЕНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Имајући у виду да је првостепени орган, поступајући по предметном захтеву дописом 5414/1 од 6. 5. 2025. године, између осталог, позвао жалиоца да, у смислу члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одређеног дана

дође и оствари увид, пре него што одреди које су му копије докумената потребне, упозорио га на последице пропуштања, као и да жалилац није дошао да изврши увид, нити је свој изостанак оправдао, што је потврдио и у наводима жалбе, Повереник налази да је првостепени орган правилно поступио када је, у складу са цитираним одредбама члана 98. ст. 2. и 3. Закона о општем управном поступку, ожалбеним решењем обуставио поступак по предметном захтеву, те нашао да је жалба неоснована.

Из образложења

Решењем првостепеног органа ЈКП Градско саобраћајно предузеће „Београд“ бр. 5414/2 од 15. 5. 2025. године обустављен је поступак по захтеву бр. 5414 од 30. 4. 2025. године тражиоца А. А. из Б., ул. ... бр..., којим је тражио да му се, у смислу члана 15. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, доставе информације, јер се тражилац није одазвао позиву да оствари увид у документа која садрже тражене информације дана 15. 5. 2025. године од 8.00 до 9.00 часова у просторијама ЈКП ГСП „Београд“ у Улици кнегиње Љубице бр. 29, чиме се сматра да је одустао од захтева.

Против наведеног решења првостепеног органа жалилац је, преко пуномоћника Б. Б. адвоката из Б., изјавио дана 29. 5. 2025. године жалбу Поверенику. У жалби је, између осталог, наведено: да је орган власти доставио поднесак бр. 5414/1 од 6. 5. 2025. године којим је обавестио подносиоца да ће поступити у додатном року од 40 дана, уз напомену да су тражене информације обимне; да је у истом акту позвао подносиоца да изврши увид у документацију, како би прецизирао које конкретно копије докумената су му потребне; да, пошто је захтев био више него јасан, подносилац није приступио увиду у документацију, већ је оставио додатни рок од 40 дана како би орган јавне власти поступио по захтеву; да је орган власти донео решење бр. 5414/2 од 15. 5. 2025. године којим је обуставио поступак; да сама одредба члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја даје могућност органу јавне власти да „може“ да позове тражиоца информације у изузетним случајевима да приступи увиду или захтев прецизира што тражилац није обавезан; да није јасно која конкретно информација се налази у великом броју докумената, да ли поједине или све. Предложио је да Повереник усвоји жалбу и наложи органу власти да омогући подносиоцу жалбе приступ информацијама од јавног значаја. У прилогу је, између осталог, доставио копије захтева за приступ информацијама од јавног значаја и ожалбеног решења, као и пуномоћје за заступање. У жалби је истакао захтев за накнаду трошкова поступка за састав жалбе од стране адвоката у износу од 49.500,00 динара.

Поступајући по жалби, Повереник је исту доставио на изјашњење ЈКП Градско саобраћајно предузеће „Београд“, као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У одговору на жалбу орган власти је у свему остао при наводима из ожалбеног решења и предложио је да Повереник одбије жалбу као неосновану, указујући да се тражилац информације није појавио на увиду, нити је обавестио да жели да изврши увид у неко друго време. Такође је указао да је у обавештењу (од 6. 5. 2025. године) наведено и образложено да је захтев тражиоца јако обиман, садржи превелики број информација за дугачак временски период (три и по године) и да свака тражена информација може бити предмет посебног захтева; да су информације тражене захтевом превелике, документација се тражи за период од три и по године и да је готово немогуће доставити је; те да тачком 3. захтева тражилац захтева копије рачуна и платних налога у вези с трошковима који су финансирани из средстава добијених субвенција, укључујући и исплате ка добављачима, консултантима у периоду од 31. 3. 2024. године до 31. 3. 2025. године што подразумева велики број рачуна које је немогуће ископирати, јер би у том случају морао да се определи одређен број запослених који би оставили своје свакодневне радне обавезе и штампали рачуне, што би вероватно трајало недељама, а можда и месецима због чега је тражилац информације и позван на увид како би покушао да удовољи захтеву и кроз систем омогући преглед документације – плаћања обавеза добављачима по једној спецификацији и текућих и капиталних субвенција (као пример) и то из система Халком (изузетно обимна документација). У прилогу је доставио копију, између осталог, ожалбеног решења, као и дописа 5414/1 од 6. 5. 2025. године којим је, између осталог, жалилац позван на увид у документа која садрже тражене информације и повратнице из које је утврђено да је тај допис од 6. 5. 2025. године уручен жалиоцу дана 9. 5. 2025. године.

(...)

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 30. 4. 2025. године поднео захтев бр. 5414 за приступ информацијама од јавног значаја ЈКП Градско саобраћајно предузеће „Београд“, којим је тражио да му поменути орган достави следеће информације и копије то: „1. износ примљених субвенција и дотација у периоду од 1. 1. 2022. године до 31. 3. 2025. године, као и копије свих уговора, анекса, решења и других одлука на основу којих је јавно предузеће у периоду од 1. 1. 2022. године до 31. 3. 2025. године примило субвенције, директна буџетска давања или било који други вид јавних средстава од стране

Републике Србије, локалне самоуправе, или ЕУ фондова, као и копије извода рачуна код банке као доказ да су наведене субвенције уплаћене; 2. копије интерних аката, одлука или правилника којима је унутар јавног предузећа вршена расподела средстава добијених као субвенција, било по секторима, пројектима или појединцима, у периоду од 1. 1. 2022. године до 31. 3. 2025. године; 3. копије рачуна и платних налога (доказа о исплати) у вези са трошковима који су финансирани из средстава добијених субвенцијама, укључујући исплате ка добављачима, консултантима и осталим субјектима у периоду од 31. 3. 2024. године до 31. 3. 2025. године“.

Даље је, увидом у списе предмета, утврђено да је првостепени орган, дописом бр. 5414/1 од 6. 5. 2025. године, који је уручен жалиоцу дана 9. 5. 2025. године, обавестио жалиоца да ће, у складу са одредбом члана 16. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, по предметном захтеву поступити у року од 40 дана, тј. до 8. 6. 2025. године, из разлога јер захтев садржи велики број информација, које притом свака од њих могу бити предмет посебног захтева, као и да су тражене информације обимне и изискују више времена у прибављању истих, а да се у оквиру ЈКП ГСП „Београд“ поред тог обрађују и други захтеви за приступ информацијама од јавног значаја. Истим дописом, а имајући у виду да су тражене информације садржане у великом броју докумената и за временски период од 1. 1. 2022. године до 31. 3. 2025. године, жалилац је позван да дође и оствари увид, пре него што се одлучи које су му копије докумената потребне, дана 15. 5. 2025. године у ЈКП ГСП „Београд“ у периоду од 8 до 9 часова у Улици кнегиње Љубице бр. 29, Београд, стара управна зграда, канцеларија број 4. Такође, жалилац је упозорен да у случају да не дође, сматраће се да није заинтересован и да је одустао од захтева, јер његово понашање очигледно указује да више нема интереса да учествује у поступку, а све у складу с чланом 98. ст. 2. и 3. Закона о општем управном поступку.

Даљим увидом у списе предмета утврђено је да је првостепени орган, поступајући по предметном захтеву бр. 5414 од 30. 4. 2025. године, ожалбеним решењем обуставио поступак по истом захтеву, позивајући се на одредбу члана 98. ст. 2. и 3. Закона о општем управном поступку, уз образложење, између осталог, да је жалилац у смислу члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја позван да због превеликог броја информација у захтеву изврши увид у документа и тако издвоји информације које су му потребне, на дан 15. 5. 2025. године, у просторијама ЈКП ГСП „Београд“ у Улици кнегиње Љубице бр. 29, Београд, у периоду од 8 до 9 часова; да како се жалилац није појавио у заказаном термину, иако је уредно позван, сматра да жалилац више није заинтересован и да је одустао од тражених ин-

формација, имајући у виду да његово понашање указује да више нема интереса да учествује у поступку и да је одустао од захтева.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези с радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 16. истог закона, између осталог, прописано је да ако орган власти утврди да се захтев односи на информације које су садржане у великом броју докумената, услед чега би поступање органа у року из става 1. овог члана било отежано, може, у року од седам дана од дана пријема уредног захтева, обавестити тражиоца о томе и понудити му да захтев прецизира или да оствари увид у документе пре него што одреди које су му копије докумената потребне (став 3), као и ако орган власти није у могућности, из оправданих разлога, да у року из става 1. овог члана обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да, најкасније у року од седам дана од дана пријема уредног захтева, тражиоцу достави обавештење о разлозима због којих није у могућности да по захтеву поступи у року из става 1. овог члана и одреди накнадни рок, који не може бити дужи од 40 дана од дана пријема уредног захтева, у којем ће поступити по захтеву (став 4).

Чланом 21. истог закона, између осталог, прописано је да се на поступак пред органом власти примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, а које се односе на решавање првостепеног органа, осим ако је овим законом другачије одређено.

Чланом 98. став 2. Закона о општем управном поступку прописано је да се сматра да је странка одустала од захтева и ако њено понашање очигледно указује да више нема интереса да учествује у поступку, као и да је ставом 3. истог члана, између осталог, прописано да кад странка одустане од захтева, решењем се обуставља поступак.

Имајући у виду да је првостепени орган, поступајући по предметном захтеву дописом 5414/1 од 6. 5. 2025. године, између осталог, позвао жалиоца да, у смислу члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одређеног дана дође и оствари увид пре него што одреди које су му копије докумената потребне, да га је упозорио на последице пропуштања, као и да жалилац није дошао да изврши увид, нити је свој изостанак оправдао, што је потврдио и у наводима жалбе, Повереник налази да је првостепени орган правилно поступио када је, у складу са цитираним одредбама члана 98. ст. 2. и 3. Закона о општем управном поступку,

ожалбеним решењем обуставио поступак по предметном захтеву, те нашао да је жалба неоснована.

Навод жалиоца да није јасно која информација се налази у великом броју докумената, те да одредба члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја даје могућност органу власти да позове тражиоца да приступи увиду или захтев прецизира „што тражилац није обавезан“, није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога јер је првостепени орган у свему поступио у смислу члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да је у допису од 6. 5. 2025. године навео да је реч о великом броју докумената, да се информације односе на период од 1. 1. 2022. године до 31. 3. 2025. године, при чему је и у одговору на жалбу то поновио, те да је понудио жалиоцу да оствари увид у документа пре него што одреди које су му копије докумената потребне, уз упозорење на последице пропуштања. Законом јесте предвиђена могућност да ако орган власти утврди да се тражене информације налазе у великом броју докумената, позове тражиоца информације и понуди му, између осталог, увид у документа пре него што одреди које су му копије документа потребне, али није прописана и могућност да тражилац по таквом акту органа власти не поступи. Наиме, како се жалилац на позив органа власти није одазвао, то је првостепени орган правилно поступио када је ожалбеним решењем обуставио поступак сматрајући да је тражилац одустао од захтева, односно изгубио интерес за даљим вођењем поступка.

Решење број: 071-11-7307/2025-03 од 14. 8. 2025. године

1.7. ЗАХТЕВ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ПОДНЕТ У ОКВИРУ ЖАЛБЕ ИЗЈАВЉЕНЕ СУДУ

Чињеница да је у одговору на жалбу орган власти навео да подносилац жалбе није Поверенику доставио доказ да је Управном суду, као органу јавне власти, поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја на начин и у поступку како је то прописано одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није могла да утиче на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што предметни захтев садржи све потребне елементе прописане чланом 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за поступање по истом, при чему наведеним законом није прописан посебан поступак ни начин за подношење захтева, а ставом 8. наведеног члана истог закона је прописано да орган власти може прописати

образац за подношење захтева, али мора размотрити и захтев који није сачињен на том обрасцу. Осим тога, предметни захтев је и по својој форми и по својој садржини захтев за приступ информацијама од јавног значаја, у коме се подносилац чак и позвао на одредбе Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те чињенице да орган власти није поступио са дужном пажњом само зато што је захтев саставни део жалбе и што није насловљен као захтев за приступ информацијама од јавног значаја не може бити на штету подносиоца истог.

Из образложења

(...)

У одговору на жалбу орган власти је, између осталог, навео: да није примио захтев за приступ информацијама А. А. из П.; да је подносилац жалбе Поверенику доставио копију жалбе од 30. 7. 2025. године као доказ о непоступању Управног суда по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја из које произилази да је иста поднета у смислу одредбе члана 16. Закона о заштити права на суђење у разумном року против решења Управног суда Р4 У .../25 од 14. 7. 2025. године, којим је одлучивано по приговору ради убрзања поступка у предмету У ћу .../2024; да како подносилац жалбе није Поверенику доставио доказ да је Управном суду, као органу јавне власти, поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја на начин и у поступку како је то прописано одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ је то учинио у образложењу жалбе од 30. 7. 2025. године о чијој основаности, по одредбама Закона о заштити права на суђење у разумном року, у судском поступку одлучује Врховни суд, предлаже да Повереник жалбу одбије као неосновану.

(...)

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у ставу I диспозитива решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац, преко пуномоћника, поднео жалбу, примљену у Управном суду у Београду дана 30. 7. 2025. године, против решења Управног суда Р4 У .../25 од 14. 7. 2025. године, којом, између осталог, од Управног суда, позивајући се на чл. 15. и 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражи достављање повратнице/доставнице из које неспорно произилази да је одлука Управног суда Ућу .../24 експедована из суда дана 10. 7. 2025. године.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да по предметном захтеву жалиоца орган власти није поступио, што је био дужан да учини

без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева те да га, у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује информације тражене захтевом и да му, уколико исте поседује, достави копије тих докумената, или да у супротном донесе решење о одбијању захтева, у смислу става 12. наведеног члана.

Имајући у виду да орган власти није поступио по захтеву жалиоца, у складу са одредбама члана 16. став 1. или став 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да није оправдао разлоге непоступања, односно да су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, без мериторног одлучивања о наведеном захтеву, на основу члана 24. ст. 1. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана⁴.

Чињеница да је у одговору на жалбу орган власти навео да подносилац жалбе није Поверенику доставио доказ да је Управном суду, као органу јавне власти, поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја на начин и у поступку како је то прописано одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја није могла да утиче на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што предметни захтев садржи све потребне елементе прописане чланом 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за поступање по истом, при чему наведеним законом није прописан посебан поступак ни начин за подношење захтева, а ставом 8. наведеног члана истог закона је прописано да орган власти може прописати образац за подношење захтева, али мора размотрити и захтев који није сачињен на том обрасцу. Осим тога, предметни захтев је и по својој форми и по својој садржини захтев за приступ информацијама од јавног значаја, у коме се подносилац чак и позвао на одредбе Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те чињенице да орган власти није поступио са дужном пажњом само зато што је захтев саставни део жалбе и што није насловљен као захтев за приступ информацијама од јавног значаја не може бити на штету подносиоца истог.

Решење бр. 071-11-10364/2025-03 од 5. 6. 2026. године

4 Решењем Повереника бр. 071-11-10364/2025-03 од 5. 6. 2026. године наложено је Управном суду Републике Србије, између осталог, да без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема тог решења поступи по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја А. А. из П., ул.... бр...., поднетом дана 30. 7. 2025. године преко пуномоћника Б. Б., адвоката из Б.

1.8. ЖАЛБА ИЗЈАВЉЕНА ПОВЕРЕНИКУ ЗБОГ НЕПОСТУПАЊА ПОВЕРЕНИКА ПО ЗАХТЕВУ ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ ПРАВНОСНАЖНОСТИ И ИЗВРШНОСТИ

Жалба изјављена Поверенику због непоступања Повереника по захтеву жалиоца за издавање потврде (клаузуле) правноснажности и извршности је недопуштена, јер се према члану 22. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја против решења Повереника којим се одлучује о захтеву који је поднет Поверенику као органу власти не може изјавити жалба. Стога Повереник није овлашћен да по предметној жалби поступа и одлучује, при чему није од значаја садржина, односно основаност жалбе, нити правни основ по ком се жалба изјављује. Смисао одредбе члана 22. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја је да Повереник не може да одлучује у поступку по жалби која је изјављена против њега самог и свака таква жалба је у том смислу недопуштена, без обзира на то шта је садржај жалбе и који је правни основ за њено изјављивање, односно који су разлози за изјављивање жалбе. Чим прими жалбу која је изјављена против њега, Повереник је дужан да је одбаци, без обзира на то да ли је основана или није и да ли се може уложити неки други правни лек, јер нико не може да одлучује о жалби која се тиче њега самог, па ни Повереник. Допуштеност жалбе је прва по редоследу процесних претпоставки чија испуњеност се проверава када се поступа по жалби.

Из образложења

А. А. из Л. изјавио је дана 1. 4. 2025. године жалбу Поверенику, преко пуномоћника Б. Б., адвоката из Л., због „ћутања управе“, у којој је навео: да је дана 19. 3. 2025. године поднео Поверенику захтев за издавање потврде (клаузуле) правноснажности и извршности решења Повереника број: .../2023-03 од 15. 8. 2023. године.

(...)

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Чланом 22. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да се против решења Повереника којим се одлучује о захтеву који је поднет Поверенику као органу власти не може изјавити жалба;

чланом 24. став 3. наведеног закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица;

чланом 27. став 1. истог закона прописано је да се против решења Повереника може покренути управни спор.

Имајући у виду да је, у конкретном случају, жалба изјављена Поверенику због непоступања Повереника по захтеву жалиоца за издавање потврде (клаузуле) правноснажности и извршности на решењу Повереника број: .../2023-03 од 15. 8. 2023. године, то је иста недопуштена. Ово стога што се предметна жалба, у смислу цитиране одредбе члана 22. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, не може изјавити Поверенику. Стога Повереник није овлашћен да по предметној жалби поступа и одлучује, при чему није од значаја садржина, односно основаност жалбе, нити правни основ по ком се жалба изјављује.

Смисао одредбе члана 22. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја је да Повереник не може да одлучује у поступку по жалби која је изјављена против њега самог и свака таква жалба је у том смислу недопуштена без обзира на то шта је садржај жалбе и који је правни основ за њено изјављивање, односно који су разлози за изјављивање жалбе. Чим прими жалбу која је изјављена против њега, Повереник је дужан да је одбаци, без обзира на то да ли је основана или није и да ли се може уложити неки други правни лек, јер нико не може да одлучује о жалби која се тиче њега самог, па ни Повереник. Допуштеност жалбе је прва по редоследу процесних претпоставки чија испуњеност се проверава када се поступа по жалби. У том смислу, жалба изјављена Поверенику због тога што Повереник није поступио по захтеву за издавање потврде (клаузуле) правноснажности и извршности на решењу Повереника број: .../2023-03 од 15. 8. 2023. године морала је бити одбачена сходном применом члана 22. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са чланом 24. став 3. истог закона.

Решење број: 071-11-5035/2025-03 од 23. 12. 2025. године

2. ДА ЛИ ЈЕ ОРГАН ВЛАСТИ

2.1. АБМ ПУТОГРАДЊА Д. О. О НИЈЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Неоснован је навод жалиоца да је АБМ Путоградња д. о. о. орган власти, јер обавља делатност од општег интереса, с обзиром на то да има закључен уговор са Градом Лесковцем. Ово из разлога што је рехабилитацију коловоза у Улици Југ Богдана у Лесковцу наведено Друштво обавило на основу појединачног уговора закљученог с Градом Лесковцем у поступку јавне набавке, с обавезом извођења радова, који су предмет тог уговора, у року од 45 календарских дана, односно да је у конкретном случају реч о уговору закљученом у поступку јавне набавке. Закључивањем предметног уговора о јавној набавци Град Лесковац није поверио обављање послова на уређивању и унапређивању добара тј. путева с обзиром на то да се поверавање обављања таквих послова врши на основу нпр. уговора о приватно-јавном партнерству односно на основу правних послова који подразумевају дугорочну сарадњу (5–50 година) под коју се не може подвести уговор о јавној набавци извођења конкретних радова при чему се ни плаћање уговорних обавеза из таквих уговора не може сматрати финансирањем од стране органа власти. Наиме, у конкретном случају реч је о обичном уговору (двостраном правном послу) закљученом у поступку јавне набавке између органа власти и привредног субјекта у приватној својини којим су дефинисана права и обавезе обе уговорне стране, а по ком је наведеном привредном субјекту, по основу извршења уговорних обавеза, исплаћена уговорна накнада. Дефинисаном ценом за предузете радове од стране привредног друштва АБМ Путоградња д. о. о. Град Лесковац не финансира рад привредног друштва АБМ Путоградња д. о. о., већ му плаћа накнаду за извршене радове тј. испуњење уговорне обавезе.

Из образложења⁵

А. А. из П., као тражилац информација, преко Б. Б., адвоката из П., изјавио је шест жалби Поверенику, 26. 5. 2025. године, због непоступања привредног друштва АБМ Путоградња д. о. о., са седиштем у Мрамору, по његовим захтевима за приступ информацијама од јавног

5 Решењем Повереника број: 071-11-7188/2025-03 од 7. 10. 2025. године, у ставу другом диспозитива, одбачене су, као недопуштене, жалбе које је изјавио жалилац због непоступања привредног друштва АБМ Путоградња д. о. о, са седиштем у Мрамору, по његовим захтевима за приступ информацијама од јавног значаја поднетим 16. 4. 2025. године.

значаја поднетим 16. 4. 2025. године. У жалбама је, између осталог, навео да је привредно друштво АБМ Путоградња д. о. о. Мрамор орган власти, на основу члана 3. став 1. тач. 8) и 10) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и да је привредно друштво закључило уговор са Градом Лесковцем на рехабилитацији коловоза и изводило радове у периоду од 8. 6. 2021. до 24. 7. 2024. године, чиме је обављало делатност општег интереса. Предложио је да Повереник наложи достављање тражених информација, као и да обавезе орган власти да му надокнади трошкове за састав сваке појединачне жалбе од стране адвоката у износу од по 49.500,00 динара. У прилогу је доставио копије пуномоћја и предметних захтева, којима су тражене информације у вези са радовима на рехабилитацији коловоза у Улици Југ Богданова у Лесковцу, у јуну и јулу 2021. године (број остварених радних сати, инспекцијских надзора, број ангажованих радника, количина утрошеног горива и др.).

Поступајући по жалбама, Повереник је исте доставио на изјашњење привредном друштву АБМ Путоградња д. о. о, са седиштем у Мрамору, као првостепеном органу у смислу одредаба члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да је на званичној интернет презентацији предузећа <https://abm-putonja.rs/rs/rs/> наведено, између осталог, да је претежна делатност предузећа изградња путева и ауто-путева, шифра делатности 4211, грађевинарство, као и да је на званичној интернет презентацији Агенције за привредне регистре, у одељку пословни подаци наведено да је претежна делатност друштва: 42.11 Изградња путева и ауто-путева, те да је, имајући у виду наведено, потребно да се у остављеном року изјасни на наводе жалбе, као и да Повереника обавести о томе да ли привредно друштво представља орган јавне власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да ли је делатност привредног друштва обухваћена наведеним законским одредбама тј. да ли обавља делатност од општег интереса, да ли врши јавна овлашћења, те да ли су му додељена средства из буџета Републике Србије и уколико јесу, у ком износу и да ли су издвојена средства наменска, и ако јесу, за коју намену су предвиђена, или ненаменска.

Изјашњавајући се на наводе жалбе, орган власти је, између осталог, навео да привредно друштво АБМ Путоградња д. о. о. Мрамор није орган јавне власти, у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па сходно члану 16. Закона није било дужно да пружи тражену информацију; да привредно друштво не обавља делатност од општег интереса, нити врши јавна овлашћења, нити су му додељена средства из буџета Републике Србије, тако да привредно друштво никада није тежило стицању статуса органа

јавне власти, нити је испуњавало било какве критеријуме за стицање тог статуса; да је привредно друштво са 100% удела у приватном власништву, без икаквог удела било кога па ни државних органа, јавних предузећа; да изводи послове у нискоградњи, врши производњу асфалта и бетона, те да је у свим случајевима у пословним односима са локалним заједницама АБМ Путоградња само извођач конкретних уговорених радова, односно да су локалне управе наручиоци послова, финансијери и власници објеката, на којима су извођени радови, те да све потребне информације па Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на захтев заинтересованих лица, дужни су да пруже наручиоци послова, локалне самоуправе или јавна предузећа, што је у овом предметном случају Град Лесковац, као и да је мишљења да извођач радова, у овом предмету АБМ Путоградња није орган власти већ је то локална самоуправа (општина или град) која је обезбедила буџетска средства за јавну набавку и да тај орган има овлашћено лице које поступа по захтеву и пружа информације, напомињући да АБМ Путоградња нису поверени никакви послови одржавања путева, ауто-путева, нити је имало уговор о изградњи путева или ауто-путева, већ је на основу уговора са наручиоцем, финансијером за потребе Града Лесковца извело радове на рехабилитацији коловоза, те да не обавља делатност од општег интереса.

Такође, дописом Службе Повереника 071-11-7188/2025-03 од 25. 6. 2025. године од Градске управе града Лесковца у Лесковцу затражено је да, у остављеном року, Повереника обавести да ли је привредном друштву АБМ Путоградња д. о. о. Мрамор поверено обављање поменутих послова (копију документа који садржи правни основ за обављање делатности од општег интереса, односно вршење јавних овлашћења, уговора којим се поверавају јавна овлашћења, односно делатности од општег интереса и сл.), те да ли су наведеном привредном друштву додељена средства из буџета Града Лесковца и уколико јесу, у ком износу и да ли су издвојена средства наменска, и ако јесу, за коју намену су предвиђена, или ненаменска, ради потпуног утврђивања чињеничног стања неопходног за решавање по наведеној жалби.

Поступајући по наведеном допису Повереника, Градска управа града Лесковца у Лесковцу је у свом допису број 128/2025-III-01 од 11. 7. 2025. године навела да је Град Лесковац имао закључен уговор са привредним друштвом АБМ Путоградња д. о. о. Мрамор за извођење радова на рехабилитацији коловоза у Улици Југ Богдана у Лесковцу, као и да исти доставља у прилогу, ради утврђивања чињеничног стања ради решавања по жалби.

Увидом у уговор о извођењу радова на рехабилитацији коловоза у Улици Југ Богдана у Лесковцу (заведен у Градској управи града Лесковца под бројем 969/21-III-12 дана 10. 5. 2021. године) утврђено је да је исти

закључен између Града Лесковца (у даљем тексту: Наручилац) и АБМ Путоградња д. о. о. Мрамор (у даљем тексту: Извођач); да је чланом 1. прописано да уговорне стране сагласно констатују: да је Наручилац ЈП „Урбанизам и изградња Лесковац“ на основу Споразума о заједничком спровођењу набавке од стране више наручилаца, Града Лесковца, Градске управе – Одељења за јавне набавке бр. 317-404/2021-11 од 24. 2. 2021. године, донео Одлуку о спровођењу поступака јавне набавке број 68 од 5. 3. 2021. године и у складу с чланом 80. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 91/19) спровео набавку број 0082 – Извођење радова на рехабилитацији коловоза у Улици Југ Богдана у Лесковцу; интерни број ЈН 023-3/21; да је понуђач доставио понуду број 284 од 1. 4. 2021. године, која у потпуности испуњава услове из конкурсне документације, налази се у прилогу и саставни је део овог уговора; да је Наручилац ЈП „Урбанизам и изградња Лесковац“, у складу с чланом 146. Закона о јавним набавкама, доделио уговор о јавној набавци Извођачу на основу Одлуке о додели уговора, број: 133/2 од 22. 4. 2021. године; да је чланом 2. прописано да је предмет уговора извођење радова на рехабилитацији коловоза у Улици Југ Богдана у Лесковцу, у свему према понуди број 284 од 1. 4. 2021. године, која је саставни део овог уговора, као и да је чланом 5. прописано, између осталог, да се извођач радова обавезује да радове који су предмет овог уговора изведе у року од 45 календарских дана, рачунајући од дана увођења у посао, према динамичком плану који је извођач у обавези да достави по потписивању уговора, а пре увођења у посао.

На захтев Повереника, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је у допису број: 003052059 2025 14810 010 006 041 001 од 14. 7. 2025. године навело да предузеће АБМ Путоградња д. о. о. није на списку добављача којима су додељивана средства из буџета РС, а у оквиру раздела 22, Глава 22.0 – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Увидом у званичну интернет презентацију привредног друштва <https://abm-putonja.ls.rs/rs/>, као и у информације објављене на сајту Агенције за привредне регистре утврђено је да је претежна делатност привредног друштва АБМ Путоградња д. о. о. са седиштем у Мрамору 42.11 Изградња путева и ауто-путева, као и да је наведено предузеће у приватном власништву Д.С., као физичког лица, са уделом од 100%.

По разматрању жалби донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

(...)

Као у ставу II диспозитива овог решења одлучено је из следећих разлога:

Чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) орган Републике Србије; 2) орган аутономне покрајине; 3) орган општине,

града, градске општине и града Београда; 4) јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. 1) до 3) овог става; 5) привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један или више органа власти из тач. од 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања; 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. од 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру; 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става; 8) правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности; 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења; 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. од 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16, 88/19), између осталог, дефинисан је појам делатности од општег интереса којим је, у члану 2, прописано следеће: 1) делатности од општег интереса, у смислу овог закона, јесу делатности које су као такве одређене законом у области: рударства и енергетике, саобраћаја, електронских комуникација, издавања службеног гласила Републике Србије и издавања уџбеника, нуклеарних објеката, наоружања и војне опреме, коришћења, управљања, заштите, уређивања и унапређивања добара од општег интереса и добара у општој употреби (воде, путеви, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач, заштићена подручја и др.), управљања отпадом и другим областима; (2) делатности у смислу става 1. овог члана јесу и комуналне делатности, као и друге делатности одређене законом као делатности од општег интереса; (3) у оквиру обављања делатности из става 1. овог члана из области енергетике пружају се услуге од општег економског интереса.

Законом о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 104/16, 95/18) у члану 2. став 3. тачка 10. прописано је да је комунална делатност одржавање улица и путева, а чланом 3. став 1. тачка 10. истог закона прописано је да одржавање улица и путева у градовима и другим насељима јесте извођење радова којима се обезбеђује несметано и безбедно одвијање саобраћаја и чува и унапређује употребна вредност улица, путева, тргова, платоа и сл.

Чланом 4. став 1. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 15/16 и 104/16) прописано

је да пројекат јавног-приватног партнерства јесте пројекат који се израђује, предлаже, одобрава и спроводи по неком од модела јавно-приватног партнерства и чини низ међусобно повезаних активности, које се одвијају одређеним редоследом, ради постизања дефинисаних циљева, у оквиру одређеног временског периода и одређених финансијских средстава, а који је у складу са овим законом одобрен као пројекат јавног-приватног партнерства, са или без елемената концесије (тачка 1); да је уговорно јавно-приватно партнерство партнерство у којем се међусобни однос јавног и приватног партнера уређује уговором о јавно-приватном партнерству (тачка 2); да је јавни уговор о јавно-приватном партнерству са или без елемената концесије, закључен у писаном облику између јавног и приватног партнера, којим се у циљу реализације пројекта јавно-приватног партнерства уређују међусобна права и обавезе уговорних страна (тачка 3). Чланом 18. наведеног закона прописано је да се рок на који се закључује јавни уговор одређује на начин који не ограничава тржишну утакмицу више него што је потребно да се обезбеди амортизација улагања приватног партнера и разуман повраћај уложеног капитала, истовремено узимајући у обзир ризик који је повезан са комерцијалним коришћењем предмета уговора (став 1), а да рок из става 1. овог члана не може бити краћи од пет година нити дужи од 50 година уз могућност да се након истека уговореног периода закључи нови уговор уз избор приватног партнера на начин и у поступку прописаном овим законом (став 2).

Чланом 24. став 3. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Имајући у виду да су предметне жалбе изјављене због непоступања привредног друштва АБМ Путоградња д. о. о. са седиштем у Мрамору, по захтевима А. А. из П. за приступ информацијама од јавног значаја поднетим 16. 4. 2025. године, а да то привредно друштво није орган јавне власти у смислу члана 3. тач. 1–10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник је предметне жалбе одбацио као недопуштене.

Наиме, увидом у интернет презентацију Агенције за привредне регистре утврђено је да је привредно друштво АБМ Путоградња д. о. о. са седиштем у Мрамору у приватном власништву Д. С., као физичког лица, са уделом од 100%, као и да је претежна делатност друштва 42.11 Изградња путева и ауто-путева. Такође је утврђено да, иако је чланом 2. став 1. Закона о јавним предузећима делатност уређивања и унапређивања добара од општег интереса и добара у општој употреби (путева) прописана као делатност од општег интереса, као и да је у складу са чланом 2. став 3. тачка 10. Закона о комуналним делатностима, одржавање улица и путева прописано као комунална

делатност, односно као делатност од општег интереса у складу са чланом 2. став 2. Закона о јавним предузећима, привредно друштво АБМ Путоградња д. о. о. са седиштем у Мрамору није орган јавне власти у смислу члана 3. тач. 1–10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер исто нити је основано нити финансирано од стране органа власти, нити су му поверена јавна овлашћења нити обавља делатност од општег интереса, као своју сталну делатност, односно као континуирану поверену делатност.

С тим у вези, навод жалиоца да АБМ Путоградња д. о. о. са седиштем у Мрамору јесте орган власти јер обавља делатност од општег интереса с обзиром на то да има закључен уговор са Градом Лесковцем, није утицао на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што је рехабилитацију коловоза у Улици Југ Богдана у Лесковцу наведено друштво обавило на основу појединачног уговора закљученог са Градом Лесковцем у поступку јавне набавке, са обавезом извођења радова, који су предмет тог уговора, у року од 45 календарских дана, односно да је у конкретном случају реч о уговору закљученом у поступку јавне набавке. Закључивањем предметног уговора о јавној набавци Град Лесковац није поверио обављање послова на уређивању и унапређивању добара тј. путева с обзиром на то да се поверавање обављања таквих послова врши на основу нпр. уговора о приватно-јавном партнерству односно на основу правних послова који подразумевају дугорочну сарадњу (5–50 година) под коју се не може подвести уговор о јавној набавци извођења конкретних радова при чему се ни плаћање уговорних обавеза из таквих уговора не може сматрати финансирањем од стране органа власти. Наиме, у конкретном случају реч је о обичном уговору (двостраном правном послу) закљученом у поступку јавне набавке између органа власти и привредног субјекта у приватној својини којим су дефинисана права и обавезе обе уговорне стране, а по ком уговору је наведеном привредном субјекту, по основу извршења уговорних обавеза, исплаћена уговорена накнада. Дефинисаном ценом за предузете радове од стране привредног друштва АБМ Путоградња д. о. о. са седиштем у Мрамору, у износу од 8.972.197,37 динара, Град Лесковац не финансира рад привредног друштва АБМ Путоградња д. о. о., већ му плаћа накнаду за извршене радове тј. испуњење уговорне обавезе.

У том смислу, друштво АБМ Путоградња д. о. о. Мрамор ни по једном од критеријума не испуњава услов за статус органа јавне власти у смислу овог закона, из ког разлога је на основу члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја одлучено као у ставу II диспозитива овог решења.

Решење Повереника број: 071-11-7188/2025-03 од 7. 10. 2025. године

2.2. ARENA CHANNELS GROUP DOO У БЕОГРАДУ ЈЕ ОРГАН ВЛАСТИ У СМISЛУ ЧЛАНА 3. ТАЧКА 6. ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Неоснован је навод привредног друштва Arena channels group d. o. o. да нема статус органа власти у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, из разлога што је одредбом члана 3. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21) прописано да орган јавне власти у смислу овог закона јесте привредно друштво чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. од 1) до 5) овог става са 50 % или више акција или удела у збиру, па како је Телеком Србија а. д. Београд члан привредног друштва Arena channels group d. o. o. са 100% удела, а како је Република Србија основала Телеком Србија а. д. Београд у Београду, а истовремено је и акционар друштва са 58,11 % акција, а што Телеком Србија а. д. Београд у Београду чини органом власти у смислу члана 3. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то Arena channels group d. o. o. у Београду има статус органа власти у смислу члана 3. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је Телеком Србија а. д. његов стопостотни власник.

Из образложења⁶

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Београда, поднео Arena channels group d. o. o. у Београду, захтев за приступ информацијама од јавног значаја 11. 9. 2025. године, којим је тражио да му се доставе на адресу наведену у захтеву информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио при чему је навео, између осталог, да није орган власти у смислу члана 3. тачка 7. Закона о слободном приступу

6 Решењем Повереника 071-11-11982/2025-03 од 12. 12. 2025. године поништено је решење Arena channels group d. o. o. у Београду број: 83-7/25 од 22. 9. 2025. године и наложено му да без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана пријема овог решења, обавести жалиоца да ли поседује тражене информације, односно документе у којима су садржани уговори о спонзорству закључени у 2024. години и 2025. години (закључно са 11. 9. 2025. године као даном подношења захтева), као и изводе о исплатама по основу тако закључених уговора, те да му, уколико поседује наведене документе, у истом року достави њихове копије, уз одговарајућу заштиту података о личности.

информацијама од јавног значаја, као и да се не налази у каталогу органа јавне власти који је објављен на веб-презентацији Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Даље је навео да није овлашћен и није му дозвољено да открива пословне тајне при чему се позвао на члан 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и навео да тражена информација представља пословну тајну, између осталог, у складу с чланом 72. „Правилника о пословној тајни који је првостепени орган усвојио 3. фебруара 2020. године и да би неовлашћеним откривањем исте, првостепени орган био под претњом материјалне одговорности и штете, због евентуалне тужбе по основу Закона о заштити пословне тајне, као и због позивања на одговорност по основу казних одредаби Закона о заштити пословне тајне.

(...)

Цењен је навод органа власти да исти не подлеже Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја јер нема статус органа власти у смислу члана 3. тачка 7. Закона, али исти није могао утицати на другачију одлуку у овој правној ствари. Ово из разлога што је одредбом члана 3. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21) прописано да орган јавне власти у смислу овог закона јесте привредно друштво чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. од 1) до 5) овог става са 50 % или више акција или удела у збиру, при чему је Телеком Србија а. д. Београд члан привредног друштва са 100% удела, те како је Република Србија основала Телеком Србија а. д. Београд у Београду, а истовремено је и акционар друштва са 58,11% акција у истом те је Телеком Србија а. д. Београд у Београду орган власти у смислу члана 3. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то Arena channels group d. о. о. у Београду има статус органа власти у смислу члана 3. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Решење број: 071-11-11982/2025-03 од 12. 12. 2025. године

2.3. СТАТУС ПРАВНОГ СУБЈЕКТА СА СТОПОСТОТНИМ ДРУШТВЕНИМ КАПИТАЛОМ

Друштвено предузеће Елнос-тоурс за туризам са потпуном одговорношћу у Новом Саду, које је привредни субјект организован као друштвено предузеће и чији капитал је, према подацима из Централног регистра, депо и клиринг хартија од вредности, 100% друштвени капитал, није орган јавне власти у смислу Закона о

слободном приступу информацијама од јавног значаја, због чега је жалба изјављена против тог предузећа недопуштена.

Наиме, имајући у виду да је жалба изјављена против правног субјекта, који и даље послује као друштвено предузеће, у ком је стопостотни капитал у форми друштвеног капитала, односно да је реч о друштвеној својини која је као облик својине постојала у бившој СФРЈ, за коју је било карактеристично да ниједан појединац, нити држава нису били њихов власник, већ је концепт био да припада друштву у целини и да су радници ти који њоме управљају (тзв. радничко самоуправљање), те да у односу на конкретни правни субјект Друштвено предузеће Елнос-тоурс за туризам са потпуном одговорношћу у Новом Саду још увек није извршена својинска трансформација, то се конкретни правни субјект не може подвести ни под један орган јавне власти из члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Чланом 3. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) орган Републике Србије; 2) орган аутономне покрајине; 3) орган општине, града, градске општине и града Београда; 4) јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. од 1) до 3) овог става; 5) привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један или више органа власти из тач. од 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања; 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. од 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру; 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става; 8) правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности; 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења; 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. од 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

Чланом 22. став 1. наведеног закона прописано је да тражилац може изјавити жалбу Поверенику против органа власти, у случајевима предвиђеним тач. 1–6. тог става.

Чланом 24. став 3. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Имајући у виду да је, у конкретном случају, захтев поднет 4. 9. 2024. године Друштвеном предузећу Елнос-тоурс за туризам са потпуном одговорношћу у Новом Саду, које је привредни субјект организован као друштвено предузеће и чији капитал је, према подацима из Централног регистра, депо и клиринг хартија од вредности, 100% друштвени капитал, то је жалба коју је жалиља поднела Поверенику због непоступања по њеном захтеву недопуштена, јер предметни захтев није поднет органу власти. Ово стога што се у конкретном случају не ради о органу власти у смислу цитиране одредбе члана 3. наведеног закона, с обзиром на то да Друштвено предузеће Елнос-тоурс за туризам са потпуном одговорношћу у Новом Саду није државни орган (тачка 1), орган територијалне аутономије (тачка 2), орган локалне самоуправе (тачка 3), није ни јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице које је основано прописом или одлуком органа из тач. од 1) до 3) овог става (тачка 4), није ни привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један или више органа власти из тач. од 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања (тачка 5), није ни привредно друштво чије је оснивач или члан један или више органа власти из тач. од 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру (тачка 6), није ни правно лице чији је оснивач привредно друштво из тачке 5) или 6) овог става (тачка 7), а није ни правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа из разлога што друштвено предузеће није јавно предузеће које обавља делатност од општег интереса, нити друштво са ограниченом одговорношћу и акционарско друштво чији је једини власник јавно предузеће, нити друштво капитала чији је једини власник Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, као и зависно друштво чији је једини власник то друштво капитала, нити друштво капитала и предузетник, коме је надлежни орган поверио обављање те делатности (тачка 8), није ни правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења (тачка 9), нити је правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. од 1) до 7) овог става, у односу

на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице (тачка 10).

Наиме, имајући у виду да је жалба изјављена против правног субјекта, који и даље послује као друштвено предузеће, у ком је стопостотни капитал у форми друштвеног капитала, односно да је реч о друштвеној својини која је као облик својине постојала у бившој СФРЈ, за коју је било карактеристично да ниједан појединац, нити држава нису били њихов власник, већ је концепт био да припада друштву у целини и да су радници ти који њоме управљају (тзв. радничко самоуправљање), те да у односу на конкретни правни субјект Друштвено предузеће Елнос-тоурс за туризам са потпуном одговорношћу у Новом Саду још увек није извршена својинска трансформација, то се конкретни правни субјект не може подвести ни под један орган јавне власти из члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Стога је, на основу члана 23. и члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 167. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучено као у ставу I диспозитива овог решења⁷.

Решење број: 071-11-13091/2024-03 од 24. 7. 2026. године

2.4. СРЕДЊА УМЕТНИЧКА ШКОЛА „АРТИМЕДИА“ У БЕОГРАДУ ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Средња уметничка школа „Артимедиа“ у Београду, која је у приватном власништву, јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тач. 8. и 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у односу на информације које су у вези са обављањем делатности образовања и васпитања и у вези са вршењем јавних овлашћења која су поверена тој школи.

Из образложења

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Л. дана 16. 6. 2025. године поднела захтев за приступ информацијама од јавног значаја Средњој уметничкој школи „Артимедиа“ у Београду, позивајући се

⁷ Жалба изјављена због непоступања по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја је одбачена као недопуштена.

на одредбу члана 15. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је од органа власти тражила обавештење да ли поседује тражену информацију, увид и копију документа који садржи тражену информацију и то: Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да, по захтеву жалиље, орган власти није поступио, што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева те да га, у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује информације тражене захтевом и да јој, уколико исте поседује, достави копију документа који садрже потпуне и тачне информације или да у супротном донесе решење о одбијању захтева, у смислу става 12. истог члана.

(...)

Имајући у виду да орган власти није поступио по захтеву жалиље поднетом 16. 6. 2025. године, у складу са одредбама члана 16. став 1. или став 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, односно да су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, без мериторног одлучивања о наведеном захтеву, на основу члана 24. ст. 1. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучио као у диспозитиву овог решења⁸, наставши да је жалба основана.

(...)

Повереник је ценио наводе првостепеног органа да није орган јавне власти, него, како наводи, „приватна установа, односно правно лице које се налази у стопроцентном приватном власништву које није у обавези да даје приступ информацијама о свом раду тражиоцима информација“, али исти нису били од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што је Средња уметничка школа „Артимедиа“ у Београду орган јавне власти у смислу члана 3. став 1. тач. 8. и 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да тражене информације јесу информације које су у вези са обављањем делатности образовања и васпитања и у вези са вршењем јавних овлашћења која су поверена тој школи.

Наиме, чланом 3. став 1. Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18 – др. закон, 6/20, 52/21, 129/21, 129/21 – др. закон и 92/23) прописано је да је делатност средњег образовања и васпитања, делатност од непосредног друштвеног интереса и да се остварује као јавна служба, чланом 79.

8 Решење број: 071-11-8888/2025-03 од 5. 12. 2025. године наложено је органу власти да поступи по захтеву жалиље поднетом дана 16. 6. 2025. године.

став 1. наведеног закона прописано је да, на основу података унетих у евиденцију, школа издаје јавне исправе, а ставом 2. истог члана да су јавне исправе, у смислу овог закона: ђачка књижица, исписница, уверење, сведочанство и диплома, а за ученике у средњој школи са домом ученичка легитимација, односно електронска картица.

Такође, одредбама Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18 – др. закон, 6/20, 52/21, 129/21, 129/21 – др. закон и 92/23) прописано је: да делатност образовања и васпитања обављају у средњем образовању и васпитању – гимназија, стручна школа, средња уметничка школа, мешовита школа и средња школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом (члан 89. став 1. тачка 3); да установу може да оснује Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, национални савети националних мањина и друго правно или физичко лице (члан 90. став 1); да према оснивачу, установа може да буде јавна установа или приватна установа (члан 90. став 3); да оснивач приватне установе може да буде друго домаће и страно правно или физичко лице (члан 90. став 5); да установу може да оснује Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, ако: 1) постоји потреба за васпитањем и образовањем деце, образовањем и васпитањем ученика или образовањем одраслих на одређеном подручју, 2) има програм образовања и васпитања и 3) има обезбеђена средства за оснивање и рад (члан 91. став 1); да друго правно или физичко лице може да оснује установу ако, осим услова из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, има гаранцију пословне банке да су обезбеђена средства у висини потребних средстава за годину дана рада предшколске установе, циклус основног образовања и васпитања или за трајање програма средњег образовања и васпитања (члан 91. став 2); да установа може да почне са радом и да обавља делатност образовања и васпитања, ако испуњава услове за оснивање и има: 1) прописани простор, опрему и наставна, односно дидактичка средства; 2) наставнике, васпитаче и стручне сараднике у радном односу, односно изјаве сагласности наставника, васпитача и стручних сарадника да би засновали радни однос најкасније даном почетка рада установе; 3) уписану децу, односно редовне ученике; 4) обезбеђене хигијенско-техничке услове (санитарне и противпожарне), у складу са прописима којима се уређује ова област (члан 92. став 1); да установа може да почне са радом када се утврди да испуњава услове за оснивање и почетак рада и обављање делатности и добије решење о верификацији (члан 94. став 1); да се захтев за верификацију основне школе подноси најкасније до 28. фебруара текуће школске године за наредну школску годину, а за средњу школу најкасније до 31. децембра за наредну школску годину (члан 94. став 4); да о захтеву за верификацију установе одлучује

Министарство најкасније у року од шест месеци од подношења уредног захтева (члан 94. став 5); између осталог да установа, високошколска установа, односно установа ученичког и студентског стандарда води евиденцију о деци, ученицима, одраслима и студентима обухваћеним формалним образовањем, о родитељима, односно другим законским заступницима и о запосленима (члан 175. став 2); да Министарство, у оквиру ЈИСП-а води регистар предшколских установа, основних и средњих школа и установа ученичког и студентског стандарда (члан 175. став 4. тачка 2).

Одредбама Правилника о евиденцији у средњој школи („Службени гласник РС“, 102/22) прописано је: да се правилником прописује садржај, начин вођења и обрасци матичне књиге ученика, књиге евиденције о образовно-васпитном раду и евиденције о: успеху ученика на крају школске године, подели предмета, програма и активности на наставнике, полагању испита, издатим сведочанствима, дипломама и другим јавним исправама које води, односно издаје средња школа (члан 1); да се матична књига води на Обрасцу 1 (члан 2. став 2); да се књига евиденције о образовно-васпитном раду води посебно за свако одељење и да садржи личне податке о сваком ученику, евиденцију о успеху у учењу и владању у првом и другом полугодишту, дневник рада, евиденцију о успеху свих ученика на крају полугодишта и на крају школске године и евиденцију о подели предмета, програма и активности на наставнике у сваком одељењу (члан 3. став 1); да школа води евиденцију о полагању испита и да се записник о полагању испита води приликом полагања: поправног, разредног и допунског испита, испита по приговору или жалби, испита за ванредног ученика или ученика који завршава школовање у року краћем од предвиђеног, испита за стручну оспособљеност, завршног или специјалистичког и матурског испита (члан 4. ст. 1. и 2); да у матичну књигу из става 1. овог члана, у унутрашњи лист за сваког ученика, у рубрику „Напомена“ школа уноси серијске бројеве свих издатих јавних исправа које имају серијски број (члан 9. ст 2).

Увидом у сајт Министарства просвете – портал приватне средње школе, утврђено је да се на истом налази списак приватних средњих школа са даном 29. 11. 2021. године, на коме се налази и Средња уметничка школа „Артимедиа“ у Београду, верификована од стране надлежног министарства.

Према одредби члана 137. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06), поједина јавна овлашћења се могу законом поверити и предузећима, установама, организацијама и појединцима. Према одредби члана 4. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон), поједини послови државне управе законом се могу поверити,

између осталих, јавним предузећима, установама, јавним агенцијама и другим организацијама (имаоци јавних овлашћења).

Сходно наведеном, тражене информације, које се односе на Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, јесу информације које су у вези са обављањем делатности образовања и васпитања и у вези са вршењем јавних овлашћења која су Средњој уметничкој школи „Артимедиа“ у Београду поверена Законом о основама система образовања и васпитања, а у смислу наведених одредби Устава Републике Србије и Закона о државној управи, те иста школа јесте орган јавне власти у односу на те информације у смислу члана 3. став 1. тач. 8. и 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно правно лице које обавља делатности од општег интереса и које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са обављањем те делатности и у вези са тим овлашћењима.

Решење број: 071-11-8888/2025-03 од 5. 12. 2025. године

2.5. СТАТУС БЕОГРАДСКЕ БЕРЗЕ А. Д. БЕОГРАД

Привредно друштво Београдска берза а. д. Београд у Београду је у периоду од 1. 1. 2020. године до 5. 1. 2023. године, за који период су, између осталог, тражене информације, било орган власти у складу с чланом 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер су му била поверена јавна овлашћења и то у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења.

Чланом 106. став 3. Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр. 129/21), који је у примени од 6. јануара 2023. године, прописано је да је организатор тржишта одговоран да обезбеди да регулисано тржиште којим управља испуњава захтеве утврђене овим законом, при чему организатору тржишта нису поверена јавна овлашћења у складу са законом, што значи да је привредно друштво Београдска берза а. д. Београд од тог датума изгубило статус органа власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Имајућу у виду наведено, првостепени орган је правилно поступио када је одбио захтев жалиоца у делу који се односи на информације о свим спонзорствима и донацијама које су упутили физичким и правним лицима у периоду од 1. 1. 2020. до 25. 8. 2023. године. Ово из разлога што Београдска берза, иако је била орган власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није била у обавези да

чини доступним тражене информације које се односе на период од 1. 1. 2020. до 5. 1. 2023. године, јер нису у вези са тада повереним јавним овлашћењима, а како је након 6. 1. 2023. године изгубила статус органа власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те у периоду од 6. 1. 2023. до 25. 8. 2023. године Република Србија није била већински власник, то није била у обавези ни да достави информације које се односе на тај период.

Међутим, како је након 25. 8. 2023. године Република Србија остварила удео у власништву привредног друштва више од 50%, то је од тог датума Београдска берза стекла статус органа јавна власти у смислу члана 3. тач. 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б. поднео 13. 7. 2025. године Привредном друштву Београдска берза а. д. Београд у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је, између осталог, тражио на адресу електронске поште наведене у захтеву доставу информација: „о свим спонзорствима и донацијама које су упутили физичким и правним лицима и у ком износу у периоду од 2020. године до 2025. године.“

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је решењем 01/4 број 2865/25 од 24. 7. 2025. године, између осталог, одбио захтев у делу који се односи на период од 1. 1. 2020. године до 25. 8. 2023. године као неоснован. У образложењу ожалбеног решења, цитирајући одредбе члана 3. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводи да је тек од 25. 8. 2023. године Република Србија остварила удео у власништву од 50% акција, чиме је према дефиницији из закона Берза постала орган јавне власти. Наводи да у прилогу доставља извод из Централног регистра ХОВ-а на дан 25. 8. 2023. године. Даље је навео да како првостепени орган пре 25. 8. 2023. године није представљао орган власти, то није имао обавезу поступања по закону, па није имао ни обавезу достављања података за период када није представљао орган власти нити је био ималац обавезе поступања по закону.

Чланом 3. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) орган Републике Србије; 2) орган аутономне покрајине; 3) орган општине, града, градске општине и града Београда; 4) јавно предузеће,

установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. од 1) до 3) овог става; 5) привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један или више органа власти из тач. од 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања; 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. од 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру; 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става; 8) правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности; 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења; 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. од 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

Увидом у Централни регистар ХОВ-а на дан 10. 8. 2023. године утврђено је да Република Србија са повезаним лицима не поседује више од 50% акција Привредног друштва Београдска берза а. д. Београд у Београду, док на дан 25. 8. 2023. године Република Србија сама поседује више од 50% акција Привредног друштва Београдска берза а. д. Београд у Београду, па се из истог изводи закључак да у периоду од 1. 1. 2020. године до 25. 8. 2023. године Привредно друштво Београдска берза а. д. Београд у Београду није било орган власти у складу с чланом 3. став 1. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Даље, Привредно друштво Београдска берза а. д. Београд у Београду у периоду од 1. 1. 2020. године до 5. 1. 2023. године, за који период су, између осталог, тражене информације, било је орган власти у складу с чланом 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер су му била поверена јавна овлашћења и то у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења. Ово из разлога јер је Законом о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр. 31/11) и то чланом 2. став 1. тачка 19. прописано да је организатор тржишта лице које управља, односно обавља делатност у вези са функционисањем регулисаног тржишта, а организатор тржишта може бити и само регулисано тржиште, док је чланом 7. наведеног закона прописано да организатор тржишта прописује услове за укључење изведених финансијских инструмената у трговање, услове за обављање трговине, начин измирења обавеза из послова закључених

у трговини тим инструментима, односно клиринга и салдирања, а по претходно прибављеној сагласности Комисије, а чланом 95. наведеног закона било је прописано да пословањем регулисаног тржишта у Републици може управљати само организатор тржишта са седиштем у Републици (у даљем тексту: берза), уколико поседује дозволу коју издаје Комисија, у складу са овим законом и актима Комисије. Дакле у периоду важења Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр. 31/11), Београдска берза је као организатор тржишта са седиштем у Републици Србији која поседује дозволу Комисије за хартију од вредности и који може управљати пословима регулисаног тржишта била орган власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер су јој, између осталог, одредбама члана 97. став 1. тачка 3, члана 117. тач. 6, 7. и 8, чл. 127. и 128. Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр. 31/11) била поверена јавна овлашћења.

Међутим, чланом 106. став 3. Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр.129/21) прописано је да је организатор тржишта одговоран да обезбеди да регулисано тржиште којим управља испуњава захтеве утврђене овим законом, при чему организатору тржишта нису поверена јавна овлашћења у складу са законом, док је чланом 421. Закона о тржишту капитала одређено да се исти закон примењује истеком од годину дана од дана ступања на снагу, тј. од 6. јануара 2023. године, па сходно напред наведеном од 6. јануара 2023. године Привредно друштво Београдска берза а. д. Београд у Београду изгубило је статус органа власти у смислу члана 3. став 1. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из наведеног произлази да је у периоду од 1. 1. 2020. године до 5. 1. 2023. године, Београдска берза била орган власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер су јој, сходно Закону о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр. 31/2011), у том периоду била поверена јавна овлашћења, али јавна овлашћења нису била у вези са информацијама траженим предметним захтевом.

Осим тога, у периоду од 6. 1. 2023. године до 25. 8. 2023. године Београдска берза није била орган власти ни по једном основу прописаном чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па ни чланом 3. тачка 6. и чланом 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Имајућу у виду наведено, првостепени орган је правилно поступио када је ставом II ожалбеног решења одбио захтев жалиоца у делу који се односи на информације о свим спонзорствима и донацијама које су упутили физичким и правним лицима у периоду од 1. 1. 2020. године до 25. 8. 2023. године. Ово из разлога што Београдска берза,

иако је била орган власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није била у обавези да учини доступним тражене информације које се односе на период 1. 1. 2020. године до 5. 1. 2023. године, јер нису у вези са тада повереним јавним овлашћењима, а како је након 6. 1. 2023. године (до 25. 8. 2023. године) изгубила статус органа власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то није била у обавези ни да достави информације које се односе на тај период. У том смислу захтев је требало одбити и из наведених разлога, а не само из разлога наведених у образложењу ожалбоног решења.

Стога је, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 170. став 1. тачка 3. Закона о општем управном поступку, одлучено као у ставу I диспозитива овог решења⁹.

Решење број: 071-11-9577/2025-03 од 7. 11. 2025. године, уз решење о исправци број 071-11-9577-1/2025-03 од 27. 7. 2026. године

2.6. СТОНОТЕНИСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Стонотениски савез Србије је орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је правно лице које има јавна овлашћења, као и да је за стицање статуса органа јавне власти довољно испуњење једног од услова из члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Стога је Стонотениски савез Србије у Београду дужан да поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења

(...)

У одговору на жалбу орган власти је обавестио Повереника, између осталог, да Стонотениски савез Србије у Београду није орган јавне власти у смислу члана 3. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и није дужан да поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, осим оних информација које су у вези с трошењем средстава која је Савез добио из буџета,

⁹ Жалба је одбијена као неоснована.

да поднети захтев није уредан јер не садржи све елементе прописане чланом 15. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да је Статут објављен у АПР-у од 4. 5. 2019. године, да је Пословник о раду објављен на званичном сајту Столотениског савеза Србије на адреси <http://stss.rs/>, као и да остале информације тражене захтевом не представљају информације од јавног значаја.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је привредно друштво Г. д. о. о. из Београда, преко пуномоћника, дана 10. 5. 2023. године, с позивом на Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поднело Столотениском савезу Србије у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од наведеног органа власти тражило да му достави информације и документе у вези са (...)

Такође је, увидом у списе предмета, утврђено да по захтеву жалиоца орган власти није поступио, што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева те да га, у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује информације тражене захтевом и да му, уколико исте поседује, достави копију докумената који садрже потпуне и тачне информације или да у супротном донесе решење о одбијању захтева, у смислу става 12. истог члана.

Имајући у виду да орган власти није поступио по захтеву жалиоца поднетом 10. 5. 2023. године, у складу са одредбама члана 16. став 1. или став 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да није оправдао разлоге непоступања, односно да су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, без мериторног одлучивања о наведеном захтеву, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучио као у диспозитиву овог решења, наставши да је жалба основана¹⁰.

Чланом 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган јавне власти, у смислу овог закона, правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења.

Чињеница да је орган власти, изјашњавајући се на наводе жалбе, навео да није орган власти у смислу члана 3. тачка 5. Закона о сло-

10 Решењем Повереника број: 071-11-3929/2023-03 од 25. 8. 2025. године наложено је Столотениском савезу Србије у Београду да, без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема тог решења, поступи по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја привредног друштва Г. д. о. о. из Београда, поднетом 10. 5. 2023. године.

бодном приступу информацијама од јавног значаја, без утицаја је на другачију одлуку. Ово из следећих разлога: Столотениски савез Србије у Београду представља спортску организацију, односно надлежни национални грански спортски савез и члан је Спортског савеза Србије и Олимпијског комитета Србије; даље, на основу Закона о спорту („Службени гласник РС“, бр. 10/16), национални грански спортски савез има овлашћења да као надлежни спортски савез издаје лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање у области спорта дозволе за рад у спортској грани на коју се студијски програм односи (члан 27. тачка 6), као и да у сарадњи са одговарајућом акредитованом високошколском установом, издаје, обнавља и одузима дозволу за рад спортским стручњацима (члан 28. тач. 4. и 11).

Како се поједина јавна овлашћења могу законом поверити и предузећима, установама, организацијама и појединцима, то, сходно томе, овлашћења Столотениског савеза Србије у Београду, прописана наведеним одредбама Закона о спорту, јесу јавна овлашћења у смислу одредби Устава Републике Србије, а како Столотениски савез Србије као надлежни национални спортски савез издаје лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање у области спорта дозволе за рад у спортској грани на коју се студијски програм односи (члан 27. тачка 6), као и да, у сарадњи са одговарајућом акредитованом високошколском установом, издаје, обнавља и одузима дозволу за рад спортским стручњацима (члан 28. тач. 4. и 11), то овај Савез јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је исти правно лице које има јавна овлашћења, као и да је за стицање статуса органа јавне власти довољно испуњење једног од услова из члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Имајући у виду наведено, Столотениски савез Србије у Београду је дужан да поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, па и по предметном захтеву, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, што није учинио.

Решење број: 071-11-3929/2023-03 од 25. 8. 2025. године

3. УТИЦАЈ НА ПРАВНО УРЕЂЕН ПОСТУПАК

3.1. ИНФОРМАЦИЈЕ У СЛУЧАЈУ ГЕНЕРАЛШТАБ

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово из разлога што се тражене информације односе на кривични поступак који није правноснажно окончан, који је у току и то у почетној фази те би доставом оптужног предлога исти био учињен доступним како тражиоцу тако и јавности, укључујући и сведоке, и на тај начин би вођење судског поступка било угрожено, ометано или отежано, посебно имајући у виду да се у оптужном предлогу морају назначити чињенице које треба да се докажу и којим од предложених доказа, а имајући у виду наведено, Повереник налази да је првостепени орган навео јасне разлоге који указују на то да је, у конкретном случају, претежнији интерес заштите неометаног вођења судског поступка заснованог на закону, фер поступања и правичног суђења него интерес јавности да зна, те су се стекли услови из цитираних одредби члана 8. став 1. и члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за ускраћивање приступа траженим документима.

Из образложења

Решењем првостепеног органа, Вишег суда у Београду број: Су II-17а .../25 од 5. 1. 2026. године одбијен је захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја тражиоца новинара А. А. којим је затражио достављање копије оптужног предлога Јавног тужилаштва за организовани криминал, поднетог против окривљеног Н. С. и др., и то у електронском облику.

Против наведеног решења новинар А. А. изјавио је дана 7. 1. 2026. године жалбу Поверенику. У жалби је, између осталог, навео: да је Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђена претпоставка постојања интереса јавности да зна, а како се ради о оптужном предлогу против актуелног министра, по „дефиницији“ постојање интереса јавности да зна је вишеструко појачана. Даље је навео да су сведоци у случају Генералштаб одавно саслушани, па ни тај разлог за одбијање захтева не стоји. У прилогу је доставио копије захтева и ожалбеног решења.

Поступајући по наведеној жалби, Повереник је дописом од 9. 1. 2026. године исту упутио Вишем суду у Београду, као првостепеном органу у овој управној ствари ради изјашњења.

Изјашњавајући се на наводе жалбе, првостепени орган је у одговору на жалбу од 16. 1. 2026. године навео да остаје у свему при наводима изнетим у ожалбеном решењу, указујући да је интерес несметаног вођења и окончања поступка у овој процесној фази (главни претрес није ни започет) свакако интерес који претеже над интересом јавности да зна тражене информације. У прилогу је, између осталог, доставио изјашњење председника већа Б. Б. од 29. 12. 2025. године у којем наводи да нема услова да се удовољи тражиоцу.

(...)

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. новинар, поднео Вишем суду у Београду, захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 17. 12. 2025. године којим је на основу члана 15. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја од поменутог првостепеног органа тражио достављање копије оптужног предлога против Н. С. и још три особе против којих је тај оптужни предлог поднело Тужилаштво за организовани криминал.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца позивајући се на одредбе члана 8. став 1. и члана 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи, између осталог, да је по пријему предметног захтева од 17. 12. 2025. године најпре утврђено да је дана 15. 12. 2025. године подигнут оптужни предлог Јавног тужилаштва за организовани криминал против окривљених С. Н. и др. Даље је навео да се тражи достава документа из кривичног поступка који није правноснажно окончан и у случају удовољења захтеву тражиоца, а с обзиром на медијску пажњу коју изазива предметни кривични поступак, свако достављање докумената из истог и стварање евентуалног простора за извођења закључака од стране лаичке јавности, иако претходно поступак није правноснажно окончан, могло би довести до повреде претпоставке невиности окривљених, чиме би се угрозило, омело и отежало фер поступање и правично суђење а све сходно одредби члана 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Даље је истакао да је потребно имати у виду да је претпоставка невиности загарантована, како Уставом Републике Србије, тако и Закоником о кривичном поступку, из ког разлога у конкретном случају има места примени одредбе члана 8. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, будући да је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је навео да Закоником о кривичном поступку није прописано право сведока да се упознаје са садржином материјалних и писаних

доказа у списима предмета, зарад очувања њиховог будућег казивања, па би доставом оптужног предлога исти био учињен доступним како тражиоцу тако и јавности укључујући и сведоке, и на тај начин би вођење судског поступка било угрожено, ометано или отежано, указујући да интерес несметаног вођења и окончања кривичног поступка у овој процесној фази претеже над интересом јавности да зна из члана 4. предметног закона. Такође, приликом доношења одлуке, орган власти је узео у обзир одредбу члана 12. предметног закона који предвиђа могућност издвајања тражене информације, односно делимичног приступа информацији од јавног значаја, али је нашао да нема места примени исте из напред наведених разлога. Навео је да је узета и обзир одредба члана 250. Законика о кривичном поступку којом је прописано да дозволу за разматрање списка у току поступка даје суд (судија појединац у конкретном случају), при чему је документ чије је достављање затражено део судских списка предмета који је у току и то у почетној фази, а поступајући судија је навео да нема услова да се удовољи захтеву жалиоца.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово из разлога што се тражене информације односе на кривични поступак који није правноснажно окончан, који је у току и то у почетној фази те би доставом оптужног предлога исти био учињен доступним како тражиоцу тако и јавности, укључујући и сведоке, и на тај начин би вођење судског поступка било угрожено, ометано или отежано, посебно имајући у виду да се у оптужном предлогу морају на значити чињенице које се имају доказати и којим од предложених доказа, а имајући у виду наведено, Повереник налази да је првостепени орган навео јасне разлоге који указују на то да је у конкретном случају, претежнији интерес заштите неометаног вођења судског поступка заснованог на закону, фер поступања и правичног суђења, него интерес јавности да зна, те су се стекли услови из цитираних одредби члана 8. став 1. и члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за ускраћивање приступа траженим документима.

Приликом одлучивања, Повереник је ценио и остале наводе жалиоца, али је нашао да, обзиром на напред изнето, нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, па их није посебно образлагао.

Стога је, у поступку по жалби, на основу чл. 23. и 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, члана 170.

став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, одлучено као у диспозитиву овог решења¹¹.

Решење број: 071-11-35/2026-03 од 30. 4. 2026. године

3.2. ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ С ПОСТУПАЊЕМ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА У ОДНОСУ НА ГРАЂАНЕ ВАЉЕВА У НОЋИ ИЗМЕЂУ 14. И 15. АВГУСТА 2025. ГОДИНЕ

Неспорно је да, у конкретном случају, постоји јак „интерес јавности да зна“, с обзиром на то да се ради о догађају у вези с поступањем полицијских службеника у односу на грађане у Ваљеву у ноћи између 14. и 15. августа 2025. године, а које је изазвало велику узнемиреност јавности. Међутим, како је из достављених списка предмета утврђено да тек предстоји давање изјава свих пријављених лица поводом околности предметног догађаја, Повереник налази да би се, у овом тренутку, чињењем доступним информација и докумената из предистражног поступка угрозило вођење тог поступка, с обзиром на опасност од могућег прилагођавања њихових исказа садржини већ прикупљених изјава, међусобног усаглашавања исказа лица која су непосредно учествовала у предметном догађају, те вршења утицаја на сведоке и друге учеснике у поступку и сл., чиме би се онемогућило објективно утврђивање свих релевантих чињеница и, последично томе, осујетио даљи ток овог поступка.

Из образложења

Решењем првостепеног органа Основног јавног тужилаштва у Ваљеву Пи.бр. .../26 од 16. 1. 2026. године одбијен је захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја А. А. поднет том органу дана 16. 1. 2026. године, којим је тражено достављање копије кривичних пријава у предметима Кт. бр. .../25 и Ктн. бр. .../25, као неоснован.

Против наведеног решења првостепеног органа А. А., из Б., новинарка ..., дана 16. 1. 2026. године, изјавила је жалбу Поверенику, наводећи, између осталог, да је Основно јавно тужилаштво у Ваљеву одбило њен захтев за достављање копија кривичних пријава за предмете .../25 и .../25 чиме јој је онемогућено, односно ускраћено остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја. У жалби је навела да наведену одлуку побија јер није заснована на Закону о слобод-

11 Жалба је одбијена.

ном приступу информацијама од јавног значаја, те да је њен захтев одбијен као неоснован уз образложење да орган власти може ускратити приступ информацији од јавног значаја ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, вођење судског поступка, извршење пресуде, спровођење казне или фер и правично суђење. Такође је навела и да се тражене кривичне пријаве односе на случајеве који су се догодили у Ваљеву 14. 8. 2025. године и које су поднете након протеста те вечери услед сумњи на прекомерну употребу силе полиције над грађанима, чему сведоче и бројни снимци на друштвеним мрежама, те да се ради о информацијама од интереса за јавност.

Поступајући по предметној жалби, Повереник је дописом од 26. 1. 2026. године исту доставио на изјашњење Основном јавном тужилаштву у Ваљеву, као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У изјашњењу на жалбу од 2. 2. 2026. године орган власти је, између осталог, навео да је жалиља у поднетом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја тражила да јој се достави обавештење да ли Основно јавно тужилаштво у Ваљеву поседује информације у којој су фази поступци који се воде у предметима Кт. бр. .../25 и Ктн. бр. .../25, те да јој се доставе копије кривичних пријава из тих предмета, да је орган власти, с обзиром на то да су наведени предмети и даље активни, односно да је и у једном и у другом у току предистражни поступак, у складу с чланом 9. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ускратио захтеване информације сматрајући да би се тиме могло угрозити, омести или отежати спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење предистражног поступка или фер поступање и правично суђење, до окончања поступка. Орган власти је, такође, навео и да, имајући у виду да је у тим предметима, у складу са чланом 282 став 1. тачка 3. ЗКП, у току прибављање потребних обавештења од Службе унутрашње контроле МУП-а РС, у складу са методологијом за истрагу у случају злостављања, сматра да би се дељењем тражених информација са јавношћу знатно отежало вођење предметних поступака и тиме угрозило обезбеђивање права свих учесника у поступку (било осумњичених, било оштећених), те је из тих разлога и одбио достављање копија кривичних пријава. У прилогу изјашњења, орган власти је Поверенику доставио списе предмета Пи.бр. .../26, Кт. бр. .../25 и Ктн. бр. .../25, и то, између осталог:

захтеве Основног јавног тужилаштва у Ваљеву у предмету Ктн. бр. .../25 од 19. 8. 2025. године, 29. 8. 2025. године, 1. 9. 2025. године, 5. 9. 2025. године и 10. 10. 2025. године за прикупљање потребних обавештења, на основу члана 282. став 4. у вези са ставом 1. ЗКП, упућене Министарству унутрашњих послова, Сектору унутрашње контроле;

извештај о извршеним проверама Министарства унутрашњих послова, Сектора унутрашње контроле, Одељења за безбедносне провере 05.6 број: .../25 од 13. 10. 2025. године у вези са захтевом за прикупљање потребних обавештења ОЈТ у Ваљеву, Ктн. бр. .../25 од 5. 9. 2025. године;

извештај о извршеним проверама Министарства унутрашњих послова, Сектора унутрашње контроле, Одељења за безбедносне провере 05.6 број: .../25 од 4. 11. 2025. године у вези са захтевом за прикупљање потребних обавештења ОЈТ у Ваљеву, Ктн. бр. /25 од 5. 9. 2025. године;

захтев Основног јавног тужилаштва у Ваљеву у предмету Кт. бр. .../25 од 14. 10. 2025. године за прикупљање потребних обавештења, на основу члана 282. став 4. у вези са ставом 1. ЗКП, упућен Министарству унутрашњих послова, Сектору унутрашње контроле;

извештај о извршеним проверама Министарства унутрашњих послова, Сектора унутрашње контроле, Одељења за безбедносне провере 05.6 број: .../25 од 7. 11. 2025. године у вези са захтевом за прикупљање потребних обавештења ОЈТ у Ваљеву, Ктн. бр. .../25 од 14. 10. 2025. године и

захтев Основног јавног тужилаштва у Ваљеву у предмету Кт. бр. .../25 од 9. 12. 2025. године упућен Министарству унутрашњих послова, Сектору унутрашње контроле о потреби обављања разговора са свим пријављеним лицима из кривичне пријаве Кт. бр. .../25 и њиховим изјавама.

По разматрању жалбе и осталих списка предмета, донета је одлука као ставу I диспозитива овог решења:

Увидом у списе предмета је утврђено да је А. А. из Б., новинарка ..., као тражилац информација, захтевом за приступ информацијама од јавног значаја поднетим дана 15. 1. 2026. године, заведеним у органу власти дана 16. 1. 2026. године, од органа власти Основног јавног тужилаштва у Ваљеву, позивајући се на члан 15. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, захтевала обавештење да ли поседује тражену информацију и копију документа који садржи тражену информацију и то: „1. копију кривичних пријава за следеће предмете: .../25 и .../25“ и „2. Информацију у којој су фази ови поступци“.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је поступајући по предметном захтеву у делу који се односи на достављање копија кривичних пријава у предметима Кт. бр. .../25 и Ктн. бр. .../25 орган власти донео решење Пи.бр. .../26 од 16. 1. 2026. године којим се предметни захтев жалиље одбија као неоснован. У образложењу предметног решења орган власти је, позивајући се на одредбу члана 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја,

између осталог, навео да је, имајући у виду да су предмети Кт. бр. ...25 и Ктн. бр. .../25 и даље активни, односно да је у току предистражни поступак, ради обезбеђивања права на правично суђење / поступак свих учесника у поступку (што окривљених, што оштећених), одлучено да се тражиоцу ускрати приступ тим информацијама, кривичним пријавама у наведеним предметима.

Такође, увидом у комплетне списе предмета који се у Основном јавном тужилаштву у Ваљеву воде под бројем Кт. бр. .../25 и Ктн. бр. .../25, Повереник је, између осталог, утврдио:

да је, поводом захтева за прикупљање потребних обавештења ОЈТ у Ваљеву Ктн. бр. .../25 од 5. 9. 2025. године и налога да се изврше провере из навода кривичне пријаве у наведеном предмету, Министарство унутрашњих послова, Сектор унутрашње контроле, Одељење за безбедносне провере сачинило извештај 05.6 број: .../25 од 13. 10. 2025. године у којем се, између осталог, наводи да су поступајући према достављеном захтеву, полицијски службеници СУК извршили непосредне провере увидом у одговарајуће службене евиденције и обављањем разговора са полицијским службеницима П. М., Н. А., Д. В., А. Ј., З. М. и М. М. о чему су сачињене службене белешке које су достављене уз извештај;

да је, поводом захтева за прикупљање потребних обавештења ОЈТ у Ваљеву Ктн. бр. .../25 од 10. 10. 2025. године, а у вези с догађајем у Ваљеву у ноћи 14/15. августа 2025. године, када су припадници полиције, према наводима кривичних пријава, применили насиље над грађанима, Министарство унутрашњих послова, Сектор унутрашње контроле, Одељење за безбедносне провере сачинило Извештај о извршеним проверама 05.6 број:/25 од 4. 11. 2025. године у којем се, између осталог, наводи: да су полицијски службеници СУК извршили непосредне провере у поступајућим полицијским управама, прикупили сачињену документацију и обавили разговоре са одређеним полицијским службеницима; да су полицијски службеници СУК преко Дирекције полиције затражили извештај од Полицијске управе у Ваљеву, а поводом догађаја у Ваљеву дана 14. 8. 2025. године, када је „на градском тргу дошло до непријављеног окупљања грађана са протестном шетњом“, да је Дирекција Полиције доставила СУК извештај начелника ПУ Ваљево 03.17.1. број .../2025-3 и .../25-3 од 10. 9. 2025. године; да су руководиоци ангажованих полицијских службеника Интервентних јединица полиције сачинили извештаје о ангажовању припадника те јединице у периоду од 14. до 15. августа 2025. године и то извештај број .../2025 од 21. 8. 2025. године (са ознаком „Поверљиво“), извештај број:/2025-2 од 21. 8. 2025. године (са ознаком „Поверљиво“) и извештај број:/2025-3 од 15. 8. 2025. године (са ознаком „Поверљиво“); да су полицијски службеници СУК обавили разговоре са руководиоцима

ангажованих снага Интервентних јединица полиције које су биле ангажоване дана 14/15. августа 2025. године у Ваљеу на одржавању јавног реда и мира, о чему су сачињене службене белешке; да је комисија о оцени употребе средстава принуде разматрала околности употребе средстава принуде о чему је сачињен Записник 03.17. број К-..../2025 од 10. 9. 2025. године; да су прикупљени извештаји о употреби средстава принуде поступајућих полицијских службеника и то полицијских службеника: Д. В., А. Ј., З. В., Н. А., Н. Д., З. М., М. Г., Ђ. Ј., М. М., С. Р., П. М., И. П., Н. С., Д. Ј., Д. Т., Г. П., А. В., Т. П., Н. П., В. Ј., А. Д., А. В., И. Т., Д. Ђ., П. М., В. Г., Д. С., С. Б., С. К., И. М., Р. П., М. М., Б. Т., М. Ч., М. Б., Д. П. (укупно 36 извештаја); да су полицијски службеници СУК прикупили документацију која се односи на предузете службене мере и радње у односу на учеснике предметног догађаја;

да је, поступајући по захтеву за прикупљање потребних обавештења ОЈТ у Ваљеу од 14. 10. 2025. године у предмету који се у том тужилаштву води под бројем Ктн. бр. .../25, Министарство унутрашњих послова, Сектор унутрашње контроле, Одељење за безбедносне провере сачинило Извештај о извршеним проверама 05.6 број:/25 од 7. 11. 2025. године у којем се, између осталог, наводи да је увидом у евиденције СУК констатовано да су дана 10. 10. 2025. године од стране ОЈТ у Ваљеу достављени захтеви за прикупљање потребних обавештења у предмету под бројем Ктн. .../25, а у вези с догађајем у Ваљеу у ноћи 14/15. августа 2025. године и поступањем полицијских службеника том приликом; да је анализом достављених списа предмета констатовано да се ради о идентичном догађају; да су поступајући по захтеву ОЈТ у Ваљеу од 10. 10. 2025. године у предмету Ктн. .../25 за прикупљање потребних обавештења, полицијски службеници СУК извршили потребне провере и радње, о чему су сачинили Извештај 05.6 број:/25 који је дана 4. 11. 2025. године, са пратећом документацијом, достављен поступајућем јавном тужиоцу на доношење јавнотужилачке одлуке, а који извештај је достављен у прилогу извештаја од 7. 11. 2025. године и

да је у предмету Кт. бр. .../25 Основно јавно тужилаштво у Ваљеу упутило Министарству унутрашњих послова, Сектору унутрашње контроле, захтев од 9. 12. 2025. године, у којем се наводи да је Сектор унутрашње контроле дана 12. 11. 2025. године доставио извештај о извршеним проверама 05.6 број/25, али како приликом вршења тражених провера нису обављени разговори са свим пријављеним лицима, то је потребно да то учини, тако што ће сва пријављена лица из достављене кривичне пријаве дати своје изјаве у вези с предметним догађајем.

(.....)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу и списа предмета Ктн. бр. .../25 и Кт. бр. .../25 који су

уз исту достављени, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев којим је тражено достављање кривичних пријава у наведеним предметима, позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово из разлога што се тражене информације односе на предистражни поступак који је у току, односно тражени документи несумњиво садрже информације о провери навода из поднетих кривичних пријава и прикупљеним обавештењима у вези с истим, односно о чињеницама од значаја за утврђивање постојања кривичног дела и евентуалне одговорности починиоца, па Повереник налази да је, имајући у виду фазу у коме се предметни поступак налази, првостепени орган навео јасне разлоге који указују на то да је у конкретном случају претежнији интерес заштите неометаног вођења поменутог предистражног поступка него интерес јавности да зна, те да су се стекли услови из цитираних одредби члана 8. став 1. и члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за ускраћивање приступа свим информацијама садржаним у кривичној пријави и прилозима исте. Ово посебно имајући у виду да је увидом у достављене списе предмета утврђено да су предистражне радње прикупљања доказа и података у току, као и да нису обављени разговори са свим пријављеним лицима.

Наиме, у складу са одредбама члана 285. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11.... 35/19, 27/21 – одлука УС и 62/21 – одлука УС), јавни тужилац руководи предистражним поступком и ради вршења овог овлашћења предузима потребне радње ради гоњења учинилаца кривичних дела, па како се поступак пред првостепеним органом, у конкретном случају, налази у фази када јавни тужилац врши припремне радње прикупљања доказа и података који су потребни да би се могло одлучити да ли ће се подићи оптужница, одбацити кривична пријава или обуставити поступак, односно доказа који могу бити од користи за поступак, интерес вођења тог поступка, односно предистражног поступка пред надлежним тужилаштвом је, по мишљењу Повереника, претежнији од интереса за приступ траженим информацијама. Даље, неспорно је да, у конкретном случају, постоји јак „интерес јавности да зна“, с обзиром на то да се ради о догађају у вези с поступањем полицијских службеника у односу на грађане у Ваљеву у ноћи између 14. и 15. августа 2025. године, а које је изазвало велику узнемиреност јавности. Међутим, како је из достављених списа предмета утврђено да тек предстоји давање изјава свих пријављених лица поводом околности предметног догађаја, Повереник налази да би се, у овом тренутку, чињењем доступним информација и докумената из предистражног поступка угрозило вођење тог поступ-

ка, с обзиром на опасност од могућег прилагођавања њихових исказа садржини већ прикупљених изјава, међусобног усаглашавања исказа лица која су непосредно учествовала у предметном догађају, те вршења утицаја на сведоке и друге учеснике у поступку и сл., чиме би се онемогућило објективно утврђивање свих релевантних чињеница и, последично томе, осујетио даљи ток овог поступка.

Имајући у виду све наведено, упркос јаком интересу јавности да зна у конкретном случају, неспорно је да је у једном демократском друштву оправдано ускратити приступ информацијама из предистражног поступка, јер би објављивање таквих информација могло отежати или чак потпуно онемогућити кривично гоњење.

Приликом одлучивања у овој управној ствари Повереник је нарочито ценио и наводе жалбе да се „копије тражених кривичних пријава односе на случајеве који су се догодили у Ваљеву 14. 8. 2025. године и које су поднете након протеста те вечери услед сумњи на прекомерну употребу силе полиције над грађанима, чему сведоче и бројни снимци на друштвеним мрежама“, као и постојање јаког интереса јавности да зна с обзиром на неспорну узнемиреност грађана поводом поступања припадника полиције у односу на одређени број грађана током јавног скупа који је одржан у Ваљеву у ноћи између 14. и 15. 8. 2025. године. Наиме, иако је неспорно да информације у вези са поступањем полицијских службеника представљају информације за које постоји појачан интерес јавности да зна, узимајући у обзир фазу у којој се предметни поступак налази, то је по оцени Повереника оправдано ускратити приступ информацијама жалили и јавности у овом тренутку, с обзиром на то да интерес вођења предистражног поступка претеже над интересом јавности да зна. Ово из разлога што је провера навода из поднетих кривичних пријава, односно прикупљање додатних обавештења ради расветљавања свих догађаја и даље у току, те тек предстоји доношење јавнотужилачке одлуке о даљем току кривичног поступка.

Стога је, у поступку по жалби, на основу чл. 23. и 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, одлучено као диспозитиву овог решења¹².

Решење број: 071-11-373/2026-03 од 2. 4. 2026. године

12 Жалба је одбијена.

4. ПОСЛОВНА И ПРОФЕСИОНАЛНА ТАЈНА

4.1. ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ СА ЕКСПЛОАТАЦИЈОМ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА И ПОСЛОВНА ТАЈНА

Повереник не налази да су тражене информације, које се односе на уговоре о закупу у вези са експлоатацијом минералних сировина на подручју општине Косјерић и одобрења Министарства рударства и енергетике Републике Србије за експлоатацију минералних сировина која се односе на наведене уговоре, као и уговоре о коришћењу шумских путева за потребе експлоатације минералних сировина на подручју те општине, таквог карактера да би морале бити искључене од слободног приступа, у складу с чланом 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези с чланом 8. истог закона, с обзиром на то да се тражене информације односе на шумско земљиште у јавној својини Републике Србије којим газдује ЈП Србијашуме и које у складу с чланом 99. став 2. Закона о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/2010... 95/2018 – др. закон) може да дâ у закуп, као и да са корисницима шумских путева у складу с чланом 11. Правилника о коришћењу шумских саобраћајница Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме („Службени гласник РС“, бр. 93/2016 и 95/2018 – др. закон) закључи уговоре о коришћењу шумских путева, те у погледу истих постоји појачан интерес јавности да зна да ли се Јавно предузеће придржава закона у извршавању прописаних надлежности.

Из образложења¹³

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац 12. 10. 2024.

13 Решењем Повереника број: 071-11-15236/2024-03 од 6. 2. 2025. године поништено је решење Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме са п. о. у Београду бр. 15522/2024-1 од 23. 10. 2024. године и наложено том јавном предузећу да, без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана пријема тог решења, обавести жалиоца да ли поседује тражене информације, односно документе у којима су исте садржане, и то: уговоре о закупу у вези са експлоатацијом минералних сировина на подручју општине Косјерић и одобрења Министарства рударства и енергетике Републике Србије за експлоатацију минералних сировина која се односе на наведене уговоре, као и уговоре о коришћењу шумских путева за потребе експлоатације минералних сировина на подручју општине Косјерић, на дан 12. 10. 2024. године (дан подношења захтева), и да, уколико такве документе поседује, жалиоцу у истом року достави њихове копије, уз одговарајућу заштиту података о личности.

године поднео Јавном предузећу за газдовање шумама Србијашуме са п. о. у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио одређене информације од јавног значаја ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је поступајући по предметном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја првостепени орган ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се притом на одредбе члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, члана 2. став 1. тачка 1. и став 3. Закона о заштити пословне тајне („Службени гласник РС“, број 53/21), као и одредбе Правилника о пословној тајни Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме бр. 64/2017-2 од 13. 7. 2017. године којим је, између осталог, прописано: да документи и подаци који су означени као пословна тајна предузећа су они, чије би саопштавање трећим лицима могло нанети штету предузећу, интересима и угледу предузећа и пословних партнера, као и документи и подаци који имају, или могу имати, комерцијалну вредност јер би њиховим коришћењем или саопштавањем трећа лица могла остварити економску корист, а предузећу би била нанета штета (члан 11. Правилника); да се пословном тајном сматра целокупна документација и подаци који се односе на пословање и обављање делатности Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме која се, сагласно закону, не објављују, независно од извора и начина сазнања, а која су у складу са овим правилником означена пословном тајном као и да пословну тајну представљају нарочито документи и подаци предузећа који се односе на пословне partnere, потрошаче и запослене (члан 12. став 1. и став 2. алинеја 17. Правилника); да сва документа и подаци који представљају пословну тајну чувају се искључиво у службеним просторијама и на крају радног дана морају бити одложени у затворени простор који се закључава (члан 16. став 1. алинеја 5. Правилника). У образложењу ожалбеног решења првостепени орган је, између осталог, навео: да је, поступајући по предметном захтеву, утврђено да би Јавно предузеће за газдовање шумама Србијашуме достављањем тражених информација учинило доступним информације које, у складу са цитираним законским одредбама и одредбама Правилника о пословној тајни Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме, представљају пословну тајну, јер се односе на податке у вези уговорног односа између Јавног предузећа Србијашуме и пословних партнера, а који у складу са цитираним одредбама општег акта представља пословну тајну и документа која тражене информације садрже, чувају се искључиво у службеним просторијама Јавног предузећа Србијашуме и исти се након завршетка радног времена закључавају, те би откривање пословне тајне недвосмислено значило кршење законских одредби,

као и да је одлучујућа чињеница због које предметни подаци представљају пословну тајну та да предметни подаци нису општепознати или лако доступни лицима, како у својој целини или у погледу структуре и скупа њихових саставних делова, која у оквиру својих активности уобичајено долазе у контакт са таквом врстом информација и исте су интерним актом Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме, односно наведеним одредбама Правилника о пословној тајни Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме означене као пословна тајна и орган јавне власти је предузео све неопходне мере заштите како би онемогућио неовлашћен приступ траженој документацији која представља пословну тајну.

(...)

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, члана 2. став 1. тачка 1. и став 3. Закона о заштити пословне тајне („Службени гласник РС“, број 53/21), као и одредбе Правилника о пословној тајни Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме бр. 64/2017-2 од 13. 7. 2017. године.

Повереник је ценио навод првостепеног органа да би се достављањем тражених информација учиниле доступним информације које, у складу са цитираним законским одредбама и одредбама Правилника о пословној тајни Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме, представљају пословну тајну, јер се односе на податке у вези с уговорним односом између Јавног предузећа Србијашуме и пословних партнера те је првостепени орган предузео све неопходне мере заштите како би онемогућио неовлашћен приступ траженој документацији која представља пословну тајну. Наиме, да би првостепени орган ускратио приступ траженим информацијама на основу члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поред једног од услова из овог члана односно да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, неопходно је испуњење и другог услова – да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. При томе, те последице односно разлози за ускраћивање приступа информацијама не могу бити апстрактни и хипотетички, већ морају бити учињени конкретним, јасно препознатљивим у односу на тражене информације односно првостепени орган, на

коме је терет доказивања, није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса. Повереник не налази да су поменуте тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене од слободног приступа, у складу са чланом 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези с чланом 8. истог закона, с обзиром на то да се тражене информације односе на шумско земљиште у јавној својини Републике Србије којим газдује ЈП Србијашуме и које у складу са чланом 99. став 2. Закона о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10... 95/18 – др. закон) може да дâ у закуп, као и да са корисницима шумских путева у складу са чланом 11. Правилника о коришћењу шумских саобраћајница Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме („Службени гласник РС“, бр. 93/16 и 95/18 – др.закон) закључи уговоре о коришћењу шумских путева те у погледу истих постоји појачан интерес јавности да зна да ли се Јавно предузеће придржава закона у извршавању прописаних надлежности.

Такође, навод првостепеног органа изнет у одговору на жалбу да је жалилац тражио достављање и решења Министарства рударства и енергетике којима се одобрава експлоатација минералних сировина на подручју општине Косјерић, иако то није информација која је настала у раду или у вези са радом Јавног предузећа за газдовање шумама Србијашуме, већ у раду Министарства рударства и енергетике, те да је за достављање тражених докумената било потребно да се жалилац обрати Министарству, а не Јавном предузећу, није од утицаја на другачију одлуку Повереника. Ово из разлога што је орган власти дужан да тражиоцу омогући приступ свакој информацији од јавног значаја која се налази у његовом поседу у моменту подношења захтева, уколико су за то испуњени законски услови, независно од тога у чијем се све поседу тражене информације могу налазити, или у чијем су раду настале, а право тражиоца је да сам изабере од ког органа јавне власти ће затражити информације од јавног значаја тј. ком органу јавне власти ће поднети захтев за приступ информацијама од јавног значаја. Само у случају када орган власти не поседује документ који садржи тражену информацију орган власти ће, у смислу члана 19. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, између осталог, обавестити тражиоца и Повереника о томе у чијем се поседу, по његовом знању, документ налази, односно у ситуацији када не поседује тражене информације орган власти неће донети решење којим одбија захтев за приступ траженим информацијама.

Са изнетог, Повереник је поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши

да је жалба основана и да жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право, уколико је првостепени орган у поседу тражених информација и докумената у којима су исте садржане, да му се омогући приступ траженим информацијама, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона којом је предвиђена могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би њихова доступност била у супротности са Законом о заштити података о личности.

Решење број: 071-11-15236/2024-03 од 6. 2. 2025. године

4.2. ИНФОРМАЦИЈЕ О СНИМАЊУ СЕРИЈЕ ОЗНАЧЕНЕ КАО ПОСЛОВНА ТАЈНА

То што је првостепени орган навео да информације тражене захтевом (укупан износ средстава утрошених за снимање серије *Посејџа*) не може да достави, јер је одредбама Правилника о заштити пословне тајне, који је донет сагласно Закону о заштити пословне тајне, прописано да информације садржане у уговорима са пословним партнерима, који су означени као пословна тајна, или у вези са тим уговорима представљају пословну тајну означену степеном тајности „поверљиво“, те да би достава исте била супротна члану 4. Закона о заштити пословне тајне и члану 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није само по себи довољан разлог да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, искључио приступ траженим информацијама, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежнијих интереса над интересом јавности да зна, а што није учинио. При томе, првостепени орган је само навео да би доставом података могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом које претежу над интересом за приступ информацији, односно није навео које би конкретно последице могле да наступе чињењем доступним тражених информација, већ само хипотетички, а Повереник не налази да су поменуте информације таквог карактера да би морале бити искључене од слободног приступа на основу члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово посебно јер се ради о

расходима Предузећа за телекомуникације Телеком Србија а. д. Београд у Београду који се не могу сматрати пословном тајном, с обзиром на то да су финансијски извештаји предузећа, односно подаци о пословним приходима и расходима истог јавно доступни. Наиме, чланом 29. став 1. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/2019 и 44/2021 - др. закон) прописано је да су правна лица, односно предузетници дужни да састављају редовне годишње финансијске извештаје за пословну годину која је једнака календарској, у складу са овим законом и подзаконским прописима донетим на основу овог закона, док је ставом 5. наведеног члана прописано да редован годишњи финансијски извештај великих правних лица, средњих правних лица, правних лица која имају обавезу састављања консолидованих годишњих финансијских извештаја (матична правна лица), јавних друштава, односно друштава која се припремају да постану јавна, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, независно од величине обухвата: биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу, извештај о токовима готовине и напомене уз финансијске извештаје, док је чланом 47. истог закона предвиђено, између осталог, да податке из потпуних и рачунски тачних финансијских извештаја Агенција за привредне регистре јавно објављује на својој интернет страници, у оквиру Регистра финансијских извештаја.

Из образложења¹⁴

А. А. из Б., као тражилац информација, поднео је Предузећу за телекомуникације Телеком Србија а. д. Београд у Београду захтев од 12. 11. 2025. године, којим је, позивајући се на Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражио да му се на адресу електронске поште ___@gmail.com уколико документ поседује у електронском облику, у супротном поштом, на наведену адресу, доставе копије докумената

14 Решењем Повереника број: 071-11-777/2026-03 од 13. 3. 2026. године поништена је одлука Предузећа за телекомуникације Телеком Србија а. д. Београд у Београду садржана у акту број 40957/2-2026 од 2. 2. 2026. године и наложено Предузећу за телекомуникације Телеком Србија а. д. Београд да без одлагања, а најкасније у року од седам дана од пријема тог решења достави жалиоцу тражену информацију, односно копију документа у ком је иста садржана, из ког се може сазнати укупан износ средстава утрошених за снимање серије *Посејџа*, с тим што ће пре достављања заштитити податке о личности као што су: адресни подаци, лични матични број грађана, број банковног рачуна и сл., уколико су такви подаци садржани у наведеном документу, и исте учинити недоступним.

у којима су садржане тражене информације, из којих се може сазнати укупан износ средстава утрошених за снимање серије *Посејџа*.

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је у акту број 40957/2-2026 од 2. 2. 2026. године, између осталог, навео да је затражена информација о износу утрошених средстава за снимање серије *Посејџа*, те да је одредбама Правилника о заштити пословне тајне, који је донет сагласно Закону о заштити пословне тајне, прописано да информације садржане у уговорима са пословним партнерима, који су означени као пословна тајна, или у вези са тим уговорима представљају пословну тајну означену степеном тајности „поверљиво“, те да би достава исте била супротна члану 4. Закона о заштити пословне тајне. Такође, позвао се на одредбе члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја наводећи да би одавањем затражених информација могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. На овај начин, првостепени орган је одбио предметни захтев жалиоца за приступ информацијама од јавног значаја. Наиме, иако ожалбени акт не садржи све обавезне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган дао разлоге и образложење због чега сматра да предметни захтев треба одбити.

(...)

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога

(...)

Имајући у виду да је жалилац предметним захтевом тражио информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним актом жалиоцу ускратио приступ поменутиим информацијама.

Наиме, да би првостепени орган (на ком је терет доказивања у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја) ускратио приступ траженим информацијама на основу члана 9. тачка 5. истог закона, поред једног од услова из овог члана односно да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, неопходно је испуњење и другог услова – да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Првостепени орган, у конкретном случају, није пружио доказ о оправданости ис-

кључења приступа траженим информацијама, односно није доказао на који начин би достављањем тражених информација жалиоцу могле наступити и које тешке правне и друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса. То што је првостепени орган навео да информације тражене захтевом (укупан износ средстава утрошених за снимање серије *Посејџа*) не може да достави јер је одредбама Правилника о заштити пословне тајне, који је донет сагласно Закону о заштити пословне тајне, прописано да информације садржане у уговорима са пословним партнерима, који су означени као пословна тајна, или у вези са тим уговорима представљају пословну тајну означену степеном тајности „поверљиво“, те да би достава исте била супротна члану 4. Закона о заштити пословне тајне и члану 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није само по себи довољан разлог да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, искључио приступ траженим информацијама, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежнијих интереса над интересом јавности да зна, а што није учинио. При томе, првостепени орган је само навео да би доставом података могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом које претежу над интересом за приступ информацији, односно није навео које би конкретно последице могле да наступе чињењем доступним тражених информација, већ само хипотетички, а Повереник не налази да су поменуте информације таквог карактера да би морале бити искључене слободног приступа на основу члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово посебно јер се ради о расходима Предузећа за телекомуникације Телеком Србија а. д. Београд у Београду који се не могу сматрати пословном тајном, с обзиром на то да су финансијски извештаји предузећа, односно подаци о пословним приходима и расходима истог јавно доступни. Наиме, чланом 29. став 1. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/2019 и 44/2021 – др. закон) прописано је да су правна лица, односно предузетници дужни да састављају редовне годишње финансијске извештаје за пословну годину која је једнака календарској, у складу са овим законом и подзаконским прописима донетим на основу овог закона, док је ставом 5. наведеног члана прописано да редован годишњи финансијски извештај великих правних лица, средњих правних лица, правних лица која имају обавезу састављања консолидованих годишњих финансијских извештаја (матична правна

лица), јавних друштава, односно друштава која се припремају да постану јавна, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, независно од величине обухвата: биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу, извештај о токовима готовине и напомене уз финансијске извештаје, док је чланом 47. истог закона предвиђено, између осталог, да податке из потпуних и рачунски тачних финансијских извештаја Агенција за привредне регистре јавно објављује на својој интернет страници, у оквиру Регистра финансијских извештаја. Увидом у Регистар финансијских извештаја на сајту Агенције за привредне регистре утврђено је, између осталог, да су за Предузеће за телекомуникације Телеком Србија а. д. Београд у Београду објављени појединачни финансијски извештаји за годину која се завршава 31. децембра 2024. у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и извештај независног ревизора. Поред тога, евентуална околност да су у документу у којем је садржана наведена информација (уговор са пословним партнерима и сл.) садржане и друге информације, односно подаци који нису тражени захтевом, чијим би одавањем реално било повређено право на заштиту пословне тајне, или други интерес заштићен законом (заштита података о личности и др.), није разлог ускраћивања приступа поменутој информацији, с обзиром на то да је остале информације, то јест податке у које није дужан да тражиоцу омогући приступ, првостепени орган могао заштитити, односно учинити недоступним, у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган у ожалбеном акту позвао, будући да првостепени орган није доказао, нити указао на било коју околност која би оправдавала ускраћивање приступа траженим информацијама, па је поступајући по жалби, на основу одредбе члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, која се примењује на основу члана 23. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поништио ожалбени акт, нашавши да су испуњени услови да сам одлучи о управној ствари. Како је Повереник нашао да је жалба основана и да жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја има право да му се наведене информације учине доступним, на начин како је то наложено, а што је у складу са одредбом члана 12. истог закона, којом је предвиђена могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није

дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би то било у супротности са Законом о заштити података о личности, то је, на основу члана 24. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник наложио првостепеном органу да тражиоцу омогући приступ траженим информацијама. Стога је Повереник донео одлуку као у диспозитиву овог решења применом одредби члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку и члана 24. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Решење број: 071-11-777/2026-03 од 13. 3. 2026. године

4.3. ПОРЕСКА КОНТРОЛА МЕДИЈСКИХ КУЋА

Не може се прихватити став првостепеног органа да у конкретном случају не постоји оправдан интерес јавности да зна информације о извршеним теренским контролама од стране овлашћених лица Пореске управе над 19 различитих медијских кућа, јер постоји оправдан интерес јавности да зна да ли се органи јавне власти Републике Србије, који су надлежни, односно који учествују у поступцима утврђивања, наплате и контроле јавних прихода, придржавају закона у извршавању прописаних надлежности, па и Пореска управа у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији и Законом о инспекцијском надзору. Овај интерес је у конкретном случају појачан имајући у виду да су тражене информације у вези са пореском контролом одређених медијских кућа, те је неспоран појачан интерес јавности да зна да ли се ти субјекти, од значаја за област јавног информисања, у свом раду придржавају закона, односно да ли, у конкретном случају, правилно примењују прописе приликом утврђивања пореза. То што је првостепени орган у ожалбеном решењу навео да тражени документи, односно записници о извршеним теренским контролама садрже велики број информација о контролисаном пореском обвезнику и његовим пословним партнерима, попут података о најважнијим купцима, чији су подаци такође обрађивани у поступку контроле, података о највећим и другим добављачима, сарадницима и пословним банкама итд., није само по себи разлог да се искључи приступ осталим информацијама садржаним у траженим записницима, за које постоји оправдан и претежнији интерес јавности да зна. Стога је првостепени орган по поднетом захтеву могао поступити у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те информације, односно делове тражених докумената који нису у директној

вези са евентуално утврђеним неправилностима у поступку пореске контроле предметних пореских обвезника, то јест информације за које не постоји претежнији интерес јавности да такве информације зна, заштитити и учинити недоступним.

Из образложења¹⁵

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља дана 7. 8. 2024. године електронском поштом поднела Министарству финансија, Пореској управи у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја. Захтевом је тражила да је поменути орган, поштом или електронском поштом, на адресу ..., обавести да ли поседује тражене информације, ближе наведене у тач. 1. и 2. става II диспозитива овог решења, односно да јој достави копије докумената који садрже те информације.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је, поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и чл. 7. и 24. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, 84/02 – испр., 23/03 – испр., 70/03, 55/04, 61/05, 85/05

15 Решењем Повереника број: 071-11-13714/2024-03 од 2. 9. 2025. године поништено је решење Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе у Београду број: 037-05-00449/2024-1000 од 16. 9. 2024. године и наложено том органу да без одлагања, а најкасније у року од десет дана од дана пријема тог решења, обавести А. А., новинарку, да ли поседује тражене информације, односно, записнике о извршеним теренским контролама од стране овлашћених лица Пореске управе, у периоду од 1. 1. 2019. године до 7. 8. 2024. године, за 19 тачно одређених пореских обвезника, медијских кућа (Pink International Company, Prva televizija DOO, B92 DOO, Happy TV, JMU Radio Televizija Srbije, Adria news, Insajder tim, Info IT Media, Medijska mreža, Dan Graf, Ringier Serbia, Alo media system, Politika novine i magazini, Kompanija Novosti AD, Adria Media Group, Custom group, NIP Nedeljnik, NP Vreme и CAS media), као и документе из којих се може сазнати који је био основ тих контрола (анонимна пријава, редовна контрола и сл.), као и да јој, у наведеном року, достави копије записника о извршеној контроли, с тим што ће пре достављања заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: имена и презимена свих лица, осим службених, адресне податке, лични матични број грађана и сл., као и податке о другим правним лицима, односно субјектима који нису били надзирани у предметним пореским контролама, те податке о њиховом пословању с надзираним субјектима (количина и цена роба и услуга и сл.), а који нису у директној вези са евентуално утврђеним неправилностима у предметним поступцима пореске контроле, уколико су такви подаци садржани у тим документима.

– др. закон, 62/06 – др. закон, 63/06 – испр. др. закона, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – испр., 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21, 138/22). У образложењу је, између осталог, навео: да Пореска управа поседује тражене информације за пет од 19 захтевом наведених медијских кућа; да су у односу на пет контролисаних пореских обвезника (медијских кућа) извршене пореске контроле од којих код четири по истом критеријуму избора (контрола по делу плана контрола), две контроле су завршене са статусом без прихода, а две са утврђеним неправилностима и једна по основу контроле запошљавања особа са инвалидитетом и подношења извештаја о извршењу обавеза запошљавања особа са инвалидитетом; да су захтевом тражени документи, односно записници о извршеним теренским контролама, тајни подаци у складу са одредбом члана 7. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, али и пословна, односно друга тајна свих контролисаних пореских обвезника, имајући у виду да садрже велики број информација о контролисаном пореском обвезнику и његовим пословним партнерима, попут података о најважнијим купцима, чији су подаци такође обрађивани у поступку контроле, података о највећим и другим добављачима, сарадницима и пословним банкама итд.; да чињење тих података јавним може проузроковати комерцијалну штету за самог контролисаног пореског обвезника, код којег је неопходно да постоји поверење у Пореску управу у погледу чувања и тајности података до којих Пореска управа дође у поступку пореске контроле; да би у случају чињења података из записника о контроли јавним конкурентске куће могле доћи до података о потенцијалним купцима и добављачима својих садржаја, чиме би била нанета штета пореском обвезнику; да коришћење или објављивање докумената, информација, података или других чињеница о пореским обвезницима до којих долази Пореска управа у пореском поступку угрожава и интересе пореског обвезника и јавни интерес; да би, имајући у виду наведено, поступање Пореске управе, супротно одредбама Закона о пореском поступку и пореској администрацији, представљало повреду начела чувања тајног податка у пореском поступку; као и да је разматрајући предметни захтев и ценећи околности за утврђивање постојања, односно непостојања оправданог интереса јавности да зна, и законом прописане обавезе заштите тајног податка, донета одлука као у диспозитиву решења.

(...)

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је, позивајући се на члан 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног

значаја и чл. 7. и 24. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, ожалбеним решењем одбио предметни захтев.

Да би првостепени орган ускратио приступ траженим информацијама из разлога прописаног чланом 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на који се позвао у образложењу ожалбеног решења, он је обавезан да докаже да је оправдано да то учини ради заштите претежнијих интереса. Наиме, поред једног од услова из члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна или представља пословну или професионалну тајну, неопходно је испуњење и другог услова да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Првостепени орган, на коме је терет доказивања, није пружио доказ о оправданости искључења, у конкретном случају, приступа траженим информацијама, односно није доказао на који начин би достављањем тражених информација јавности, па и жалили као репрезенту јавности, могле наступити и које би то тешке правне и друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама, реално наступиле достављањем истих, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса. Чињеница да је чланом 7. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано да су службена лица и сва друга лица која учествују у пореском поступку дужна да, као тајни податак, чувају сваки документ, информацију, податак или другу чињеницу о пореском обвезнику до којих су службена лица и сва друга лица која учествују у пореском поступку дошла у пореском, прекршајном, предистражном или судском поступку, није сама по себи довољан услов да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, искључио приступ траженим информацијама, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, првостепени орган докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежнијих интереса над интересом јавности да зна, што није учинио, а Повереник не налази да су тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене из слободног приступа.

С тим у вези, Повереник налази да се не може прихватити став првостепеног органа да у конкретном случају не постоји оправдан интерес јавности да зна. Ово стога што постоји оправдан интерес јавности да зна да ли се органи јавне власти Републике Србије који су

надлежни, односно који учествују у поступцима утврђивања, наплате и контроле јавних прихода, придржавају закона у извршавању прописаних надлежности, па и Пореска управа у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији и Законом о инспекцијском надзору. Овај интерес је у конкретном случају појачан имајући у виду да су тражене информације у вези са пореском контролом одређених медијских кућа, те је неспоран појачан интерес јавности да зна да ли се ти субјекти, од значаја за област јавног информисања, у свом раду придржавају закона, односно да ли, у конкретном случају, правилно примењују прописе приликом утврђивања пореза. То што је првостепени орган у ожалбеном решењу навео да тражени документи, односно записници о извршеним теренским контролама садрже велики број информација о контролисаном пореском обвезнику и његовим пословним партнерима, попут података о најважнијим купцима, чији су подаци такође обрађивани у поступку контроле, података о највећим и другим добављачима, сарадницима и пословним банкама итд., није само по себи разлог да се искључи приступ осталим информацијама садржаним у траженим записницима, за које постоји оправдан и претежнији интерес јавности да зна. Стога је првостепени орган по поднетом захтеву могао поступити у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те информације, односно делове тражених докумената који нису у директној вези са евентуално утврђеним неправилностима у поступку пореске контроле предметних пореских обвезника, то јест информације за које не постоји претежнији интерес јавности да такве информације зна заштитити и учинити недоступним, како је то наложено ставом II диспозитива овог решења. Повереник је става да се на овај начин може постићи права мера и баланс између права јавности да зна и одређених интереса заштићених одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на које се првостепени орган позива, на начин да се ти интереси остваре заједно, у мери у којој је то могуће, при чему нарочито треба имати у виду наводе жалиље изнете у њеној жалби из којих произилази да је предмет њеног интересовања сам поступак и резултат контроле надзираних субјеката, то јест евентуално утврђене неправилности у поступку обрачунавања и плаћања пореза на добит од стране тих субјеката, а не појединачни подаци о њиховом пословању као такви.

Осим тога, у материји приступа информацијама од јавног значаја Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја је *lex specialis* у односу на све друге законе и прописе, којима се ова права ограничавају, па и у односу на одредбе Закона о пореском поступку и пореској администрацији, на које се првостепени орган позива. При томе, треба имати у виду да је одредбом члана 7. став 5. Закона о

пореском поступку и пореској администрацији прописано да је обавеза чувања тајног податка повређена ако се тај податак неовлашћено користи или објави, а када орган власти информацију од јавног значаја чини доступном у складу и на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, не ради се о неовлашћеном објављивању информација. Такође, одредбом става 6. тачка 8. истог члана прописано је, између осталог, да обавеза чувања тајног податка није повређена ако се одређени документ, чињеница, односно податак у вези са постојањем пореског дуга пружају у складу са одредбама посебног закона, па и у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као посебног закона. Дакле, у конкретном случају не може бити речи о било каквом неовлашћеном објављивању информација, односно повреди начела чувања тајности података у пореском поступку, у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији.

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, па је, поступајући по жалби, на основу одредби члана 23. и члана 24. став 1. и став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана и да јавност, па и жалиља, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се тражене информације учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ.

Решење број: 071-11-13714/2024-03 од 2. 9. 2025. године

4.4. УГОВАРАЊЕ ПОВЕРЉИВОСТИ

Погрешио је првостепени орган када је навео да су се уговорне стране сагласиле да ће чувати поверљивост и да неће обелоданити информације повезане са уговором, укључујући и сам уговор. Наиме, приликом одлучивања, првостепени орган није имао у виду да се уговором не може искључити право на приступ

информацијама од јавног значаја, као једно од основних људских права зајемчено Уставом Републике Србије и Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац Министарству рударства и енергетике Републике Србије у Београду поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 1. 7. 2025. године којим је, између осталог, тражио доставу путем електронске поште копије Уговора закљученог између Владе Републике Србије и конзорцијума компанија Hyundai Engineering co LTD, Hyundai Eng. America LLC и UGT Renewables за реализацију Пројекта изградње без управљања и одржавања самобалансираних соларних електрана великог капацитета укупне инсталисане снаге 1000 MWAC односно 1200 MWDC са батеријским системима за складиштење електричне енергије укупне инсталисане снаге минимално 200 MW и могућности складиштења до 400 Mwh, које ће бити у власништву и којим ће управљати Акционарско друштво Електропривреда Србије.

Даље је, увидом у списе предмета, утврђено да је првостепени орган ставом 1. ожалбеног решења у том делу одбио предметни захтев позивајући се на одредбе члана 9. тач. 4. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 2. став 1. тачка 4. подтач. 1–3. Закона о заштити пословне тајне, између осталог, наводећи у образложењу решења да су се уговорне стране споразумеле кроз одредбе о поверљивости, између осталог, да ће чувати тајну и поверљивост и да неће користити, откривати или обелоданити било којем трећем лицу садржај и уопште било које информације повезане са овим уговором, укључујући, без ограничења, овај уговор, све информације или материјале припремљене у вези са радом обављеним по том уговору или било којим накнадним договором између страна, идејни пројекти, цртежи, спецификације, технике, моделе, подаци, документација, истраживање, развојни процеси, *know-how*, производња, развојне или маркетиншке технике и материјали, распореди развоја или маркетинга, стратегије и развојни планови, имена купаца, добављача или особље, политике цене и финансијске информације, и друге информације сличне природе, без обзира на то да ли изражена у писменој или другој опипљивој форми, и било коју другу пословну тајну, као и да би јавна доступност траженог уговора истовремено представљала кршење добрих пословних обичаја, што је у супротности са Законом о облигационим односима, да би постојала реална

немогућност реализације уговора, а с обзиром на значај и процењену финансијску вредност самог пројекта, битно би отежало остварење оправданих економских интереса Републике Србије, тј. наступиле би негативне економске последице по Републику Србију.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе и одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца позивајући се на члан 9. тач. 4. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари.

Првостепени орган је у образложењу ожалбеног решења, позивајући се на члан 9. тачку 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, само навео да би у конкретном случају постојала реална немогућност реализације уговора, а с обзиром на значај и процењену финансијску вредност самог пројекта, да би то битно отежало остварење оправданих економских интереса Републике Србије, тј. наступиле би негативне економске последице по Републику Србије, при чему није пружио доказе у прилог својим тврдњама, односно није доказао да су испуњени сви услови за искључење односно ограничење слободног приступа траженим информацијама предвиђени одредбом 9. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на коју се позвао у образложењу ожалбеног решења. Такође, могућност ускраћивања приступа траженим информацијама условљена је и обавезом органа власти да докаже да је у конкретном случају то оправдано како би се заштитио претежнији интерес. То значи да, поред формалног услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних чланом 9. тач. 4. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, исти закон захтева испуњење и другог, материјалног услова тј. да се ради о таквим информацијама или документима због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. При томе, те последице односно разлози за ускраћивање приступа информацијама не могу бити апстрактни и хипотетички, већ морају бити учињени конкретним, јасно препознатљивим у односу на тражене информације, односно орган власти је дужан да наведе које би конкретне последице, на који начин и услед којих околности реално, односно са великим степеном извесности, могле наступити у случају омогућавања приступа траженим информацијама. Дакле, аргументи за ускраћивање приступа информацијама се не могу заснивати само на претпоставци првостепеног

органа о могућем настанку штетних последица одавањем тражених информација. Ово из разлога што одредба члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у ставу 1. предвиђа да се права из тог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву, ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону. Како првостепени орган, у конкретном случају, није пружио доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама односно није доказао да би објављивањем истих могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацијама, у смислу члана 8. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, за сада се са сигурношћу не може утврдити да ли постоје сви услови да се искључи или ограничи слободан приступ свим траженим информацијама или само неким од њих.

Погрешно је првостепени орган одлучио када је навео да су се уговорне стране сагласиле да ће чувати поверљивости и да неће обелоданити информације повезане са уговором, укључујући и сам уговор. Наиме, приликом одлучивања, првостепени орган није имао у виду да се уговором не може искључити право на приступ информацијама од јавног значаја, као једно од основних људских права зајемчено Уставом Републике Србије и Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

С тим у вези, из спроведеног поступка се не види да ли је првостепени орган, вагајући између интереса јавности да зна тражене информације и заштите интереса прописаних одредбом члана 9. тачка 4. Закона, узео у обзир чињеницу да се информације о траженом уговору односе на пројекат који је према писању медија вредан преко милијарду евра, да се исти односи на енергетски објекат који се делом финансира из кредита, те да у том смислу неспорно постоји појачан интерес јавности да са тим информацијама буде упозната.

Навод првостепеног органа из одговора на жалбу да је у непосредним консултацијама са Акционарским друштвом Електропривреда Србије, Београд добио информације да је уговор, означен од стране тог акционарског друштва степеном тајности „поверљиво“ и заведен у њиховом деловоднику тајне документације, без утицаја је на другачију одлуку у овој управној ствари. Наиме, првостепени орган није узео у обзир чињеницу да је у конкретной ситуацији био дужан да све разлоге за одбијање предметног захтева наведе у образложењу ожалбоеног решења, а што није учинио, при чему уколико је тражени уговор означен од стране тог акционарског друштва степеном тајности „поверљиво“ и заведен у њиховом деловоднику тајне документације, првостепени орган је требало да поступи у складу са одредбом члана 16. став 5. За-

кона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да захтев достави органу власти који је одредио тајност података на поступање по захтеву и о томе обавести подносиоца захтева.

Имајући у виду изнето, на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено је као у диспозитиву овог решења, односно поништено је ожаловено решење и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења, те ће најпре несумњиво утврдити да ли је тражени уговор означен од стране Акционарског друштва Електропривреда Србије, Београд степеном тајности „поверљиво“ и заведен у њиховом деловоднику тајне документације, те уколико исто утврди, дужан је да поступи у складу са одредбом члана 16. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да захтев достави органу власти који је одредио тајност података на поступање по захтеву и о томе обавести подносиоца захтева. У супротном, ако утврди да тражени уговор није означен од стране Акционарског друштва Електропривреда Србије, Београд степеном тајности „поверљиво“ и није заведен у њиховом деловоднику тајне документације, дужан је утврдити све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари тако што ће на несумњив начин утврдити да ли у конкретном случају постоје услови за искључење односно ограничење слободног приступа траженим информацијама у складу са одредбама чл. 8. и 9. тач. 4. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и ако постоје, да ли у погледу свих тражених информација или само неких од њих, односно на несумњив начин утврдити да ли би у конкретном случају и које тешке правне и друге последице реално могле наступити уколико би се тражене информације учиниле доступним јавности.

Првостепени орган ће затим, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, поново одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Решење број: 071-11-9850/2025-03 од 3. 4. 2026. године

4.5. УГОВОРИ О КУПОВИНИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА

Како су у конкретном случају предмет захтева за приступ информацијама уговори о куповини предузећа Orion telekom wifi и Beotelnet-ISP, које је Предузеће за телекомуникације Телеком а. д.

Београд закључило као орган власти, између осталог, јер обавља делатност електронских комуникација, која од општег интереса (члан 2. Закона о јавним предузећима, „Службени гласник РС“, бр. 11/2016 и 88/ 2019), то постоји појачан интерес јавности да буде упозната са садржином тих уговора. Ово посебно јер се ради о куповини предузећа која такође обављају делатност електронских комуникација која, између осталог, обухвата управљање инфраструктуром, системом безбедности података, као и правима корисника, па је неосновано позивање првостепеног органа на то да је заштита пословне тајне претежнији интерес у конкретном случају у односу на интерес јавности да зна тражене информације.

Из образложења¹⁶

(...)

Поступајући по поднетом захтеву, Предузеће за телекомуникације Телеком Србија а. д. у Београду је жалиоцу доставио акт број 372925/2-2025 од 2. 9. 2025. године, у коме је навео да није у могућности да достави тражене информације, односно документе у којима су исте садржане, јер исте представљају пословну тајну. Позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и одредбе Правилника о заштити пословне тајне Предузећа за телекомуникације Телеком Србија а. д. у Београду, донетог на основу Закона о заштити пословне тајне, у наведеном акту наводи да информације садржане у уговорима са пословним партнерима представљају пословну тајну и означени су степеном тајности „поверљиво“, па би чињењем тих података доступним орган власти поступао супротно одредбама члана 4. Закона о заштити пословне тајне, којим су прописани случајеви незаконитог прибављања, коришћења и одавања пословне тајне. На овај начин, првостепени орган је одбио предметни захтев жалиоца за приступ информацијама од јавног значаја. Наиме, иако ожалбени акт не садржи све обавезне

16 Решењем Повереника бр. 071-11-11018/2025-03 од 9. 3. 2026. године поништена је, између осталог, одлука садржана у акту Предузећа за телекомуникације Телеком Србија а. д. у Београду, Таковска 2, број 372925/2-2025 од 2. 9. 2025. године и наложено том предузећу да без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана пријема тог решења, достави жалиоцу тражене информације, односно копије документата у којима су исте садржане, и то: копије уговора о куповини предузећа Orion telekom wifi и предузећа Beotelnet-ISP, с тим што ће пре омогућавања приступа заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: адресни подаци, лични матични број грађана, као и сваки други податак чијим приступом би било повређено право на приватност физичких лица, уколико су садржани у тим документима.

елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган дао разлоге и образложење због чега сматра да предметни захтев треба одбити.

(...)

Имајући у виду да је жалилац предметним захтевом тражио информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним актом жалиоцу ускратио приступ поменутиим информацијама.

Наиме, да би првостепени орган (на ком је терет доказивања у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја) ускратио приступ траженим информацијама на основу члана 9. тачка 5. истог закона, поред једног од услова из овог члана, односно да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, неопходно је испуњење и другог услова – да се ради о информацији или документу због чијега би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Првостепени орган, у конкретном случају, није пружио доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама, односно није доказао на који начин би достављањем тражених информација жалиоцу могле наступити и које тешке правне и друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса. То што је првостепени орган навео да информације о закљученим уговорима са пословним партнерима не може да достави, јер су наведени подаци означени као пословна тајна одредбама Правилника о заштити пословне тајне, као интерног акта донетог по основу Закона о заштити пословне тајне, те да би достава истих била супротна члану 4. Закона о заштити пословне тајне и члану 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није само по себи довољан услов да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, искључио приступ траженим информацијама, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежнијих интереса над интересом јавности да зна, а што није учинио. Наиме, како су у конкретном случају предмет захтева уговори о куповини предузећа Orion telekom wifi и Beotelnet-ISP, које је Предузеће за телекомуникаци-

је Телеком а. д, Београд, закључило, као орган власти, између осталог, и у складу са чланом 3. тачка 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер обавља делатност електронских комуникација, која делатност је делатност од општег интереса (члан 2. Закона о јавним предузећима, „Службени гласник РС“, бр. 11/2016 и 88/ 2019), то постоји појачан интерес јавности да буде упозната са садржином тих уговора. Ово посебно јер се ради о куповини предузећа која такође обављају делатност електронских комуникација које, између осталог, обухватају, управљање инфраструктуром, системом безбедности података, као и правима корисника.

Према томе, како је првостепени орган само навео да би доставом података могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом које претежу над интересом за приступ информацији, без навођења конкретних последица, већ само хипотетичких, а Повереник не налази да су поменуте информације таквог карактера да би морале бити искључене из слободног приступа на основу члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то је, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, нашао да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, па је, поступајући по жалби, на основу одредбе члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, која се примењује на основу члана 23. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поништио одлуку садржану у ожалбеном акту, нашавши да су испуњени услови да сам одлучи о управној ствари. Како је Повереник нашао да је жалба основана и да жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се наведене информације учине доступним, на начин како је то наложено, а што је у складу са одредбом члана 12. истог закона, којом је предвиђена могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би то било у супротности са Законом о заштити података о личности, то је на основу члана 24. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја наложио првостепеном органу да тражиоцу омогући приступ траженим информацијама. Стога је Повереник донео одлуку као у диспозитиву овог решења применом одредби члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку и члана 24. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

5. ПРИВАТНОСТ – ЈАВНОСТ

5.1. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ ЗБОГ НЕОСНОВАНОГ ЛИШЕЊА СЛОБОДЕ КОЈИ ЈЕ ПОДНЕО ВЛАСНИК ДЕЛТА ХОЛДИНГА

Јавност је, кроз писање бројних медија, већ упозната са лишавањем слободе М. М. 2012. године, одређивањем притвора, уплаћивањем јемства од 12.000.000 евра, у тадашњој динарској противвредности, у депозит суда, као и са одлукама Уставног суда којима је утврђена повреда права на ограничено трајање притвора М. М., те је неспорно да је реч о личности и догађају од интереса за јавност у смислу члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да од почетка постоји висок степен интересовања јавности у вези са конкретним догађајима. У том смислу, сагласност односно пристапак лица није ни потребан, с обзиром на то да услови за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. Закона нису кумулативно постављени. Ово посебно са аспекта чињенице да ће, уколико суд пресуди у корист власника компаније Делта холдинг, одштету платити порески обвезници Србије.

Из образложења¹⁷

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 26. 8. 2024. године поднео Министарству правде Републике Србије у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражио информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, члан 4.

17 Решењем Повереника број 071-11-12524/2024-03 од 26. 2. 2025. године поништено је решење Министарства правде број: 7-00-00212/2024-32 од 10. 9. 2024. године и наложено том министарству, да без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана пријема тог решења, достави жалиоцу копију захтева за накнаду штете због неоснованог лишавања слободе, поднет од стране М. М., власника Делта холдинга, преко адвоката М. Г., односно документа из кога се може сазнати информација колики је одштетни захтев, с тим што ће пре достављања заштитити и учинити недоступним податке о адреси пребивалишта М. М. и његов јединствени матични број грађана, бројеве решења и пресуда Вишег суда у Београду, Апелационог суда у Београду и Уставног суда у Београду, личне прилике подносиоца захтева, и то: број унучади, дестинације и датуми путовања у иностранство и здравствено стање.

став 1. тачка 3. и члан 12. став 1. тачка 1. Закона о заштити података о личности, наводећи, између осталог, у образложењу да тражени документ, као и прилози достављени уз исти, садрже личне податке како самог подносиоца захтева М. М., тако и личне податке и чињенице које се односе на друга лица и кривични поступак који се водио пред Вишим судом у Београду – Посебно одељење за организовани криминал, у предмету и Апелационом суду у Београду – Посебно одељење, у предмету број ..., као и да је орган власти становишта да, у конкретном случају, тражиоцу треба ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, јер би се достављањем траженог документа повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на које се тражене информације односе, али и на друге учеснике кривичног поступка пред надлежним судовима, у смислу члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, посебно имајући у виду да, у конкретном случају, не постоји пристанак лица на које се подаци у траженом документу односе. Такође је навео да Комисија за накнаду штете лицима неосновано лишеним слободе и неосновано осуђеним Министарства правде није разматрала предметни захтев и да је актом Државног правобранилаштва број П-... од 20. 12. 2023. године достављена тужба М. М. из Београда поднета Вишем суду у Београду против тужене Републике Србије, ради накнаде штете.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе и одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца позивајући се на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да би се достављањем траженог документа, као и прилога који су достављени уз исти, повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на које се тражене информације односе (у конкретном случају М. М.), али и на друге учеснике кривичног поступка пред надлежним судовима. Ово најпре из разлога што, у конкретном случају, сам захтев за накнаду штете због неоснованог лишавања слободе у коме је садржана информација о висини одштетног захтева не садржи податке о другим учесницима кривичног поступка, а у прилозима достављеним уз тај захтев није ни садржана тражена информација о висини одштетног захтева.

С друге стране, јавност је, кроз писање бројних медија, већ упозната са лишавањем слободе М. М. 2012. године, одређивањем притвора, уплаћивањем јемства од 12.000.000 евра, у тадашњој динарској противвредности, у депозит суда, као и са одлукама Уставног суда којима је утврђена повреда права на ограничено трајање притвора М. М., те

је неспорно да је реч о личности и догађају од интереса за јавност у смислу члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да од почетка постоји висок степен интересовања јавности у вези са конкретним догађајима. У том смислу, сагласност односно пристанак лица није ни потребан, с обзиром на то да услови за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. закона нису кумулативно постављени.

Даље, имајући у виду да је реч о тзв. великом случају, који је јавност пратила, неспорно се може закључити да је за општу јавност очекивано важна информација колики је одштетни захтев, због неоснованог лишења слободе, постављен пред Републику Србију, односно пред пореске обвезнике Републике Србије. Осим тога, одређени медији (нпр. *Полишика*, чланак објављен 25. 9. 2024. године, под називом „М. тражи одштету од државе“; *Forbes Srbija*, чланак објављен 24. 9. 2024. године, под називом „Делта холдинг тужи државу: Тражи велику одштету због притварања М. М.“; *Нова*, чланак од 24. 9. 2024. године, где се у наслову, између осталог, наводи: „Делта холдинг тужио државу, захтевајући накнаду штете због притварања првог човека ове фирме, М. М. пре више од 10 година“), објавили су информацију да су компанија Делта холдинг и њен власник М. М. поднели тужбу Вишем суду у Београду против Републике Србије за накнаду штете којом су захтевали исплату од 1,4 милијарде динара и 390.000 евра због неоснованог кривичног поступка, одређивања притвора и задржавања јемства, те како су одређене информације о висини одштетног захтева, кроз писање наведених медија, већ учињене доступним јавности, Повереник је става да јавност има право на потпуну и тачну информацију о томе колики је одштетни захтев тј. колико је тражено на име причињене нематеријалне штете захтевом који је поднет Министарству правде, коме је оштећени био дужан да се најпре обрати.

Осим тога, и Министарство правде је у ожалбеном решењу навело да Комисија за накнаду штете лицима неосновано лишеним слободе и неосновано осуђеним Министарства правде није разматрала предметни захтев и да је актом Државног правобранилаштва број П-... од 20. 12. 2023. године достављена тужба М. М. из Београда поднета Вишем суду у Београду против тужене Републике Србије, ради накнаде штете, из чега се даље може закључити да Комисија није одлучила у року од три месеца од дана подношења захтева, чиме је проузроковано подношење тужбе надлежном суду. Имајући у виду наведено, односно чињеницу да тражене информације говоре и о законитости рада и поступању органа јавне власти, у конкретном случају Министарства правде Републике Србије у Београду, неспорно постоји јак интерес јавности да зна тражене информације о висини одштетног захтева, из разлога што органи власти нису поступали у одређеном

року по утврђеним процедурама. Ово посебно са аспекта чињенице да ће, уколико суд пресуди у корист власника компаније Делта холдинг, одштету платити порески обвезници Србије.

Такође, у конкретном случају, Повереник је разматрао чињеницу да тражени захтев за накнаду штете због неоснованог лишавања слободе, поднет од стране М. М., власника Делта холдинга, преко адвоката М. Г., у који је Повереник имао увид, садржи и личне податке подносиоца захтева (нпр. датум рођења, брачни статус, број деце, име сина, унуке, одређене околности у вези с лечењем, добијену награду, као и за болест и смрт мајке). Међутим, при доношењу одлуке у овој управној ствари, Повереник је имао у виду да су наведене информације о подносиоцу захтева већ учињене доступним јавности, односно да су објављене у књизи *Ја, шајкун* М. М. (издавач Лагуна, IV издање, Београд 2018. година). Наиме, у наведеној књизи су објављени подаци о личности подносиоца захтева, и то: о добијеној награди (стр. 37), здравственим подацима (стр. 187), смрти мајке (стр. 192), имену сина и унуке (стр. 193), датуму рођења, брачном статусу, деци (део „О аутору“), чиме је престао основ за даљим ограничавањем приступа конкретним информацијама.

С друге стране, неспорно је да тражени документ садржи и податке о личности подносиоца захтева чија би доступност представљала обраду података о личности супротно Закону о заштити података о личности, због чега се исти не могу учинити доступним жалиоцу и јавности као информација од јавног значаја, па је у складу с чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја оправдано ускратити приступ овим подацима. Управо се наведеним разлозима руководио и Повереник, доносећи одлуку као у ставу II диспозитива решења, посебно имајући у виду да су јавности, у односу на конкретну личност, кроз само ауторско дело лица на кога се ти подаци односе, већ доступне одређене информације које задиру у приватност. Наведено поступање је у складу и са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом, као и с чланом 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

На основу свега изложеног, као и чињенице да је предметним захтевом тражена само копија захтева за накнаду штете због неоснованог лишавања слободе, поднетог од стране М. М., власника Делта холдинга, односно документа из кога се може сазнати информација о

висини одштетног захтева, а која садржи искључиво податке у вез с тим лицем, имајући у виду доступност информација које су, у односу на конкретно лице, већ учињене доступним јавности, Повереник је нашао да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, па је поступајући по жалби, на основу чл. 23. и 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана и да жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се наведене информације учине доступним на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. истог закона, којом је предвиђена могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид јер би то било у супротности са Законом о заштити података о личности.

Решење број 071-11-12524/2024-03 од 26. 2. 2025. године

5.2. ИНФОРМАЦИЈЕ О СТРУЧНИМ КВАЛИФИКАЦИЈАМА ПРАВОБРАНИЛАЧКОГ ПОМОЋНИКА

Чланом 47. став 1. Закона о правобранилаштву прописано је да се за приправника прима лице које је завршило Правни факултет, док је ставом 3. наведеног члана прописано да приправник који је положио правосудни испит може ступити у радни однос у својству правобранилачког помоћника. На основу овог, а како је за приправника наведено да мора завршити Правни факултет и да може засновати радни однос на неодређено време на радно место правобранилачког помоћника ако положи правосудни испит, и да је, на основу објављених јавних конкурса за правобранилачке помоћнике, у звању самосталног саветника одређено да морају испуњавати наведене услове, са сигурношћу се може закључити да су диплома Правног факултета и положен правосудни испит услови за обављање послова правобранилачког помоћника. Сходно томе, а како су тражене информације у вези са радом именоване, за који је плаћена јавним средствима, а не у вези са њеним приватним животом, то су у конкретном случају испуњени услови из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за изузетак од права на приватност.

Из образложења¹⁸

По разматрању жалбе и осталих списка овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б., као тражилац информација, поднео преко пуномоћника В. В., дипломираног правника из Београда, овлашћеном лицу за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја Градског правобранилаштва града Београда, дана 17. 11. 2025. године, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од наведеног органа власти, на основу члана 15. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, између осталог, тражио информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења (...).

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је решењем број: С-21 031.1-704/2025 од 4. 12. 2025. године одбио део захтева од 17. 11. 2025. године А. А., који се односи на достављање копије дипломе Правног факултета у Републици Србији или нострификоване дипломе Правног факултета изван Републике Србије о стеченом високом образовању и стручном називу „дипломирани правник“, као и уверење о положеном правосудном испиту Б. Б., правобранилачког помоћника самосталног саветника, као неоснован, позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи, у образложењу оспореног решења, између осталог: да у конкретном случају у списима предмета нема доказа да су испуњени услови за примену изузетака од права на приватност из члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да би се информације о физичком лицу учиниле до-

18 Решењем Повереника број: 071-11-14796/2025-03 од 13.2. 2026. године поништено је решење Града Београда, овлашћеног лица за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја број: С-21 031.1-704/2025 од 4. 12. 2025. године у делу којим је одбијен део захтева А. А. из Б. од 17. 11. 2025. године и наложено је Градском правобранилаштву града Београда у Београду да без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана пријема тог решења, обавести жалиоца да ли поседује: диплому Правног факултета у Републици Србији или нострификовану диплому Правног факултета изван Републике Србије о стеченом високом образовању и стручном називу „дипломирани правник“, као и уверење о положеном правосудном испиту Б. Б., правобранилачког помоћника самосталног саветника, те да му, уколико наведене документе поседује, у истом року достави њихове копије, с тим што ће пре достављања заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: име родитеља, датум рођења, место и државу рођења, годину уписа, просечну оцену и друге податке о личности који нису услов за обављање послова правобранилачког помоћника самосталног саветника, уколико су такви подаци садржани у наведеним документима.

ступним целокупној јавности, те да се ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално, као и да су тражене информације садржене у документима које се односе на физичко лице које има одређену правну заштиту установљену Уставом Републике Србије и одређеним законима, а у складу са Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и Законом о локалној самоуправи иста је запослена, у сталном радном односу, те би се достављањем ових информација повредило право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражене информације лично односе, као и да треба да се за тражене информације обрати Правном факултету Универзитета у Новом Саду и Министарству правде.

(...)

Имајући у виду да је жалилац предметним захтевом тражио, између осталог, информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца у том делу, позивајући се на одредбе члана 2. став 1. и члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, са образложењем да нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона, као и да се ради о подацима о личности који се не могу учинити доступним као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“ као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. Закона подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Наиме, чланом 46. Закона о правобранилаштву („Службени гласник РС“, број 55/2014), између осталог, прописано је да правобранилачки помоћници помажу заменику државног правобраниоца у обављању послова из делокруга Државног правобранилаштва, и да у том смислу, између осталог, предузимају радње заступања на расправама пред судом. Такође, посебни услови за помоћника градског правобраниоца нису прописани Законом о правобранилаштву, већ се исти одређују Правилиником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Градског правобранилаштва града Београда, као и конкретним конкурсом. На основу доступних

објављених текстова јавног конкурса за попуњавање извршилачких радних места, у којима се попуњава радно место правобранилачки помоћник, у звању самостални саветник, у Градском правобранилаштву града Београда, као услов за запошљавање наведени су, између осталог, стечено високо образовање из научне области правне науке и положен правосудни испит. Осим тога, и чланом 47. став 1. Закона о правобранилаштву прописано је да се за приправника прима лице које је завршило правни факултет, док је ставом 3. наведеног члана прописано да се приправник који је положио правосудни испит може преузети у радни однос у својству правобранилачког помоћника. На основу наведеног, а како је и за приправника наведено да мора имати Правни факултет и да се може преузети у радни однос на неодређено време на радно место правобранилачког помоћника уколико положи правосудни испит, и да је, на основу објављених јавних конкурса за правобранилачке помоћнике, у звању самосталног саветника одређено да морају испуњавати наведене услове, са сигурношћу се може закључити да су диплома Правног факултета и положен правосудни испит услови за обављање послова правобранилачког помоћника. Сходно томе, а како су тражене информације у вези са радом именовање, за који је плаћена јавним средствима, а не у вези са њеним приватним животом, то су у конкретном случају испуњени услови из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Дакле, погрешно је првостепени орган када је у ожалбеном решењу навео да тражене информације не може да достави, јер би се тиме повредило право на приватност запосленог на кога се тражене информације односе, а на тај начин и право на заштиту података о личности као елемент права на приватност. Ово из разлога што се обрада тражених података врши у сврху приступа истима на основу и под условима прописаним Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који закон представља правни основ органу јавне власти за предузимање свих радњи обраде података о личности у функцији остваривања оправданог интереса јавности да зна. Како је заштита података о личности елемент права на приватност, то у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна, примењују се одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у конкретном случају како је већ наведено став 1. тачка 2. тог члана, с обзиром на то да је обим приватности лица запослених у органу власти ужи у односу на тзв. обичне грађане. Такво поступање је у складу и с чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које

садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом. При томе, неспорно је да тражени документи садрже и такве податке о личности у које првостепени орган није дужан жалиоцу да омогући приступ (име родитеља, датум рођења и слично), јер би чињење доступним тих података било у супротности са одредбама Закона о заштити података о личности, па ће првостепени орган омогућити приступ траженим документима на начин као у ставу II диспозитива овог решења и у складу с чланом 12. Закона и делове документа у којем су садржани подаци о личности које не треба учинити доступним заштитити и учинити недоступним.

Такође, првостепени орган је неосновано жалиоца упутио да се за тражене информације обрати Правном факултету у Новим Саду и Министарству правде из разлога што је са аспекта Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и остваривања права утврђеног овим законом битно да ли орган власти, од кога су затражене информације, располаже траженим информацијама у документима који су у његовом поседу, док је ирелевантна чињеница да ли је информације сачинио тај орган или неки други орган.

На основу наведеног несумњиво је да се ради о информацијама (уколико су у поседу првостепеног органа) које су у вези с радом органа власти и исте јесу информације од јавног значаја, јер су испуњени сви услови из цитираног члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који морају бити испуњени да би се информација сматрала информацијом од јавног значаја.

Стога је, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу с мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник, поступајући по жалби, на основу одредбе члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, која се примењује на основу члана 23. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поништио ожалбено решење, наставши да су испуњени услови да сам одлучи о управној ствари. Како је Повереник нашао да је жалба основана и да жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се наведене информације, уколико су у поседу првостепеног органа, учине доступним, на начин како је то наложено, а што је у складу са одредбом члана 12. истог закона, којом је предвиђена могућност издавања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући

приступ, јер би то било у супротности са Законом о заштити података о личности, то је на основу члана 24. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја наложио првостепеном органу да тражиоцу омогући приступ траженим информацијама. Стога је Повереник донео одлуку као у ставу I и II диспозитива овог решења применом одредби члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку и члана 24. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Решење број: 071-11-14796/2025-03 од 13. 2. 2026. године

5.3. ИНФОРМАЦИЈЕ О ДАТУМИМА ИЗЛАЗАКА НА ИСПИТЕ И ОЦЕНАМА ТОКОМ СТУДИРАЊА ЗА ПРЕДСЕДНИЦУ СКУПШТИНЕ ГРАДА НОВОГ САДА

Интерес заштите права на приватност одређеног лица је, у конкретном случају, претежнији од интереса јавности да зна, јер не постоје околности које би оправдале интерес објављивања информација тражених овим делом предметног захтева тј. датуме излазака на испит Д. В., председнице Скупштине града Новог Сада, и све оцене које је, током школовања, добијало лице које је именовано за председника Скупштине града Новог Сада, у смислу да су те информације, на пример, услов за именовање на ту функцију, имајући у виду да је чланом 3. став 1. Закона о локалним изборима („Службени гласник“ бр. 14/22 и 35/24) прописано да право да бира одборнике и да буде изабран за одборника, из чијих редова се бира председник скупштине општине/града, има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности и који има пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе у којој остварује изборно право. Наиме, како наведени члан прописује услове за пасивно бирачко право, и како истим тражене информације нису одређене као услов за вршење функције председника скупштине града, то не постоји формалноправни основ да се тражене информације учине доступним јавности имајући у виду да, осим услова предвиђених чланом 3. став 1. Закона о локалним изборима, лице које врши наведену функцију не мора испуњавати ниједан други услов тј. не мора поседовати факултетску диплому, нити мора имати успех изнад одређеног просека, нити се, у смислу оцене законитости избора на ту функцију, информације тражене овим делом захтева могу учинити доступним јавности. Стога, без обзира на то што се тражене информације

односе на јавног функционера у вези кога неспорно постоји интерес јавности да зна, у конкретном случају, како те информације нису услов за вршење функције председника скупштине града, и како не постоје околности које би указивале на постојање интереса јавности да зна, као претежнијег у односу на интерес заштите права на приватност и података о личности, у смислу цитираног члана 8. став 1. Закона, односно жалилац такве околности, у конкретном случају, није навео, то је првостепени орган правилно поступио када је одбио приступ траженим информацијама.

Из образложења

А. А., новинар ... телевизије из Б., поднео је Правном факултету за привреду и правосуђе у Новом Саду захтев за приступ информацијама од јавног значаја дана 18. 11. 2025. године, којим је, између осталог, тражио копију документа који показује датуме излазака на испит Д. В., председнице Скупштине града Новог Сада, и све оцене које је добијала током школовања.

Поступајући по предметном захтеву у наведеном делу, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду је у свом акту од 26. 11. 2025. године, између осталог, позивајући се на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, навео да би, а у вези дела захтева који се односи на достављање копије документа који показују датуме полагања испита и све оцене које је именована добијала током школовања, давањем таквих информација дошло до кршења права и слобода физичких лица, као и прекомерног задирања у приватност именоване Д. В., имајући у виду да конкретне информације представљају личне податке чијим би се давањем повредило право на приватност које је основни постулат савременог демократског друштва, чиме је фактички одбио предметни захтев у наведеном делу. Наиме, иако ожалбени акт не садржи све обавезне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган дао разлоге и образложење због чега сматра да предметни захтев у том делу треба одбити.

Против наведеног акта, А. А., новинар ... телевизије из Б., изјавио је жалбу Поверенику дана 11. 12. 2025. године, у којој је, између осталог, навео: да се став органа власти да достављање копије документа из којих се види када је неко полагао испите и које оцене је том приликом добијао представља кршење права на приватност тог лица не може прихватити као тачан; да су факултетски испити отворени за јавност и да њима може присуствовати било које лице, а не само лице које полаже, што је изричито прописано чланом 29. став 5. Правилника

о правилима и организацији основних академских студија факултета; да је наведени став факултета у супротности са устаљеном праксом Повереника у сличном случају тражења информација о факултетским оценама кандидата за заменике јавних тужилаца; да првостепени орган, у конкретном случају, није доказао да не постоји оправдани интерес за добијање тражених информација, као и да не постоји ниједан Законом предвиђен основ за одбијање факултета да жалиоцу достави информације о датумима полагања испита и добијеним оценама Д. В., а да нарочито не постоји потреба да се заштите било чији подаци о личности или приватност. У прилогу је, између осталог, доставио копију предметног захтева и акта од 26. 11. 2025. године.

Поступајући по наведеној жалби, Повереник је исту доставио Правном факултету за привреду и правосуђе у Новом Саду, као првостепеном органу у овој управној ствари и органу власти, у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на изјашњење.

У одговору на жалбу од 14. 1. 2026. године орган власти је, између осталог, навео: да оцене по појединачним испитима, датуми полагања испита и испитни рокови представљају податке о личности у смислу члана 4. став 1. тачка 1. Закона о заштити података о личности; да ти подаци спадају у домен личног и професионалног развоја, а не у податке о вршењу јавне функције; да чињеница да је испит јаван и даље не чини да лични подаци изгубе својство личног податка; да чињеница да се ради о јавној функцији не чини све податке јавним, као и да у складу са устаљеном праксом Повереника јавни интерес постоји само у односу на податке који су непосредно повезани са обављањем јавне функције или са испуњавањем законом прописаних услова за њен избор; да појединачне оцене по предметима, број излазака на испите и датуми полагања испита нису законски услови за обављање јавне функције; да је јасно да јавни функционери уживају сужен обим приватности, али да то не значи да се не примењује тест претежнијег интереса, као и да је кључно питање да ли је за функцију био потребан одређени општи успех; да у случају који је наведен у жалби, а тиче се праксе Повереника, сматра да се код јавних тужилаца ради о просечној оцени, а не свакој појединачној оцени, као и да факултет прави јасну разлику између информација о стеченој квалifikацији и детаљне образовне евиденције, која остаје заштићена као лични податак, а што је у складу и са праксом ЕУ (релевантан предмет Ц-434/16) и са домаћим стандардима заштите података, додајући и да захтев жалиоца, у наведеном делу, превазилази оно што је нужно и оправдано у демократском друштву.

(...)

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева за приступ информацијама од јавног значаја у делу којим су тражене копије докумената који показују датуме излазака на испит Д. В., председнице Скупштине града Новог Сада, и све оцене које је добијала током школовања, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је, позивајући се на одредбе 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним актом одбио предметни захтев жалиоца у наведеном делу, те да је жалба неоснована.

Ово стога што се ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност конкретним информацијама траженим овим делом захтева не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност лица на које се односе. При томе се, у конкретном случају, није стекао ниједан од услова за примену изузетка од права на приватност у смислу цитираних одредаба члана 14. Закона, због којих би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити опште доступним на основу преовлађујућег јавног интереса. Наиме, интерес заштите права на приватност одређеног лица је, у конкретном случају, претежнији од интереса јавности да зна, јер не постоје околности које би оправдале интерес објављивања информација тражених овим делом предметног захтева тј. датуме излазака на испит Д. В., председнице Скупштине града Новог Сада, и све оцене које је, током школовања, добијало лице које је именовано за председника Скупштине града Новог Сада, у смислу да су те информације, на пример, услов за именовање на ту функцију. Ово имајући у виду да је чланом 3. став 1. Закона о локалним изборима („Службени гласник РС“, бр. 14/22 и 35/24) прописано да право да бира одборнике и да буде изабран за одборника, из чијих редова се бира председник скупштине општине/града, има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности и који има пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе у којој остварује

изборно право. Наиме, како наведени члан прописује услове за пасивно бирачко право, и како истим тражене информације нису одређене као услов за вршење функције председника скупштине града, то не постоји формалноправни основ да се тражене информације учине доступним јавности имајући у виду да, осим услова предвиђених чланом 3. став 1. Закона о локалним изборима, лице које врши наведену функцију не мора испуњавати ниједан други услов тј. не мора поседовати факултетску диплому, нити мора имати успех изнад одређеног просека, нити се, у смислу оцене законитости избора на ту функцију, информације тражене овим делом захтева могу учинити доступним јавности. Стога, без обзира на то што се тражене информације односе на јавног функционера у вези кога неспорно постоји интерес јавности да зна, у конкретном случају, како те информације нису услов за вршење функције председника скупштине града, и како не постоје околности које би указивале на постојање интереса јавности да зна, као претежнијег у односу на интерес заштите права на приватност и података о личности, у смислу цитираног члана 8. став 1. Закона, односно жалилац такве околности, у конкретном случају, није навео, то је првостепени орган правилно поступио када је одбио приступ траженим информацијама. Такође, правно релевантне чињенице од значаја за одлучивање у одређеном поступку утврђују се у сваком конкретном случају, као што је то учињено и приликом доношења овог решења.

Навод жалиоца да су факултетски испити отворени за јавност и да њима може присуствовати било које лице, а не само лице које полаже, што је изричито прописано чланом 29. став 5. Правилника о правилима и организацији основних академских студија факултета, није могао утицати на другачију одлуку Повереника у овој управној ствари. Наиме, *ratio legis* јавности усменог испитивања студената има за циљ обезбеђивање транспарентности оцењивања, право студента да испит буде спроведен на начин који је проверљив, као и образовну функцију, и као такав представља јаван процес којим се омогућава заинтересованим лицима да присуствују испиту и увере се да се поступак спроводи у складу са правилима и начелом једнаког третмана студента. Међутим, чињеница да је усмени испит по својој природи јаван не може се тумачити на начин да се подаци који се односе на датум полагања испита одређеног лица и појединачне оцене могу учинити доступним јавности у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да су исти део личне сфере одређеног лица, и као такви уживају правну заштиту.

5.4. ПОДАЦИ О ЗДРАВСТВЕНОМ СТАЊУ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА КАО ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио достављање информација које се односе на здравствено стање малолетног лица (психолошка тестирања и лекарске прегледе), наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио поднети захтев, те да је жалба неоснована. Доступност информација у вези са здравственим стањем било ког лица (без обзира на то да ли се ради о пунолетном или малолетном лицу) не може бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, озбиљно повредило право на приватност тог лица. Наиме, чињењем доступним тражених информација открили би се подаци о здравственом стању физичког лица, што представља посебан податак о личности у смислу члана 17. Закона о заштити података о личности, а укрштањем података који су садржани у документима којима располаже првостепени орган са већ доступним информацијама озбиљно би се угрозило право на приватност и заштиту личних података лица на које се исте односе, при чему у списима предмета не постоји доказ о томе да су у овом случају испуњени услови за примену изузетака од права на приватност прописани цитираним чланом 14. Закона. Услови за обраду посебних података су строжи него за обраду осталих података, јер ти подаци посебно задиру у интиму и приватност лица на које се подаци односе, при чему је без утицаја чињеница да ли је испуњеност здравствених и психолошких критеријума услов за упис у конкретну школу, који представљају услове за упис и у друге средње стручне школе у Србији. Да би право на приступ траженим информацијама био претежнији интерес од права на приватност лица на које се те информације односе, морало би да се, у конкретном случају, докаже да постоји нарочито јак интерес јавности да зна, односно да постоји разлог који упућује на то да интерес јавности претеже над заштитом приватности. При томе, појединачни, приватни интерес жалиоца за траженим информацијама (у конкретном случају, ради подношење доказа у кривичном поступку и другим поступцима у којима је жалилац странка у поступку) не може се сматрати разлогом да се тражене информације учине доступним јавности. Осим тога, у конкретном случају, тражене информације се односе на лице које је у периоду за који се траже информације било малолетно, која сходно одредбама

Закона о заштити података о личности уживају посебну заштиту. Наиме, чланом 78. став 1. тачка 2. Закона о заштити података о личности прописано је да је посао Повереника да се стара о подизању јавне свести о ризицима, правилима, мерама заштите и правима у вези са обрадом, а посебно ако се ради о обради података о малолетном лицу.

Из образложења

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из А. поднео Универзитету одбране захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја од 30. 6. 2025. године, који је код наведеног органа власти заведен под бројем дана 2. 7. 2025. године, којим је од наведеног органа власти тражио да му достави копију налаза, оцене и мишљења војно-лекарске комисије и упутнице о извршеним лекарским и психолошким прегледима у Војној болници из .. и године за Б. Б. из Б., ученика, у вези са пријемним процедурама за упис у војну школу.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се, између осталог, на одредбе члана 2. став 1. и члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да је право тражиоца да му буду учињене доступним тражене информације мање од права на приватност лица на које се исте односе, да су информације о малолетним лицима заштићене и доступне само у специфичним ситуацијама које захтевају заштиту њихових права и интереса, као и да, у конкретном случају, нема сагласности родитеља односно старатеља малолетног Б. Б. за доставу тражених информација.

(...)

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио достављање информација које се односе на здравствено стање Б. Б. (психолошка тестирања и лекарске прегледе), наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио поднети захтев, те да је жалба неоснована. Ово стога што се, и по мишљењу Повереника, ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. Закона о заштити података о личности и нарочито посебни подаци о личности у смислу члана 17. истог закона), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом

потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Осим тога, доступност информација у вези са здравственим стањем било ког лица (без обзира на то да ли се ради о пунолетном или малолетном лицу) не може бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, озбиљно повредило право на приватност тог лица. Наиме, чињењем доступним тражених информација открили би се подаци о здравственом стању физичког лица, који податак представља посебан податак о личности у смислу члана 17. Закона о заштити података о личности, а укрштањем података који су садржани у документима којима располаже првостепени орган са већ доступним информацијама озбиљно би се угрозило право на приватност и заштиту личних података лица на које се исте односе, при чему у списима предмета не постоји доказ о томе да су у овом случају испуњени услови за примену изузетака од права на приватност прописани цитираним чланом 14. Закона. Услови за обраду посебних података су строжи него за обраду осталих података, јер ти подаци посебно задиру у интиму и приватност лица на које се подаци односе, при чему је без утицаја чињеница да ли је испуњеност здравствених и психолошких критеријума услов за упис у конкретну школу, а који одређени критеријуми представљају услове за упис и у друге средње стручне школе у Србији. Дакле, да би право на приступ траженим информацијама био претежнији интерес од права на приватност лица на које се те информације односе, морало би да се, у конкретном случају, докаже да постоји нарочито јак интерес јавности да зна, односно да постоји разлог који упућује на то да интерес јавности претеже над заштитом приватности. При томе, појединачни, приватни интерес жалиоца за траженим информацијама (у конкретном случају, ради подношење доказа у кривичном поступку и другим поступцима у којима је жалилац странка у поступку) не може се сматрати разлогом да се тражене информације учине доступним јавности. Осим тога, у конкретном случају, тражене информације се односе на лице које је у периоду за који се траже информације било малолетно, а која лица сходно одредбама Закона о заштити података о личности уживају посебну заштиту. Наиме, чланом 78. став 1. тачка 2. Закона о заштити података о личности прописано је да је посао Повереника да се стара о подизању јавне свести о ризицима, правилима, мерама заштите и правима у вези са обрадом, а посебно ако се ради о обради података о малолетном лицу.

Повереник је разматрао околности конкретног случаја са становишта могуће примене изузетака узимајући у обзир чињенично стање у списима предмета, те је закључио, да не постоје разлози који би у

конкретном случају оправдавали примену изузетака из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у корист права јавности да зна.

Повереник је такође разматрао и примену члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али је нашао да, у конкретном случају, с обзиром на садржину захтева, иста није могућа, будући да би у том случају применом ове одредбе закона били заштићени сви подаци чијим би објављивањем идентитет именованог лица (у периоду за који се траже информације малолетног лица) био одређен или одредив.

При томе, предметном одлуком се не дира у право жалиоца да тражене информације прибави по другом правном основу, уколико су за то испуњени законом прописани услови, али не као информације од јавног значаја на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Приликом одлучивања Повереник је ценио и остале наводе жалиоца и органа власти, али је нашао да, с обзиром на напред изнетог, нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, па их није посебно образлагао.

На основу свега наведеног, Повереник налази да је, у конкретном случају, у духу и у складу с мерилима и стандардима једног демократског друштва, интерес заштите права на приватност лица на које се наведене информације односе претежнији од интереса јавности да зна, у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па је, поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења¹⁹.

Решење број: 071-11-9405/2025-03 од 9. 3. 2026. године

19 Жалба жалиоца је одбијена.

6. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЈАВНОМ ЗДРАВЉУ И ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

6.1. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЧИШЋЕЊУ МУЉА И ОДЛАГАЊУ СЕДИМЕНТА У РЕЧНОМ КОРИТУ И РОК ОД 48 САТИ

Када се информације траже у вези са заштитом животне средине, као што су у конкретном случају радови на уређењу водотока који подразумевају чишћење муља и одлагање седимента у речном кориту реке Дунав, у зони Великог ратног острва, као заштићеног природног добра на територији града Београда и које као такво има еколошки, културно-историјски значај за град Београд, при чему је неспорно да постоји узнемиреност грађана због могућности да такви радови евентуално имају непосредан утицај на животну средину, орган власти, према одредби члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има обавезу да по захтеву поступа у року од 48 сати од пријема захтева. Прописивањем оваквог привилегованог, кратког рока за поступање по оваквим захтевима, а који представља одступање од уобичајеног, општег рока од 15 дана, намера је законодавца да обавезе органе јавне власти да, у ситуацијама које су у вези са угрожавањем или заштитом животне средине, а које се могу означити као крајње хитне и/или алармантне и које се односе на неку изненадну и непредвиђену опасност која је проузрокована људском активношћу или је последица природних појава, укључујући и информацију о, између осталог, управљању ископаним седиментом, као у конкретном случају, брзо и ефикасно пруже грађанима информације које су им неопходне да би грађани донели адекватне одлуке и своје понашање прилагодили тренутној ситуацији.

Из образложења

А. А. из З., као тражилац информација, изјавила је, дана 5. 1. 2026. године, жалбу Поверенику због „ћутања управе“, односно непоступања Јавног водопривредног предузећа Србијаводе у Београду (сада Друштва с ограниченом одговорношћу Србијаводе, Београд), са седиштем у Београду, у року од 48 сати по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 27. 12. 2025. године. У жалби је навела да се тражене информације односе на радове багеровања/чишћења муља и одлагања седимената у Дунаву који су у току у зони Великог ратног острва, а који радови подразумевају, између осталог, управљање ископаним отпадом, и да исти имају непосредан утицај на животну средину. У прилогу жалбе је, између осталог, доставила копију предметног захтева, са доказом о упућивању истог првостепеном органу електронском поштом дана 27. 12. 2025. године.

(...)

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из З., дана 27. 12. 2025. године, електронском поштом поднела захтев за приступ информацији од јавног значаја Јавном водопривредном предузећу Србијаводе у Београду којим је, позивајући се на члан 15. и члан 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, од органа власти тражила да јој достави копије докумената која се односе на радове багерована, чишћења муља и/или одлагања седимента у Дунаву, у зони Великог ратног острва, и то: „1. Одлука о покретању радова и правни основ за извођење радова; 2. Водни услови, водна сагласност и/или водна дозвола за предметне радове; 3. Услове и сагласности Завода за заштиту природе (ако су тражени); 4. Одлука надлежног органа о потреби процене утицаја на животну средину (ПУЖС) или решење да ПУЖС није потребна; 5. Анализе физичко-хемијских и токсиколошких својстава седимената/муља које су вршене пре почетка радова; 6. План управљања ископаним муљем/седиментом (место и начин одлагања); 7. Сагласност управљача заштићеног подручја (ЈКП Зеленило Београд); 8. Инспекцијски записници или извештаји надзора (уколико постоје).“ У поднетом захтеву жалила је определила да јој се тражене информације доставе у електронској форми на адресу електронске поште ...@gmail.com, односно поштом, уколико не постоје техничке могућности за електронску доставу, у року прописаном чланом 16. став 2. Закона.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да орган власти није поступио по наведеном захтеву жалиље у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 48 сати од дана пријема захтева, те да жалиљу, у смислу члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује тражене информације, и да јој, уколико исте поседује, достави (изда) копије докумената у којима су оне садржане.

Чланом 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти, уколико се захтев односи на информацију за коју се може претпоставити да је од значаја за заштиту живота или слободе неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва и животне средине, мора да обавести тражиоца о поседовању те информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, односно да му изда копију тог документа најкасније у року од 48 сати од пријема захтева.

Имајући у виду да орган власти није поступио по предметном захтеву жалиље, којим су тражене информације у вези са радовима багерована, чишћења муља и/или одлагања седимента у Дунаву, у зони Великог ратног острва, у складу са цитираном одредбом члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја,

а да није оправдао разлоге непоступања по том захтеву у складу са наведеном одредбом, односно да су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, без мериторног одлучивања о предметном захтеву, на основу члана 24. ст. 2. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучио као у диспозитиву овог решења, наставши да је жалба основана²⁰.

(...)

Повереник посебно наглашава да у односу на информације којима располажу органи јавне власти, а које се односе на угрожавање, односно заштиту животне средине постоји неоторива претпоставка да постоји оправдани интерес јавности да их зна у смислу члана 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те орган власти у тим ситуацијама не може да доказује супротно.

Даље, када се информације траже у вези са заштитом животне средине, као што су у конкретном случају радови на уређењу водотока који подразумевају чишћење муља и одлагање седимента у речном кориту реке Дунав, у зони Великог ратног острва као заштићеног природног добра на територији града Београда и које као такво има еколошки, културно-историјски значај за град Београд, при чему је неспорно да постоји узнемиреност грађана због могућности да такви радови евентуално имају непосредан утицај на животну средину, орган власти, према одредби члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има обавезу да по захтеву поступа у року од 48 сати од пријема захтева. Прописивањем оваквог привилегованог, кратког рока за поступање по оваквим захтевима, а који представља одступање од уобичајеног, општег рока од 15 дана, намера је законодавца да обавезе органе јавне власти да у, ситуацијама које су у вези са угрожавањем или заштитом животне средине, а које се могу означити као крајње хитне и/или алармантне и које се односе на неку изненадну и непредвиђену опасност која је проузрокована људском активношћу или је последица природних појава, укључујући и информацију о, између осталог, управљању ископаним седиментом, као у конкретном случају, брзо и ефикасно пружи грађанима информације које су им неопходне да би грађани донели адекватне одлуке и своје понашање прилагодили тренутној ситуацији.

Решење број: 071-11-6/2026-03 од 27. 2. 2026. године

20 Решењем Повереника бр. 071-11-6/2026-03 од 27. 2. 2026. године наложено је Друштву с ограниченом одговорношћу Србијаводе Београд, са седиштем у Београду, да без одлагања, а најкасније у року од два дана од дана пријема овог решења, поступи по захтеву А. А. из З. за приступ информацијама од јавног значаја, поднетом 27. 12. 2025. године.

6.2. ИЗВЕШТАЈ О „ПОСЛЕДЊЕМ МЕРЕЊУ“ НИВОА БУКЕ И РОК ОД 48 САТИ

Како су предметним захтевом тражене информације које се односе на „извештај последњег мерења о нивоу буке“ са одређене мерне станице, а да се при томе на основу података који су наведени у захтеву, у конкретном случају не може закључити да су те информације у вези са ситуацијама када је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност по интересе ближе побројане чланом 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да жалиља није навела податке (нпр. о извору буке – да ли буку емитује превозно средство, угоститељски објекат; да ли је реч о буци која настаје од индустријских и производних активности; у ком тренутку је вршено мерење буке – да ли је у питању редовно периодично мерење нивоа буке које се врши једном у три године или је реч о мерењу нпр. по налогу инспектора за заштиту животне средине извршеном у тренутку непосредно пре подношења захтева и сл.; да ли постоји негативан утицај буке на здравље; који су штетни ефекти буке, односно који је степен ометања људи буком и слично) на основу којих би орган власти могао да претпостави да се тражене информације односе на угрожавање или заштиту животне средине. Из наведеног произилази да у погледу информација тражених предметним захтевом нису испуњени услови за поступање органа власти у року од 48 сати од пријема захтева. С друге стране, неспорно је да тражене информације јесу од значаја за јавност, односно да за информацијама у вези са мерењем нивоа буке на мерним станицама постоји појачан интерес јавности да зна, али у конкретном случају нису испуњени услови прописани одредбом члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да жалиља није навела у захтеву податке на основу којих се може претпоставити да су тражене информације од значаја за заштиту животне средине, односно да се исте односе на угрожавање или заштиту животне средине.

Из образложења²¹

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога.

21 Решењем Повереника бр. 071-11-9527/2025-03 од 12. 8. 2025. године одбачена је као преурањена жалба коју је изјавила А. А. из Б., преко пуномоћника Б. Б., адвоката из Б., због непоступања Градског завода за јавно здравље у Београду по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 16. 7. 2025. године.

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б. поднела дана 16. 7. 2025. године Градском заводу за јавно здравље у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је, позивајући се на одредбу члана 15. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени Гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), тражила да је обавести да ли поседује тражене информације и да јој редовном поштом на адресу ..., као и електронском поштом на адресу ...@gmail.com, достави копије докумената који садрже информације које се односе на последње мерење о нивоу буке са мерне станице за контролу комуналне буке број ... у ..., истичући да наведене информације тражи као власница стана у улици

Чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно уређеног захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упуту копију тог документа, док је ставом 2. прописано да орган власти, уколико се захтев односи на информацију за коју се може претпоставити да је од значаја за заштиту живота или слободе неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва и животне средине, мора да обавести тражиоца о поседовању те информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, односно да му изда копију тог документа најкасније у року од 48 сати од пријема захтева, а ставом 12. истог члана да је, у супротном, орган власти дужан да у истом року донесе решење о одбијању захтева.

Чланом 22. став 1. тачка 2. истог закона прописано је да тражилац може изјавити жалбу Поверенику ако орган власти, супротно члану 16. ст. 1–3. тог закона, не одговори у прописаном року на захтев тражиоца.

Чланом 24. став 3. наведеног закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблагоприятна и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Одредбом члана 3. тачка 33а) подтачка 1) Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11 – одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18 – др. закон, 95/18 – др. закон и 94/24 – др. закон) прописано је да информација о животној средини јесте свака информација у писменом, визуелном, звучном, електронском или другом материјалном облику, којом располаже орган јавне власти или која се чува у име органа јавне власти, о: стању чинилаца животне средине, као што су ваздух и атмосфера, вода, тло, земљиште, предели и природна подручја, укључујући мочварна, приобална, речна и језерска подручја, биодиверзи-

тет и његове компоненте, геодиверзитет и геонаслеђе, генетички модификоване организме, као и о интеракцији између ових чинилаца (подтачка 1) и факторима као што су материје, енергија, бука, зрачење или отпад, укључујући радиоактивни отпад, емисије, испуштања и други облици емитовања у животну средину који утичу или могу утицати на чиниоце животне средине из подтачке (1) (подтачка 2), а одредбом члана 3. тачка 33д) тог закона прописано је да информација која се односи на угрожавање односно заштиту животне средине јесте информација о изненадној опасности која је проузрокована људском активношћу или је последица природних појава, укључујући и информацију о емисијама у животну средину, док је одредбом члана 3. тачка 33д) истог закона прописано да информација која се односи на угрожавање односно заштиту животне средине јесте информација о изненадној опасности која је проузрокована људском активношћу или је последица природних појава, укључујући и информацију о емисијама у животну средину.

Одредбом члана 3. тачка 8. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96 од 8. 10. 2021. године) прописано је да се заштита од буке у животној средини обезбеђује утврђивањем услова и предузимањем мера заштите од буке који су део интегралног система заштите животне средине и односи се на мерење и оцену нивоа буке у животној средини, одредбом члана 18. ст. 1. и 2. наведеног закона прописано да правно лице које је власник, односно корисник извора буке дужно је да пре стављања извора буке у употребу обезбеди прво мерење буке на локацији, прибави извештај о мерењу буке овлашћене стручне организације, сноси трошкове тих мерења и по потреби спроведе мере звучне заштите у складу са овим законом, као и да правно лице које је власник, односно корисник извора буке дужно је да након реконструкције објекта или замене техничких капацитета којима се мењају услови емисије буке у животну средину обезбеди мерење буке у зони утицаја, израду извештаја о мерењу буке и сноси трошкове тих мерења, у складу са тим законом, а одредбом члана 23. тог закона је прописано да се редовно периодично мерење нивоа буке у животној средини управљач објектом који емитује буку, власник, односно корисник извора буке, врши једном у три године, при чему на основу одредбе члана 25. став 1. истог закона мерење буке у животној средини врши овлашћено правно лице, а одредбом члана 26. став 1. наведеног закона је прописано да мерење буке пореклом из угоститељских објеката, поред овлашћеног правног лица које испуњава прописане услове, може да врши комунални милиционар јединице локалне самоуправе еталонираним уређајима за мерење буке у складу са посебним прописом којим се уређује методологија мерења буке, а у складу са одлуком органа јединице локалне самоуправе, док

је одредбом члана 28. став 2. тог закона прописано да субјекти заштите животне средине од буке из члана 5. тач. од 1) до 3) овог закона дужни су да обезбеде приступ јавности информацијама и подацима из стратешких карата буке у животној средини и акционих планова, у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита животне средине. Осим тога, инспектор за заштиту животне средине у вршењу инспекцијског надзора има право и дужност да утврђује, између осталог, на основу одредаба члана 33. став 2. тач. 3, 4. и 5. Закона о заштити од буке у животној средини да ли су нивои буке у акустичној зони изнад прописане граничне вредности, да ли правна лица врше обавезе прописане чланом 18. овог закона, као и да ли је организатор јавног окупљања или манифестације поднео захтев надлежном органу за доношење акта о одређивању мера звучне заштите, односно да ли организатор јавног окупљања и активности спроводи мере звучне заштите.

Имајући у виду да је, у конкретном случају, жалиља 22. 7. 2025. године, преко пуномоћника, изјавила жалбу Поверенику због непоступања Градског завода за јавно здравље у Београду по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 16. 7. 2025. године, Повереник налази да је жалба преурањена јер је изјављена пре истека рока од 15 дана од дана пријема захтева, у коме је орган власти био дужан да по поднетом захтеву поступи, односно жалба је најраније могла бити изјављена 1. 8. 2025. године (последњи дан рока за поступање органа власти по предметном захтеву жалиоца био је 31. 7. 2025. године). Стога је, на основу члана 23. и члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

Чињеница да је жалиља у жалби навела да је рок за одговор за давање информација које се тичу угрожавања и заштите здравља и животне средине 48 сати, није могла утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што, према одредби члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, орган власти има обавезу да поступа у року од 48 сати од пријема захтева у ситуацији када су захтевом тражене информације за које се на основу података који су наведени у захтеву може претпоставити да су од значаја за заштиту живота или слободе неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва или у конкретном случају животне средине. Прописивањем оваквог привилегованог, кратког рока за поступање по оваквим захтевима, а који представља одступање од уобичајеног, општег рока од 15 дана, намера је законодавца да обавезе органе јавне власти да у поменутим ситуацијама, а које се могу означити као крајње хитне и/или алармантне и које се односе на неку изненадну и непредвиђену опасност по наведене витално важне

интересе, брзо и ефикасно пруже грађанима информације које су им неопходне како би своје понашање и одлуке ускладили са датом ситуацијом. Дакле, ради се о ситуацијама када је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози поменуте интересе, при чему орган власти на основу података који су наведени у захтеву то може претпоставити.

Како су предметним захтевом тражене информације које се односе на „извештај последњег мерења о нивоу буке“ са одређене мерне станице, а да се при томе на основу података који су наведени у захтеву, у конкретном случају не може закључити да су те информације у вези са ситуацијама када је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност по интересе ближе побројане чланом 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да жалиља није навела податке (нпр. о извору буке – да ли буку емитује превозно средство, угоститељски објекат; да ли је реч о буци која настаје од индустријских и производних активности; у ком тренутку је вршено мерење буке – да ли је у питању редовно периодично мерење нивоа буке које се врши једном у три године или је реч о мерењу нпр. по налогу инспектора за заштиту животне средине извршеном у тренутку непосредно пре подношења захтева и сл., да ли постоји негативан утицај буке на здравље; који су штетни ефекти буке, односно који је степен ометања људи буком и слично) на основу којих података би орган власти могао претпоставити да се тражене информације односе на угрожавање или заштиту животне средине. Из наведеног произилази да у погледу информација тражених предметним захтевом нису испуњени услови за поступање органа власти у року од 48 сати од пријема захтева. С друге стране, неспорно је да тражене информације јесу од значаја за јавност, односно да за информацијама у вези са мерењем нивоа буке на мерним станицама постоји појачан интерес јавности да зна, али са свега наведеног Повереник налази да, у конкретном случају, нису испуњени услови прописани одредбом члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да жалиља није навела у захтеву податке на основу којих се може претпоставити да су тражене информације од значаја за заштиту животне средине, односно да се исте односе на угрожавање или заштиту животне средине.

Решење број: 071-11-9527/2025-03 од 12. 8. 2025. године

7. ОБАВЕЗА ОБЈАВЉИВАЊА ИНФОРМАТОРА О РАДУ

7.1. ГРАДСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ГРАДА С. ИМА ОБАВЕЗУ ИЗРАДЕ И ОБЈАВЉИВАЊА ИНФОРМАТОРА О РАДУ

У конкретном случају Градска изборна комисија Града С. представља орган Града С. за спровођење избора у смислу Закона о локалним изборима (чија су обавезност постојања, надлежност, начин избора и друга важна питања уређени тим законом), али је реч и о органу који је изабран од стране Градске скупштине града С., у односу на коју је самостална и независна и којој одговара за свој рад. Чињеница да комисија нема својство правног лица, сопствене изворе финансирања, самосталну имовину, буџет и посебан рачун у том смислу не утичу на њен статус, према Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Околност да је информатор о раду Скупштине града С. јавно доступан, те да се „све одлуке и записници са седница, као и промене у њеном саставу објављују на веб-презентацији Републичке изборна комисије“ такође нису од утицаја, имајући у виду да је изборна комисија самостална и независна у односу на Скупштину града С., док се објављивањем одлука и записника на²² веб-презентацији Републичке изборне комисије не испуњавају обавезе из Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења

У поступку спровођења Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и праћења поштовања обавеза органа власти утврђених тим законом Повереник је дана 27. 2. 2026. године, по пријави, утврдио да Градска изборна комисија града С. није израдила и објавила информатор о раду у Јединственом информационом систему информатора о раду.

Члан 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописује да орган јавне власти (у даљем тексту: орган власти) у смислу овог закона јесте:

22 Решењем Повереника број: 073-05-624/2026-08 од 28. 5. 2026. године утврђено је да Градска изборна комисија града С., као орган власти, није у законском опредељеном року израдила свој информатор о раду и објавила исти путем Јединственог информационог система информатора о раду, који води и одржава Повереник, чиме није извршила своје обавезе прописане чланом 39. истог закона и наложено јој је да, у року од 7 (седам) дана од дана доставе тог решења, изради свој информатор о раду и објави га путем Јединственог информационог система информатора о раду, који води и одржава Повереник на веб-адреси: <https://informer.poverenik.rs/pristup>.

- 1) орган Републике Србије;
- 2) орган аутономне покрајине;
- 3) орган општине, града, градске општине и града Београда;
- 4) јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. од 1) до 3) овог става;
- 5) привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један или више органа власти из тач. од 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања;
- 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. од 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру;
- 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става;
- 8) правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности;
- 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења;
- 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. од 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

У глави VI истог закона (Мере за унапређивање јавности рада органа власти), у члану 39. став 1, прописано је да орган власти из члана 3. тач. од 1) до 7) овог закона израђује информатор о свом раду, који садржи нарочито:

- 1) основне податке о органу и информатору (укључујући радно време и информацију о приступачности особама са инвалидитетом објеката које користи орган);
- 2) организациону структуру (органиграм);
- 3) имена, податке за контакт и опис функција руководиоца организационих јединица;
- 4) опис правила у вези са јавношћу рада;
- 5) опис надлежности, овлашћења и обавеза;
- 6) опис поступања у оквиру надлежности, овлашћења и обавеза;
- 7) за колегијалне органе, податке о одржаним седницама и опис начина доношења одлука;

8) навођење прописа које орган примењује у свом раду и прописа за чије доношење је надлежан;

9) навођење стратегија, програма, планова и извештаја које је до-нео орган;

10) навођење аката из тач. 8) и 9) овог става који су у поступку припреме од стране органа;

11) списак услуга које орган пружа заинтересованим лицима;

12) поступак ради пружања услуга из тачке 11) овог става;

13) преглед података о пруженим услугама из тачке 11) овог става;

14) финансијске податке (податке о буџету, односно финансиј-ском плану и изворима прихода);

15) податке о јавним набавкама, укључујући план јавних набав-ки и списак закључених уговора о набавкама добара, услуга, радова и непокретности, са вредностима закључених уговора, датумом закључења и роком трајања;

16) податке о државној помоћи (са подацима о субјектима субвен-ција и донација и њиховим износима);

17) податке о извршеним инспекцијама и ревизијама пословања органа;

18) податке о исплаћеним платама, зарадама и другим примањи-ма, укључујући податке о платама органа руковођења, односно упра-вљања и руководиоца организационих јединица;

19) податке о средствима рада и објектима које орган поседује, односно користи;

20) чување носача информација;

21) врсте информација у поседу, укључујући садржај база подата-ка и регистара којима рукује орган;

22) врсте информација којима орган власти омогућава приступ;

23) списак најчешће тражених информација од јавног значаја;

24) информације о подношењу захтева, са адресама за пријем по-ште и електронске поште и подацима о роковима за поступање по захтеву, праву на правно средство и лицу надлежном за поступање по захтеву.

Члан 39. став 2. овог закона прописује да се Информатор израђује у електронском и машински читљивом облику, а објављује се путем јединственог информационог система информатора о раду, који води и одржава Повереник, у складу са упутством Повереника из члана 40. овог закона.

Члан 40 истог закона прописује да Повереник издаје упутство по којем се израђује и објављује информатор из члана 39. овог закона и

пружа савете, на захтев органа власти, у циљу правилног, потпуног и благовременог испуњења обавезе објављивања информатора.

Начин израде и објављивања информатора о раду органа власти у јединственом информационом систему уређени су Упутством за израду и објављивање Информатора о раду органа јавне власти („Службени гласник РС“, број 10/22).

Члан 46. став 1. тачка 6. прописује да ће се новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара казнити за прекршај руководилац органа власти ако орган власти пропусти да изради и ажурира информатор о свом раду (члан 39).

Члан 32. став 1. самосталних чланова Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21) прописује да су органи власти, који у складу с чланом 24. овог закона (измењени члан 39. Закона) имају обавезу израђивања информатора о раду, дужни да у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона израде информаторе у складу са одредбама тог члана 24.

Одредбом члана 25. истог закона (одлучивање Повереника у вези с мерама за унапређење јавности рада) у ставу 1. прописано је овлашћење Повереника да по пријави или по службеној дужности донесе решење којим утврђује да орган власти није извршио своје обавезе предвиђене овим законом и да му наложи мере за њихово извршење, с тим да му претходно омогући да се писмено изјасни.

Повереник је 27. 2. 2026. године извршио увид у Јединствени информациони систем информатора о раду, на интернет страници <https://informator.poverenik.rs/pristup>, и констатовао да исти орган власти није израдио и објавио информатор о раду, у складу са обавезама из члана 39. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Имајући у виду наведено, Повереник је дописом број 073-05-624/2026-08 од 27. 2. 2026. године од Градске изборне комисије града С. затражио писмено изјашњење о свим околностима релевантним за објављивање предметног информатора, у року од седам дана од дана пријема овог дописа.

Градска изборна комисија града С. је доставила одговор број 000809916 2026 08873 001 000 000 001 од 3. 3. 2026. године, који је у

служби Повереника примљен 10. 3. 2026. године, у којем је наведено: да Градска изборна комисија града С. није утврђена као орган Града у смислу Статута града С.; да Градска изборна комисија нема својство правног лица нити правни субјективитет, па самим тим не може бити сматрана „другим правним субјектом“ у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да комисија нема сопствене изворе финансирања, не располаже самостално имовином, нема свој буџет нити посебан рачун, већ се средства за њен рад обезбеђују у буџету града С., у складу са законом; да је израз „органи за спровођење локалних избора“ употребљен у функционалном смислу, ради означавања субјеката надлежних за спровођење изборног поступка, а не у смислу органа јавне власти из Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да би „супротно тумачење довело до правно неодрживог закључка да и бирачки одбори имају статус органа јавне власти“; да је информатор о раду органа који је образовао Градску изборну комисију (Скупштина града С.) јавно доступан, чиме је обезбеђена транспарентност рада органа локалне самоуправе, док се све одлуке и записници са седница, као и промене у њеном саставу објављују на веб-презентацији Републичке изборне комисије, чиме је јавност благовремено и потпуно информисана о раду Комисије; да ће, уколико Повереник заузме другачији правни став, без одлагања приступити изрази и објављивању информатора о раду.

Наводи из дописа Градске изборне комисије Града С. од 3. 3. 2026. године да нису орган јавне власти нису могли бити прихваћени из следећих разлога.

Закон о локалним изборима („Службени гласник РС“, бр. 14/22, 35/24 и 47/26-4) у другој глави, која носи наслов „Органи за спровођење локалних избора“, а која садржи три одељка и то: 1) Заједничка правила за органе за спровођење локалних избора; 2) Изборна комисија и 3) Бирачки одбори, изричито прописује да су органи за спровођење локалних избора изборна комисија и бирачки одбори, односно да локалне изборе спроводе изборна комисија и бирачки одбори (члан 9), као органи за спровођење локалних избора, те да су органи за спровођење локалних избора самостални и независни и раде на основу закона и прописа донетих на основу закона, те да за свој рад одговарају органу који их је образовао (члан 10). У Заједничким правилима за органе за спровођење локалних избора (чл. 9–17. Закона о локалним изборима), а која се односе и на изборне комисије и на бирачке одборе, прописана су општа правила о положају органа за спровођење локалних избора; о томе ко и под којим условима може да буде члан и заменик члана у органу за спровођење локалних из-

бора; правила о органу за спровођење локалних избора у сталном и проширеном саставу;

општа правила о предлагању чланова и заменика чланова у органе за спровођење локалних избора; правила о одлучивању органа за спровођење локалних избора; услов за чланство у органу за спровођење локалних избора; како престаје функција у органу за спровођење локалних избора и посебан случај престанка функције.

Одредбама чл. 18–26. Закона о локалним изборима прописано је ко чини изборну комисију у сталном саставу, како се именују чланови изборне комисије у сталном саставу; затим прописан је посебан услов за именовање председника и заменика председника изборне комисије; прописано је ко је овлашћени предлагач за именовање чланова и заменика чланова изборне комисије у сталном саставу; како се, коме и у ком року изјављује жалба против одлуке о именовању чланова и заменика чланова изборне комисије у сталном саставу; затим правила о учесницима у раду изборне комисије без права одлучивања. Потом су прописана правила о изборној комисији у проширеном саставу; правила о приговору против решења о предлогу за именовање члана и заменика члана изборне комисије у проширеном саставу; надлежности изборне комисије, као и правила о објављивању одлука изборне комисије. Притом, чланом 18. став 2. Закона о локалним изборима прописано је да председника, чланове, заменика председника и заменике чланова изборне комисије именује скупштина.

Из цитираних законских одредби несумњиво произилази да изборне комисије које спроводе локалне изборе испуњавају критеријуме да буду органи јавне власти и у смислу члана 3. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али и у смислу члана 3. тачка 4. истог закона.

Изборне комисије које спроводе локалне изборе представљају посебне органе власти у локалној самоуправи, надлежне за спровођење локалних избора, односно представљају посебне органе општине, града, или градске општине, чија су обавезност постојања, статус, надлежност и друга значајна питања регулисана Законом о локалној самоуправи (чл. 9–26. Закона о локалним изборима), односно представљају органе јавне власти и у смислу члана 3. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Осим тога, изборне комисије представљају органе власти и у смислу члана 3. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја с обзиром на то да је чланом 18. став 2. Закона о ло-

калним изборима изричито прописано да председника, чланове, заменика председника и заменике чланова изборне комисије именује скупштина (града/општине) по кључу који зависи од броја уписаних бирача (члан 18. став 1. Закона о локалним изборима).

У конкретном случају Градска изборна комисија Града С. представља орган Града С. за спровођење избора у смислу Закона о локалним изборима (чија су обавезност постојања, надлежност, начин избора и друга важна питања уређени тим законом), али је реч и о органу који је изабран од стране Градске скупштине града С., у односу на коју је самостална и независна и којој одговара за свој рад. Чињеница да комисија нема својство правног лица, сопствене изворе финансирања, самосталну имовину, буџет и посебан рачун у том смислу не утичу на њен статус, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Околност да је информатор о раду Скупштине града С. јавно доступан, те да се „све одлуке и записници са седница, као и промене у њеном саставу објављују на веб-презентацији Републичке изборна комисије“ такође нису од утицаја, имајући у виду да је изборна комисија самостална и независна у односу на Скупштину града С., док се објављивањем одлука и записника на веб-презентацији Републичке изборне комисије не испуњавају обавезе из Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Решење број: 073-05-624/2026-08 од 28. 5. 2026. године

7.2. ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКА КОМОРА СРБИЈЕ ИМА ОБАВЕЗУ ИЗРАДЕ И ОБЈАВЉИВАЊА ИНФОРМАТОРА О РАДУ

Јавнобележничка комора је основана Законом о јавном бележничтву, као обавезно професионално удружење јавних бележника, при чему је неспорно да има и јавна овлашћења, а из чега произилази да, поред испуњености услова из члана 3. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за стицање статуса органа јавне власти, испуњава и критеријуме из члана 3. тачка 9. тог закона за стицање статуса органа власти. Међутим, како је критеријум из члана 3. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да би неки правни субјект имао статус органа јавне власти вишег ранга у односу на онај из члана 3. тачка 9. истог закона, то је Јавнобележничка комора Србије орган власти у смислу члана 3. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, што последично значи да има обавезу израде и одржавања информатора о раду.

Из образложења²³

У поступку спровођења Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и праћења поштовања обавеза органа власти утврђених тим законом, Повереник је дана 9. 3. 2026. године, по пријави, утврдио да Јавнобележничка комора Србије није израдила и објавила информатор о раду у Јединственом информационом систему информатора о раду.

(...)

Повереник је 9. 3. 2026. године извршио увид у Јединствени информациони систем информатора о раду, на интернет страници <https://informatior.poverenik.rs/pristup> и констатовао да исти орган власти није израдио и објавио информатор о раду, у складу са обавезама из члана 39. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Имајући у виду наведено, Повереник је дописом број 073-05-760/2026-08 од 9. 3. 2026. године од Јавнобележничке коморе Србије затражио писмено изјашњење о свим околностима релевантним за објављивање предметног информатора, у року од седам дана од дана пријема овог дописа.

Јавнобележничка комора Србије је дописом број 809-2-VII/2026 од 13. 3. 2026. године, који је у Служби Повереника примљен 25. 3. 2026. године, одговорила да иста не спада у круг органа власти који су у обавези да израђују информатор о раду, будући да представљају орган власти из члана 3. тачка 9) истог закона.

Повереник је имао у виду наводе из акта Јавнобележничке коморе Србије од 13. 3. 2026. године, али је нашао да нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, из разлога што је Јавнобележничка комора Србије орган власти из члана 3. тачка 4) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

23 Решењем Повереника број 073-05-760/2026-08 од 21. 5. 2026. године утврђено је да Јавнобележничка комора Србије, као орган власти, није у законом опредељеном року израдила свој информатор о раду и објавила исти путем Јединственог информационог система информатора о раду, који води и одржава Повереник, чиме није извршила своје обавезе прописане чланом 39. истог закона и наложено јој је да, у року од 7 (седам) дана од дана пријема овог решења, изради свој информатор о раду и објави исти путем Јединственог информационог система информатора о раду, који води и одржава Повереник на веб-адреси: <https://informatior.poverenik.rs/pristup>.

Закон о јавном бележништву („Службени гласник РС“, бр. 31/11, 85/12, 19/13, 55/14 – др. закон, 93/14 – др. закон, 121/14, 6/15, 106/15 и 94/24) прописује у члану 12. да се јавни бележници удружују у Јавнобележничку комору. Члан 118. овог закона прописује: да је Комора професионално удружење у које се удружују јавни бележници уписани у њен именик; да Комора послује као непрофитно удружење; да Комора има својство правног лица са овлашћењима одређеним законом и Статутом Коморе (у даљем тексту: Статут); да је седиште Коморе у Београду. Исти закон прописује и делокруг послова, статут и друге опште акте Коморе, изворе прихода, њене органе, као и надзор над њеним радом.

Из наведених законских одредби недвосмислено произилази да је Јавнобележничка комора успостављена, односно основана Законом о јавном бележништву, као професионално удружење, које има својство правног лица, у коме мора бити сваки јавни бележник који је уписан у њен именик, односно јавни бележник не може да бира да ли ће бити члан овог удружења или неће, већ самим тим што је именован за јавног бележника он аутоматски постаје и члан Коморе. Делокруг рада Коморе је дефинисан чланом 119. став 1. Закона о јавном бележништву, при чему је у ставу 2. истог члана прописано и то која јавна овлашћења се поверавају Комори (одлучивање по захтеву за изузеће јавног бележника; утврђивање критеријума за зараду јавнобележничког приправника, јавнобележничког сарадника односно јавнобележничког помоћника; вршење стручног надзора над радом јавног бележника и покретање и спровођење дисциплинског поступка; вођење именика јавних бележника, јавнобележничких приправника, јавнобележничких сарадника, јавнобележничких помоћника, заменика и вршилаца дужности јавних бележника и јавнобележничких канцеларија; одлучивање о правима и дужностима јавних бележника, јавнобележничких приправника, јавнобележничких сарадника, јавнобележничких помоћника, заменика и вршилаца дужности јавних бележника; доношење Јавнобележничког пословника).

Из свега наведеног, несумњиво произилази да је Јавнобележничка комора основана самим Законом о јавном бележништву, као обавезно професионално удружење јавних бележника, при чему је неспорно да има и јавна овлашћења, а из чега произилази да, поред испуњености услова из члана 3. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за стицање статуса органа јавне власти, испуњава и критеријуме из члана 3. тачка 9. тог закона за стицање статуса органа власти. Међутим, како је критеријум из члана 3. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да би неки

правни субјект имао статус органа јавне власти, вишег ранга у односу на онај из члана 3. тачка 9. истог закона, то је Јавнобележничка комора Србије орган власти у смислу члана 3. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, што последично значи да има обавезу израде и одржавања информатора о раду.

Имајући у виду да су се доношењем Закона о јавном бележништву стекли услови за успостављање Јавнобележничке коморе Србије, те да је исти пропис уредио њен статус и функционисање, Повереник је утврдио да овај орган власти има статус правног лица које је основано истим прописом. Из овог разлога Јавнобележничка комора Србије спада у категорију органа власти из члана 3. тачка 4) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и има обавезу израде информатора о раду, у складу с чланом 39. истог закона.

Решење број 073-05-760/2026-08 од 21. 5. 2026. године

8. ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК

8.1. ДОКАЗ О УРУЧЕЊУ ОДГОВОРА ТРАЖИОЦУ ИНФОРМАЦИЈЕ

Одбрана окривљене А. А. да сматра да је у свему поступила по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја и тражиоцу информација у законом предвиђеном року послала одговор, али да се исти по истеку рока чувања вратио, јер није подигнут у пошти, није прихваћена као основана, из разлога што окривљена није до дана доношења ове пресуде доставила доказ да је уручење наведеног одговора тражиоцу информације извршено у складу са одредбама члана 75. Закона о општем управном поступку, па суд налази да је одбрана окривљене очито усмерена на одуговлачење поступка и избегавање одговорности за учињени прекршај, с обзиром на то да није поткрепљена доказима.

Из пресуде Прекршајног суда у Зајечару I-6 Пр. бр. 5211/24 од 23. 12. 2025. године

На основу захтева за судско одлучивање А. А. из Б., овлашћеног лица за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја у Јавном комуналном предузећу Водовод, поднетог дана 8. 11. 2024. године по основу прекршајног налога бр. Пн 074-02-774/2024-10 од 15. 10. 2024. године издатог од странс Републике Србије, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, покренут је прекршајни поступак, због прекршаја из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У Захтеву за судско одлучивање окривљена је преко браниоца Б. Б. адвоката из Б. навела да је благовремено поступила по захтеву поднетом дана 28. 6. 2024. године од стране В. В. из Н. јер је одмах након пријема захтева 3. 7. 2024 године поступила по захтеву и поштом дана 8. 7. 2024. године послала те информације подносиоцу захтева о чему је и Поверенику приложила доказ из поште, али подносилац захтева није подигао пошиљку са траженим информацијама, а знао је да је у Н. стигла пошиљка, јер је био обавештен дана 16. 7. 2024. године о чему су приложили доказ кретања пошиљке.

На саслушању у присуству овлашћеног браниоца Б. Б., адвоката из Б., окривљена је навела да оспорава прекршајни налог и прекршај који јој се ставља на терет из свих разлога које је навела у свом захтеву за судско одлучивање од 8. 11. 2024. године с обзиром на то да сматра да је у свему поступила по Закону о јавном приступу информацијама од јавног значаја. Уз захтев за судско одлучивање приложила је и све доказе својих навода. Бранилац окривљене је предложио да се од поште у Н. затражи извештај да ли је и кад В. В. из Н. обавештен о

пријему пошиљке из Б., бр.РЕ...РС током јула 2024. године од ЈКП Водовод из Б. Предложио је извођење доказа из захтева: саслушање сведока В. В. из Н., као тражиоца информација, на околност због чега је писао ургенцију иако је тражио информацију и остаје при свим предлозима из захтева за судско одлучивање.

Дана 1. 9. 2025. године упућена је замолница Прекршајном суду у Н. ради саслушања сведока В. В., али се иста вратила као неудовољена дана 30. 10. 2025. године из разлога, јер се сведок налази на привременом раду у иностранству те је суд одустао од извођења овог доказа и због економичности поступка одлучио да се одлука донесе на основу расположивих доказа.

Оценом изведених и достављених доказа, увидом у прекршајни налог бр. Пн 07402-774/2024-10 од 15. 10. 2024. године издатог од стране Република Србија, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Решење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности број 071-11-9438/2024-03 од 20. 9. 2024 године, допис Јавног комуналног предузећа Водовод од 8. 7. 2024. године, праћење статуса пошиљке РЕ...РС, допис Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности број 071-11-9438/2024-03 од 26. 8. 2024 године, Жалбу од 19. 7. 2024 године, Изјашњење по жалби Јавног комуналног прсдузећа Водовод од 30. 8. 2024 године, Допис Јавног комуналног предузећа Водовод од 2. 9. 2024. године, Изјашњење Јавног комуналног предузећа Водовод од 20. 9. 2024. године, ценећи одбрану окривљене, неспорно је да је окривљена поступила супротно одредби члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којом је прописано да ће се новчаном казном од 30.000 казнити за прекршај овлашћено лице, односно руководилац органа, ако не поступи по захтеву у складу са роковима из члана 16. овог закона (ћутање управе), док је чланом 16. став 1 овог закона прописано да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева односно уређеног захтева, тражиоца информације обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно изда му или упуту копију тог документа, копија документа је упућена тражиоцу даном напуштања писарнице органа од кога је информација тражена, односно даном упућивања електронске поште, јер као овлашћено лице за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја у Јавном комуналном предузећу Водовод Б., дана 16. 7. 2024. године, није поступила по Захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране В. В. из Н. почев од дана 28. 6. 2024. године као дана пријема захтева за приступ информацијама од јавног значаја па до дана 15. 7. 2024. године, као дана истека законског рока

од 15 дана, сходно обавези из члана 16. став Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а што је утврђено у поступку по жалби подносиоца захтева коначним и обавезујућим решењем Повереника 071-11-9438/2024-03 од 20. 9. 2024. године, донетом на основу члана 24. став 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то се радњом окривљене стичу сва битна обележја прекршаја из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ближе описаном у изреци пресуде, па је суд за исти прекршај оглашава одговорном.

Одбрана окривљене А. А. да сматра да је у свему поступила по Закону о јавном приступу о информацијама од јавног значаја и тражиоцу информација у законом предвиђеном року послала, али да се исти по истеку рока чувања вратио јер није подигнут у пошти, није прихваћена као основана, из разлога што окривљена није до дана доношења ове пресуде доставила доказ да је уручење наведеног одговора тражиоцу информације извршено у складу са одредбама члана 75. Закона о општем управном поступку, па суд налази да је одбрана окривљене очито усмерена на одуговлачење поступка и избегавање одговорности за учињени прекршај, с обзиром на то да није поткрепљена доказима.

Број предмета Повереника: Пн 074-02-774/2024-10

8.2. СТАТУС ОРГАНА ЈАВНЕ ВЛАСТИ КОЈИ НИЈЕ УПИСАН У КАТАЛОГУ ОРГАНА ЈАВНЕ ВЛАСТИ НА ВЕБ-ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ПОВЕРЕНИКА

Како је увидом у извод са званичне веб-презентације Телеком Србије а. д. Београд и у извод са званичне веб-презентације Агенције за привредне регистре суд утврдио да је привредно друштво *Arena channels group*, друштво са ограниченом одговорношћу, чији је једини члан Телеком Србија а. д. Београд, а да је већински власник Телеком Србија а. д. Београд са 58,11% удела Република Србија, суд је закључио да су испуњени услови прописани чланом 3. став 1. тачка 6. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја и да конкретно привредно друштво јесте орган јавне власти. Чињеница да се привредно друштво не налази у каталогу органа јавне власти на веб-презентацији Повереника није чињеница од које зависи да ли ће се привредно друштво сматрати органом јавне власти, имајући у виду да таква чињеница није услов који закон прописује како би се неко привредно друштво сматрало органом јавне власти.

Из пресуде Прекршајног суда у Београду 114 Пр.бр. 35171/25 од 27. 10. 2025. године

По захтеву за судско одлучивање о прекршајном налогу Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, број: Пн. 074-02-21/2025-10 издатом дана 31. 3. 2025. године, који је окривљени поднео суду преко браниоца А. А., адвоката из Б., дана 15. 5. 2025. године, покренут је прекршајни поступак због прекршаја описаног у изреци пресуде.

У писаној одбрани, достављеној овом суду, преко браниоца, окривљени је навео да не прихвата одговорност за прекршај који му се ставља на терет. Истакао је да није учинио прекршај, јер привредно друштво чији је директор није орган власти и да због тога и не постоји обавеза да обезбеђује приступ информацијама од јавног значаја, у вези с чим је навео да се привредно друштво не налази у каталогу органа јавне власти на веб-презентацији Повереника, нити на листи привредних друштава која су у власништву Републике Србије. (...)

На основу изведених доказа, и то вршења увида у прекршајни налог Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, број Пн 074-02-21/2025-10 од 31. 3. 2025. године, у Решење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности број: 071-11-14509/2024-03 од 3. 1. 2025. године којим се налаже Arena channels group д. о. о. у Београду да у остављеном року поступи по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја, у решење Привредног друштва Arena channels group д. о. о. у Београду којим се одбија захтев тражиоца за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја од дана 30. 1. 2025. године, па је узимајући у обзир писану одбрану окривљеног поднету уз захтев за судско одлучивање и вршећи увид у извод са званичне веб-презентације Телеком Србиј“ а. д. Београд и у извод са званичне веб-презентације Агенције за привредне регистре, суд је на несумњив начин утврдио да је окривљени извршио прекршај из члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, будући да је утврђено да окривљени у својству одговорног лица, као директор у привредном друштву Arena channels group д. о. о. у Београду, које као орган власти почев од дана 20. 9. 2024. године, као дана пријема захтева за приступ информацијама од јавног значаја поднетог од стране Б. Б. из Б., па до дана 7. 10. 2024. године, као дана истека законског рока од 15 дана, није поступило по том захтеву сходно обавези прописаној чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (ћутање управе), а што је утврђено у поступку по жалби подносиоца захтева коначним и обавезујућим решењем Повереника број: 071-11-14509/2024- 03 од 3. 1. 2025. године, донетом на

основу члана 24. став 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, због чега га је огласио одговорним и казнио као у изреци пресуде.

Суд је ценио одбрану окривљеног, али је нашао да је иста без утицаја на постојање његове прекршајне одговорности, имајући у виду да се наводи одбране односе на правно питање о којем је у другом поступку одлучено коначним и извршним решењем Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности број: 071-11-14509/2024-03 од 3. 1. 2025. године, а посебно узимајући у обзир да окривљени у својој одбрани није оспорио чињеницу да у законском прописаном року, односно у року од 15 дана од пријема захтева тражиоца, није поступио по том захтеву.

Суд је ценио одбрану окривљеног у делу да привредно друштво чији је директор није орган власти и да због тога и не постоји обавеза да обезбеђује приступ информацијама од јавног значаја, у вези с чим је наведено да се привредно друштво не налази на каталогу органа јавне власти па веб-презентацији Повереника, нити на листи привредних друштава која су у власништву Републике Србије, али исту није прихватио, налазећи да, супротно наведеном, конкретно привредно друштво јесте орган власти. Наиме, чланом 3. став 1. тачка 6. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја прописано је да је орган власти привредно друштво чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. 1–5. овог става, са 50% или више акција или удела у збиру, док је тачком 5. истог става прописано да је орган власти привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један или више органа власти из тач. 1–4. овог става са 50% или више акција или удела у збиру, односно са више од половине чланова органа управљања. Како је увидом у извод са званичне веб-презентације Телеком Србије а. д. Београд и у извод са званичне веб-презентације Агенције за привредне регистре суд утврдио да је привредно друштво Arena channels group, друштво са ограниченом одговорношћу, чији је једини члан Телеком Србија а. д. Београд, а да је већински власник Телеком Србија а. д. Београд са 58,11% удела Република Србија, суд је закључио да су испуњени услови прописани чланом 3. став 1. тачка 6. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја и да конкретно привредно друштво јесте орган јавне власти. Чињеница да се привредно друштво не налази у каталогу органа јавне власти на веб-презентацији Повереника није чињеница од које зависи да ли ће се привредно друштво сматрати органом јавне власти, имајући у виду да таква чињеница није услов који закон прописује како би се неко привредно друштво сматрало органом јавне власти.

(...)

Суд је приликом одлучивања имао у виду максиму *ne bis in idem* коју је окривљени у својој одбрани истакао, те је нашао да чак и уколико је у кратком временском периоду од стране Повереника издато седам прекршајних налога поводом сличних захтева, не би се радило о повреди поменуте максиме, јер није довољно да је више прекршајних налога издато поводом сличних захтева, односно сличних чињеница, већ је потребно да се сви прекршајни налози односе на исто чињенично стање.

Из напред изведених доказа суд је нашао да је окривљени прекршај извршио из нехата, јер није био свестан могућности наступања забрањене последице, иако је према околностима и према својим личним својствима био дужан и могао бити свестан те могућности, те како је за прекршајну одговорност довољан нехат, а урачунљивост окривљеног у време извршења прекршаја ничим није доведена у питање, то је окривљени на основу члана 249. Закона о прекршајима оглашен одговорним за прекршај којим се терети.

Суд је окривљеном изрекао новчану казну у фиксном износу прописану чланом 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у складу са Законом о прекршајима.

Број предмета Повереника: Пн. 074-02-21/2025-10

8.3. ТЕХНИЧКИ ПРОБЛЕМИ УСЛЕД КОЈИХ НИЈЕ ПРИМЉЕН ЗАХТЕВ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Наводи окривљеног да предметни захтев није примљен путем електронске адресе uslugaps@mts.rs због техничких проблема није од утицаја на другачије одлучивање из разлога што је захтев упућен путем званичне електронске адресе органа власти uslugaps@mts.rs, одређене за пријем захтева за приступ информацијама од јавног значаја, и објављене у Информатору о раду ЈКП Услуга Оџаци.

Из пресуде Прекршајног суда у Сомбору, Одељење у Оџацима, 1-8 Пр бр. 2036/2025 од 10. 2. 2026. године

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Београд издао је прекршајни налог број Пн. 074-02-149/2025-10 од дана 3. 4. 2025. године против А. А. из О., због прекршаја из члана 47. Закона о слободиом приступу информацијама од јавног значаја. Окривљени је 8. 4. 2025. године преузео издати прекршајни налог, а потом је 10. 4. 2025. године суду доставио захтев за судско одлучивање. Решењем судије покренут је и вођен прекршајни

поступак пред овим судом против А. А. из О.

Окривљени је суду доставио писану одбрану на околности изда-тог прекршајног налога. Окривљени А. А. као директор и одговорно лице у ЈКП Услуга Оџаци у писаној одбрани наводи да је Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности упутио ЈКП Услуга Оџаци допис број 071-11- 6197/2024-3 од 14. 5. 2024. године који је запримљен 21. 5. 2024. године, уз који је достављена жалба Б. Б. из Т. због непоступања по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднет 9. 4. 2024. електронским путем. Предузеће је дана 22. 5. 2024. године Поверенику доставило изјашњење у коме је наведено да захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 9. 4. 2024. године никад није запримљен електронским путем, вероватно услед техничких проблема. Повереник је донео решење број 071-11-6197/2024-3 од 10. 3. 2025. године, које је запримљено 18. 3. 2025, а којим је наложено да ЈКП Услуга Оџаци без одлагања, а најкасније у року од осам дана поступи по захтеву подносиоца. Предузеће је 4. 2. 2025. године упутило одговор на адресу Б. Б. који је исти запримио 10. 2. 2025. године. О поступању, Повереник је обавештен дописом од 19. 2. 2025. године. Сматра да је поступљено у складу са законом и донетим решењем Повереника и да одговорност за наведени прекршај не постоји.

У доказном поступку прочитан је захтев за приступ информацији од јавног значаја од 9. 4. 2024. године који је електронском поштом упућен ЈКП Услуга Оџаци, Решење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности број 071- 11-6197/2024-3 од 10. 3. 2025. године, Допис број 071-11-6197/2024-3 од 14. 5. 2024. године, жалба Б. Б. од 6. 5. 2024. године, одговор ЈКП Услуга Оџаци упућен Б. Б. од 4. 2. 2025. године, Прекршајни налог број Пн. 074-02- 149/2025-10 од дана 3. 4. 2025. године, одговор ЈКП Услуга Оџаци упућен поверенику од 19. 2. 2025. године, ценећи одбрану окривљеног, на основу садржине изведених доказа утврђено је следеће чињенично стање.

Окривљени А. А., директор ЈКП Услуга Оџаци, као руководилац органа власти, одговоран је зато што ово привредно друштво, као орган власти, почев од дана 9. 4. 2024. године, као дана пријема захтева за приступ информацијама од јавног значаја поднетог од стране Б. Б. из Т., па до дана 24. 4. 2024. године, као дана истека законског рока од 15 дана, није поступило по том захтеву сходно обавези прописаној у члану 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (Ћутање управе), а што је утврђено у поступку по жалби подносиоца захтева, коначним и обавезујућим решењем Повереника број 071-11- 6197/2024-03 од 10. 3. 2025. године, донетим на основу члана 24. став 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и које је, као прилог, саставни део овог налога, чиме је

неспорно 25. 4. 2024. године у Оџацима, радњом нечињења, односно непоступањем по наведеном захтеву, а на основу тако утврђеног чињеничног стања судија утврдио да је окривљени учинио прекршај из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а којим чланом је прописано да ће се новчаном казном у износу од 30.000,00 динара казнити за прекршај овлашћено лице, односно руководилац органа, ако не поступи по захтеву у складу са роковима из члана 16. овог закона (ћутање управе). Према члану 16. истог закона орган власти је дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда или му упути копију тог документа, односно да најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против тог решења, што исти није учинио.

Решењем Повереника број 071-11-6197/2024-3 од 10. 3. 2025. године наложено је да ЈКП Услуга Оџаци, без одлагања, а најкасније у року од осам дана поступи по захтеву Б. Б. из Т. од 9. 4. 2024. године, које решење је обавезујуће и коначно. У образложењу решења наводи се да је Б. Б. као тражилац информације изјавио жалбу Поверенику 6. 5. 2024. године због непоступања ЈКП Услуга Оџаци по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 9. 4. 2024. године. Повереник је дописом од 14. 5. 2024. године исту доставио ЈКП Услуга Оџаци. У одговору на жалбу од 22. 5. 2024. године орган власти је навео да предметни захтев није примио путем електронске адресе највероватније због техничких проблема. Орган власти по предметном захтеву није поступио у року од 15 дана од дана пријема истог, као ни до дана доношења овог решења, а што је био дужан да учини без одлагања, а у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја обавести да ли поседује тражене информације, уколико исте поседује, достави копије докумената, или да у супротном донесе решење о одбијању захтева у смислу става 12. истог члана. Како орган власти није поступио по предметном захтеву, а није ни оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, односно да су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, без мериторног одлучивања о наведеном захтеву, одлучио као у диспозитиву решења нашавши да је жалба основана. Осим тога, орган власти је по захтеву могао да поступи када му је предметна жалба достављена од стране Повереника ради изјашњења, што није учинио.

Наводи окривљеног да предметни захтев није примљен путем електронске адресе uslugaps@mts.rs због техничких проблема није од утицаја на другачије одлучивање из разлога што је захтев упућен

путем званичне електронске адресе органа власти uslugaps@mts.rs, одређене за пријем захтева за приступ информацијама од јавног значаја, и објављене у Информатору о раду ЈКП Услуга Оџаци.

По оцени суда окривљени је прекршај учинио са свесним нехатом, јер је био свестан да услед његовог нечињења може наступити забрањена последица, али је олако држао да до забрањене последице неће доћи. Окривљеном је уместо прописане новчане казне за прекршај изречена опомена применом члана 50. став 1. Закона о прекршајима. Исти је доставио информације тражиоцу информација, протеком законског рока, поступивши по решењу Повереника, дакле пре издатог прекршајног налога и покренутог прекршајног поступка, док отежавајуће околности на страни окривљеног нису нађене. Због постојања олакшавајућих околности, које указују да се може очекивати да исти убудуће неће чинити прекршај ове врсте и без изрицања казне, изречена му је опомена као специфична врста санкције, са уверењем да је иста адекватна и примерена тежини учињеног прекршаја и степену његове одговорности, са уверењем да ће се сврха у целости остварити.

Број предмета Повереника: Пн. 074-02-149/2025-10

8.4. КАШЊЕЊЕ У ПОСТУПАЊУ ПО ЗАХТЕВУ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈЕДНОГ ДАНА

Иако је за учињени прекршај по издатом прекршајном налогу прописана новчана казна у фиксном износу од 30.000,00 динара, суд је става да у конкретном случају има места примени члана 50. став 1. Закона о прекршајима, јер постоје околности које у знатној мери умањују њену одговорност, односно окривљена је са достављањем обавештења тражиоцу каснила један дан, због чега суд сматра да се и са овом специфичном врстом санкције може остварити сврха и циљ кажњавања²⁴.

Цитат из пресуде Прекршајног суда у Београду, 41 Пр бр. 58810/2024 од 14. 7. 2025. године

Број предмета Повереника: Пн. 074-02-737/2024-10

²⁴ Окривљеној је изречена опомена због прекршаја из члана 47. у вези с чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

